

bb 71. /zárszámadó közgyűlés... 1. folyt.- szb

másfél évtizeddel ezelőtt egy irkalapra ráfért a tsz vagyonának felsorolása. a hozzáértő és határozott vezetés és a közel 1 600 főnyi szorgalmas tagság munkája nyomán a 6. zárszámadás adatai szerint egy esztendő alatt csaknem 20 millió forinttal emelkedett a vörös csillag tsz tiszta vagyona, s ma már meghaladja a 102 millió forintot.

a közös gazdaság gyarapodásával együtt növekedett a tagok jövedelme. 1964-ben 31 millió forintot fizettek ki a tagoknak természetben vagy készpénzben, s az egy dolgozó tagra eső jövedelem a múlt esztendőben csaknem 20 000 forint volt. /mti/

- v é g e -

- 4 -

Ma

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1965. február 10.

bb 1. vendégkarmesterek és külföldi zongoraművészek az országos filharmónia márciusi koncertjein

i ol/hné-lm fm

1965. február 10.

az országos filharmónia márciusi vendégszereplőinek sorát a rio de janeiro-i jacques klein zongoraművész nyitja meg, aki március 3-án ad önálló estet beethoven zongoraműveiből.

budapesten vendégszerepel márciusban jascha horestein, a neves kijevi születésű, amerikai karmester, aki az elmúlt évtizedekben európa, észak- és dél-amerika nagyvárosainak koncerttermeiben szerzett hírnevet, s több ízben vezényelte az izraeli szimfonikusokat is. nevéhez fűződik alban berg: wozzeck és janacek: a halál házából című operájának párizsi bemutatója is. horestein március 8-án az erkel színházban vezényli a budapesti filharmóniai társaság zenekarát, 11-én pedig a zeneakadémián lép karmesteri dobogóra a magyar állami hangversenyzenekar koncertjén.

több mint egy évtizedig volt a prágai rádió zongoraművész szólistája és karmestere, majd a prágai konzervatórium és zeneakadémia tanára lett frantisek maxian zongoraművész. minden évben koncertezik a prágai tavasz alkalmával, s a szerzővel együtt mutatta be szergej prokofjev kétzongorára írt művét, berlinben pedig david ojsztrah zongorapartnerre vlt. részt vett több nemzetközi zenei verseny, így a budapesti liszt-verseny zsürijének munkájában is. nagyszerű koncerteket adott a szovjetunióban, lengyelországban, magyarországon, bulgáriában, az ndk-ban, jugoszláviában, franciaországban és svájcban. frantisek maxian beethoven: g-dur zongoraversenyét játssza a magyar állami hangversenyzenekar március 13-i estjén.

/folyt.köv./

- 1 -

kle

bb 1. /vendégkarmesterek...1.folyt./-lm

fernando previtalinak két fellépése lesz a jövő hónapban budapesten. a neves olasz karmester és zeneszerző jelenleg a római santa cecilia akadémia hangversenyeinek művészeti vezetője. szimfónikus műveken kívül balettet, kantátát, kamaraműveket és dalokat is komponált. previtali március 22-én a budapesti filharmóniai társaság zenekarát vezényli az erkel színházban, 25-én pedig a magyar állami hangversenyzenekart dirigálja a zeneakadémián. az est műsorán szerepel casella: la giara című szvitjének bemutatója is.

zatnureczky ede tanítványa, rajna manolova fiatal bolgár hegedűművész március 17-én debrecenben, 19-én pedig balassagyarmaton ad koncertet./mti/

megosztott felelősség
bb 2. kályhát vitt a vállán - elgázolta egy autó

i bc/sk-lm sr 1965. február 10.

egy kubikos vállán kályhával ment át a baross téren. amikor a park szállónál lelépett a járdáról, körülnézett, utközben azonban kályha megakadályozta abban, hogy figyelje a balról érkező járműveket. egy közeledő gépkocsi vezetője a kályhás embert látva fényjelzést adott, de nem fékezett megfelelően, s elütötte a gyalogost. az elgázolt férfi súlyosan megsérült: csaknem tíz hónapig betegállományban volt. keresetvesztésének és kárának megtérítése címén mintegy 12 ezer forintot kért a vezetőtől. a balesetnél megrongálódott a gépkocsi is, mert a kályha ráesett. javítása mintegy 7 ezer forintba került, ezt az összeget viszont a gépjármű tulajdonosa a gyalogostól követelte.

a fővárosi bíróság ítéletében a gépjárművezető kártérítési felelősségét 90, a gyalogosét pedig 10 százalékban állapította meg./mti/

--

-2-

bb 3. naponta 16 000 üveget töltenek meg a nomoki borokkal kecskeméten

vid ká/tr-lm -cz

1965. február 10.

az alföldi pincegazdaság kecskeméti palackozó üzemében megkezdték az 1964. évjáratu borok palackozását. a kedvelt nomoki borokból öt féle: rizling, ezerjő, kövidinka, kadarka és vegyesfehér kerül forgalomba. naponta 16 000, nagyobb-részt egyliteres üveget töltenek meg. ebben az évben kerekén hárommillió 500 ezer palack bor kerül ki az üzemből. mielőtt átadják a kereskedelemnek minden palackot „röntgeneznek”, vagyis átvilágítással ellenőrzik a borok minőségét, tisztaságát./mti/

--

bb 4. baranyai gyümölcsfák egy párizsi magyar kertjében

i fe/sk-lm sr

1965. február 10.

párizsban, a st. denis kerülettől északra gyárak és üzemek között van a „béka”, nevű asztalosműhely. gazdája bencze béla, a mecsek aljáról került 35 évvel ezelőtt a francia fővárosba. ő a legrégebbi „párizsi”, akinek műhelyében készülnek a 15-16. lajos korabeli butorok. bencze béla szorgalmasan dolgozik kora ősztől, késő tavaszig, mert a nyarat minden évben családjával együtt a mecsekben és a balatonon tölti.

bencze béla párizsban is maga köré varázsolta az „otthont”, kertjében baranyából vitt gyümölcsfákon terem a „hazai”, barack, körte./mti/

--

bb 6. magyar építészmérnök-hallgatók is részt vesznek az építészek nemzetközi szövetségének pályázatán

i fe-sk-lm sr

1965. február 10.

az építészek nemzetközi szövetségének soronkövetkező kongresszusát júliusban tartják párizsban. a tanácskozáson az építészmérnök-képzést tüzték napirendre. a kongresszussal kapcsolatban nemzetközi pályázatot hirdettek egy építészfőiskola megtervezésére. az építőipari és közlekedési műszaki egyetem vezetősége úgy határozott, hogy lehetővé teszi az épülettervezési tanszék legtehetségesebb hallgatóinak a pályázaton való részvételt. a nemzetközi zsűrit egy „hazai”, előző májdi meg. párizsban mintegy 200 pályamunkát várnak a világ különböző országaiból. a nemzetközi bírálóbizottság a legjobb tervnek ítéli oda az athéni díjat, a győztes egy éves ösztöndíjjal tanulmányozhatja görögországban az építkezési stílusokat./mti/

--

-3-

bb 5. jól telelnek a vadak a bükki rezervátumban - már arasznyi agancsuk van az őzeknek

vid ká/sk-lm -cz

1965. február 10.

a bükk hegység 20 000 hektáros vadrezervátumában a frissen nullott nóban vadszámlálást tartottak az erdészek. megállapították, hogy mintegy 80 szarvas, ötvennél több őz, ugyanennyi muflon és négy kondában 60 vaddisznó tanyázik a hóval fedett erdőségekben. a vadrezervátumot gondozó lilla-füredi erdészek „jól tartják”, az értékes nagyvadakat. eddig több mint 50 mázsa kukoricát, ugyanennyi vadgesztenyét és csaknem 100 mázsa lucernát etettek fel. a vadgondozás eredményeként eddig még egyetlen elhullott állatot sem találtak, a vadak jól telelnek. az őzbakoknál már csaknem arasznyi az új szarvképződmény. az erdészek megfigyelése szerint a 10-12 centiméteres agancsok dus „szőrben”, vannak, így az őzek erőteljes, igen szép trófeákat növesztenek a vadászati időnyre. jól telelnek a 40 éve megnonosodott muflonok is. felnagytak korábbi „tartózkodó”, magatartásukkal s alkonyatkor az etetőknél gyakran látni együtt a karsztok lakóit őzekkel, szarvasokkal./mti/

--

bb 7. váltás a primórtelepeken - paprika és paradicsom kerül a saláta helyére

vid ká/tr-lm -cz

1965. február 10.

szolnok megye csaknem 10 000 négyzetméter alapterületű primórtelepein megkezdődött a váltás. a termálvizrel fűtött üvegnázakban beérett a korai saláta, retek és karalábé, s helyükre most paprika és paradicsom kerül. a cibakházi vörös csillag tsz cserkeszölői primórtelepén a hét elején kezdték meg a saláta és a retek helyére a paprika és a paradicsom palánták kiültetését. ezt a két zöldségfélét 1 800 négyzetméter üvegfelület alatt termelik és májusban viszik piacra. megkezdődött a váltás a megye többi primórtelepén, karcag, mezőtúr, turkeve kertészetében is./mti/

--

bb 8. nárommillió forint közalkalmazottak üdültetésére

i ni/tné-lm zs

1965. február 10.

a közalkalmazottak szakszervezete az idén mintegy 3 millió forintot irányzott elő a család-, illetve gyermeküdültetésre, a külföldi cserenyaraltatásra és az üdülők fenntartására. ebben az évben sor kerül a vidéki tanácsi dolgozók budapesti üdültetésére is./mti/

--
-4-

ME

bb 9. száz holdon nemesfűz telepítés zalában

vid k/sk-lm -cz

1965. február 10.

zala megye határmenti vidékén sok az olyan vizenyős terület, amelynek mezőgazdasági művelése nem kifizetődő. a termelőségvetkezetek mégis hasznosítani akarják ezeket a földeket. a tapasztalatok szerint a legcélszerűbbnek a nemesfűz termesztése látszik. tavasszal a rédicsi termelőségvetkezetben 100 holdon telepítene nemesfűzet./mti/

--

bb 11. azonnal kimutatható a fagy és az ólmos eső kártétele - új módszert dolgozott ki dr. szabolcs andrásné

vid ká/sk-lm -cz

1965. február 10.

dr. szabolcs andrásné, egyetemi adjunktus, a kesztelyi agrártudományi főiskola munkatársa új módszert dolgozott ki a fagykár kimutatására. a növényeket olyan vegyszerbe mártja, amely színváltozással azonnal jelzi, hogy életképes-e a növény. több egyed vizsgálata után következtetni lehet az egész tábla állapotára, így azokon a helyeken, ahol nagymértékű a fagykár, már márciusban elvégezhetik a szántást és a másodvetést. a kutató módszerét eredményesen alkalmazták a szőlőkben is. az erős fagyok után vizsgálataival megállapítható, hogy a szőlővessző melyik részén váltak életképtelenné a rügyek, s ennek alapján végezhetik el a metszést. több dunántúli állami gazdaságban már alkalmazzák az új módszert, amelyre felfigyelt az állami biztosító is és annak kibővítését kérte dr. szabolcs andrásnétól. ismeretes ugyanis, hogy a fagy után az ólmos eső okozza a legtöbb kárt a mezőgazdaságban. a vékony jégréteg, amely bevonja a fák ágait elzárja a levegőtől, befülleszti a növényt. a kártevés szemmel csak később vehető észre, ezért igen fontos lenne az új módszerrel az életképességet azonnal kimutatni. a kísérleteket most a laboratóriumban folytatja a kutatónő. mesterséges ólmos eső kártételt idéz elő oly módon, hogy kádakban hosszabb-rövidebb ideig jégbe ágyazza a szőlővesszőt./mti/

--
-5-

ME

bb 10. gyorsítják a közlekedést a bhév szerelvényein

i nbj/lk szb vg

1965. február 10.

jobbak lesznek az utazási viszonyok a bhév vonalain. az új - nyári - menetrendben a ráckevei vonalon a sebesvonatok menetidejét nyolc, a személyvonatokét pedig tizenöt perccel csökkentik. a szentendrei vonalon a személyvonatok 1958-ban még hatvan perc alatt tették meg az utat, az idén nyáron már harminckilenc perc alatt, a sebesvonatok pedig harmincnégy perc alatt. a bhév a cinkotai vonalán öt sebesvonattal közlekedtet többet, s ezzel jelentősen csökken az utazási idő. az év vége felé a csepeli vonalon - a boráros téri és a csepeli végállomás között - tíz perc lesz a menetidő.

mindezt az teszi lehetővé, hogy korszerűsítik a pályát. a ráckevei vonalon szigetsternárton és szigetmajor, továbbá a csepel autógyár állomás és tököl között újítják fel a síneket, a szentendrei vonalon, ahol az állomások között már rendbehozták a vágányt, az idén az állomások vágányrendszerét korszerűsítik, például tízmillió forintos költséggel budakalászi állomáson cserélik ki a váltókat és a síneket. márciusban hozzálátnak a csepeli vonal újjáépítéséhez, amely az év végén fejeződik be.

az idén - a harmadik és a negyedik negyedévben 14 nagy, egyenként 600 személyt befogadó korszerű szerelvényt állítanak forgalomba. négy 600 személyes vonat a csepeli, hét pedig a gödöllői vonalon közlekedik.

a bhév számol azzal, hogy már kora tavasszal sokan kirándulnak a budai negyekbe és a horgászok ellepik a soroksári dunaágot, ezért vasárnaponként 15 perccel indítanak vonatot szentendrre és vasárnap reggel és este három szerelvény jár ráckeve és budapest között. /mti/

--

bb 12. három új politechnikai műhely pestlőrincen

i ni/tné szb sr

1965. február 10.

egymillió forintot fordít a 18. kerületi tanács fejlesztési alapból három tanintézet - a steinmetz gimnázium, a bajcsy-szilinszky-uti és a pestimrei árpád uti iskolák - politechnikai műhelyének létrehozására. /mti/

--

kle

- 6 -

bb 13. tizenkilencezer könyvtárban 30 millió könyv-kölcsönzés

i áe/nmé-lm fm

1965. február 10.

az elmúlt évben rekorderedményt ért el a magyar könyvpiac: összesen 662 millió forint értékű könyv kelt el az üzletekben. a nemzetközi összehasonlító adatok tanúsága szerint ezen a területen - az arányokat figyelembevéve - hazánk igen előkelő helyet foglal el az európai országok között. a vásárolt könyvekből 50 millió forint értékű új olvasnivaló a nyilvános - tanácsi, illetve szakszervezeti - könyvtárak állományát gyarapítja. egyéb adatok is azt bizonyítják, hogy „olvasó nép lett a magyar„: a 19 000 könyvtár egyetlen esztendő alatt 30 millió kötetet kölcsönözött, ami a kétmillió beiratkozott állandó olvasót tekintve nagy „forgási sebesség„. ezek az eredmények különösen szembeszökőek a 15 év előtti helyzettel összehasonlítva, amikor a könyvkölcsönzők száma a mostaninak egyötöde volt, s a jelenlegi 15 millió helyett 2 200 000 kötet volt csak a nyilvános könyvtárak birtokában. úgy tervezik, hogy a következő években a könyvtárak állományát olyan ütemben fejlesztik, hogy minden egyes lakosra legalább két kötet könyv jusson. /mti/

--

bb 14. új lakónegyed és városközpont épül veszprémben

vid lk-lm ki

1965. február 10.

veszprém új városnegyedét a peremközvetben építik ki. az ellenforradalom idején mártírhalált halt kiss lajos nevét viselő lakótelep modern, többemeletes épületei már hatezer személynek nyújtanak otthont. a régi és az új városrész között a vegyipari egyetem épületei alkotják az összekötő kapcsot. az egyetemi negyed nemrég új hatemeletes diákszállóval gazdagodott. innen nem messze épült fel a város egyik magaslatán kiemelkedő ötemeletes új kórházi pavilon. az egyetem és az új városnegyed közötti területen már megkezdték veszprém legnagyobb lakóépülete, a tízemeletes toronyház építését is. az impozáns épület és a mellett emelkedő új épületek már központi fűtést kapnak.

az idén már szembetűnően bontakoznak ki a város új központjának körvonalai. tető alá került az ötemeletes irodaház és az idén elkészül az új árunáz is. a tervek szerint rövidesen megkezdik az új, 192 személyes szálloda építését is. az új lakónegyed rövidesen elkészülő abc-áruháza, új étterme, az épülő vásárcsarnok, valamint a modern gépkocsi-szerviz üzem és a nagybefogadóképességű autóbusszállomás mindinkább megveszprémi rangjának megfelelő várossá emeli veszprémet. /mti/

--

kle

- 7 -

bb 15. fiatal szerzőt avat az állami déryné színház -
jubileumok, bemutatók

i s/nmé-Lm -fm

1965. február 10.

az állami déryné színház a következő hetekben két
színmű jubileumát ünnepli. február 28-án századszor adja
elő a társulat mikszáth - bondy: tavaszi rügyek című három-
felvonásos színművét. az előadást petrik józsef rendezte.
március első napjaiban ugyancsak századszor tűzik műsorra
király - vécsy: „az igazi,” című zenés vígjátékát, amely-
ny rendezője szalai vilmos.

két új színmű próbáit kezdték meg az elmúlt hetekben
a színház kulich gyula téri épületében. a február 17-i
és 18-i nyilvános budapesti főpróbák után február 20-án
karancsságon mutatják be schönthan-keller-horváth: a szabin
nők elrablása című háromfelvonásos, zenés vígjátékát. két
héttel később, március 6-án nyíregyházán rendeznek premiert.
ezen a bemutatón p. horváth lászló személyében fiatal szerzőt
avat a színház. a „bakonyi történet,” című háromfelvonásos
színművet szalai vilmos rendezésében tűzik műsorra. a diszle-
teket cselényi józsef, a jelmezeket pedig rimanóczy
yvonne tervezte./mti/

- 8 -

bb 16. háztartási és pedagógiai kötetek a nők könyvespolcára

i tf/tr-Lm fm

1965. február 10.

több mint négyezren kapcsolódtak be eddig a „nők
könyvespolca,” akcióba, amelynek célja, hogy a lányok, asszo-
nyok könnyen és jutányos áron szerezhessék be a háztartásnoz
és a gyermekneveléshez segítséget nyújtó könyveket. kétnavon-
ként képes tájékoztató jelenik meg az üzletekbe kerülő háztar-
tási és ifjúsági kötetekről, szórakoztató olvasmányokról. az
új kiadványok a magyar könyvnél - 6. kerület, népköztársaság
utja 21. - rendelhetők meg. a vállalat kívánságára folyószám-
lát nyit és részletfizetési kedvezményt biztosít. az akcióban
résztevőknek több kiadónál különleges kötésű, sorszámozott,
a szerzők által dedikált könyvek jelennek meg./mti/

--

bb 17. talajvédelmi mintaterület pest megyében

vid gö-Lm tr

1965. február 10.

tavasszal nagyszabású talajvédelmi munkálatok kezdődnek
a váci járásban, a gombás patak vízgyűjtő területén. a gyakran
áradó patak, s a belvíz ezen a tájon mintegy 17 000 holdat
veszélyeztet. első lépésként a termelőségvetkezetek kialakít-
ják a talajvédő vetésforgókat, elvégzik a szükséges táblásítást,
és elkészítik a gyepes vízlevezetőket. a tervek szerint ezen
a területen talajvédelmi bemutatókat rendeznek majd az erozió
és az egyéb károk elleni védekezés korszerű agrotechnikai,
biológiai módszereinek demonstrálására./mti/

--

bb 18. filmszakkör bagon

vid gö-Lm cz

1965. február 10.

a bagi művelődési otthonban filmszakkör alakult. ismer-
etterjesztő anyagot készítenek a termelőségvetkezeti tan-
folyamok és a szülők akadémiaja előadássorozataihoz: az
első filmet most forgatják: filmszalagra veszik a helybeli
termelőségvetkezet életét és a zárszámadási közgyűlését. a
bagi „stáb,” operatőre a művelődési otthon igazgatója, aki
szenvedélyes amatőr filmező. a szakkör munkájához a magyar
televízió két munkatársa nyújt szakmai segítséget./mti/

--

- 9 -

bb 19. öt ifjúsági építőtábor pest megyében

vid gö szb fm

1965. február 10.

pest megyében az idén öt önkéntes ifjúsági építőtáborban, a szentmártonkátai, a nagykörösi, a szigetmajori, valamint a soroksárpéteri majori táborban a zöldség- és gyümölcs-szedésben segítik majd a gazdaságokat. a százhalombattai tábor 800 ifju önkéntese a dunai kőolajipari vállalat építésében vesz részt. ide több megyéből érkeznek majd középiskolások, a mezőgazdasági táborok lakói azonban csak pest megyeiek lesznek. a négy turnusban naponta hat órát dolgozó ifjak előreláthatólag többmillió forint értékű munkát végeznek majd el. /mti/

--

bb 20. otthon a kenderesi tsz-nyugdíjasoknak

vid j szb fm

1965. február 10.

kenderesen mintegy 500 nyugdíjas él, és közülük 260-an már a termelészövetkezetektől kapják a nyugdíjat. a kenderesi tsz-nyugdíjasok többsége 20 évvel ezelőtt még cselédként, zselléreként dolgozott a northy-, a magyar- és a hellenbach-birtokon. a két világháború és a kemény munka ezt a korosztályt alaposan megviselte, - s jól megérdemelt pihenőjüket igyekeznek minél kellemesebbé tenni a község vezetői és a termelészövetkezetek. a közelmúltban elkészült művelődési házban klubot rendeztek be számukra. a klubhelyiségben társasjátékok, televízió, rádió, újságok és folyóiratok állnak a látogatók rendelkezésére. /mti/

--

bb 21. esztétikai klub a wilhelm pieck járműipari művekben

vid tné szb fm

1965. február 10.

esztétikai klub-esteket rendez a wilhelm pieck járműipari művekben a szakszervezeti bizottság. az új kezdeményezéssel a dolgozók, elsősorban a fiatalok művészeti ismereteit kívánják bővíteni. a klubban rendezendő beszélgetések vezetésére három tanárt kértek fel, akik az irodalommal, a képzőművészettel, illetve a zeneművészettel kapcsolatos általános tudnivalókkal ismertetik meg a tagokat. /mti/

--

- 10 -

bb. 22. befejeződött a cukorgyártási idény - huszonötezer tonna cukor terven felül

i kf/kf/gy/vg

1965. február 10.

a magyar cukoripar üzemel az elmúlt héten egymás után álltak le. a 11 cukorgyár közül szardán a kaposvári cukorgyárban is elfogyott az utolsó fej répa, s ezzel befejeződött a cukorgyártási idény. annak ellenére, hogy még a tavalyinál is több munkát adott a nagymennyiségű répa, a gyárak majdnem a szokásos időben végeztek feladatukkal. a jó felkészülés eredményeként általában zavartalanul bonyolították le az üzemek a kampányt, amit segített a kedvező, enyhe időjárás is. nagyban hozzájárult az idény sikeréhez az is, hogy a hagyományoktól eltérően átlagosan nyolc nappal korábban kezdték a répa feldolgozását.

a cukoripar vezetői a kampány eredményét összegezve elmondották, hogy a tavalyinál mintegy tízezer vagonnal több, összesen 350 000 vagon répát dolgoztak fel. a 155 napos idény alatt 44 500 vagon cukrot gyártottak, 2 500 tonnával többet a tervezettnél.

a jól sikerült idény után sok helyen, egyebek között a selypi, az ácsi, a szolnoki cukorgyárban, már a következő idényre készülődnek azzal, hogy megkezdték a gépek, a gyártó berendezések karbantartását, nagyjavítását. a szokásos karbantartási munkán kívül az idén is jelentős összegeket fordítanak a cukorgyárak korszerűsítésére. ennek során befejeződik a natvani cukorgyár rekonstrukciója, amely lehetővé teszi a cukorgyár és a konzervgyár együttes, folyamatos, zavartalan üzemét. szerencsén folytatódik, szolnokon pedig megkezdődik a sok problémát okozó energianálózati bővítése, az üzemi erőművek rekonstrukciója. /mti/

--

bb. 23. importmegtakarítás egy fontos mosószer-alapanyag hazai gyártásával

i szf/hné/vg/gy/cz

1965. február 10.

a szappanos hatású mosószerek fontos alapanyaga a piro-szulfid, illetve az ezzel előállított biszulfid. a mosószeregyipar külföldről hozza be ezt az anyagot. a budapesti vegyiművek idei műszaki fejlesztési tervébe beillesztette a nélkülözhetetlen alapanyag előállítását. most tervezik a piro-szulfidgyártó üzemét. a tervezés előrelátnatól az első negyedévben befejeződik, utána hozzáfognak az üzem felépítéséhez, be-
rendezéséhez. /folyt. köv./
8.30/-n

-11-

g25
P

le

bb. 23. /importmegtakarítás.....1. folyt./rj

az új üzem 400 tonna, világpiaci minőségű piroszulfidot, illetve biszulfidot állít majd elő évente. ez a mennyiség körülbelül 100 000 deviza-forint értékű behozataltól mentesíti a mosonmagyaróvár ipart./mti/

bb. 24. hetenkint kétszáz ezer naposcsibe érkezik fűtött kocsikban a kőrös-vidék termelőszövetkezetébe és háztáji gazdaságaiba

vid/ká/tr/rj 1965. február 10.

a kőrös-vidéki állami és szövetkezeti keltetőállomásokon ebben az esztendőben tíz milliónál több naposcsibét keltetnek és százszázalékosan látják napvilágot a kislábak, kiskacsák, gyöngyösök, pulykák. a télen is folyamatos a keltetés. kőrösladányban, battonyán, gyulán és másutt a termelőszövetkezetek korszerű csibenevelői a téli hónapokban is fogadják a pelynes jószágokat, de számos háztáji portán is fűthetővé tették az üresen maradt ólakat. békéscsabáról, gyuláról, orosházáról és mezőkovácsházáról hetenkint kétszáz ezer naposcsibét szállítanak speciális, jól fűthető tehergépkocsikon a kőrös-vidéki termelőszövetkezetekbe és háztáji gazdaságokba, amelyek április táján legalább egy millió rántanivaló csirkét adnak fogyasztásra./mti/

bb. 25. negyven-féle szakma között választhatnak a győr megyei gimnazisták

vid/tné/rj fm 1965. február 10.

győr-sopron megyében jelenleg 6,816 fiatal tanul gimnáziumban. közülük 5,241-en szakmai képzésben is részesülnek, tanulmányaik során, aminek nagy hasznát veszik az iskola elvégzése után. az idén végző fiatalok negyven szakma közül választhatnak. a legnagyobb érdeklődés továbbra is a női szabó, villanyszerelő, rádió- és tv-szerelő, autószerelő, lakatos és szövő szakmák iránt nyilvánul meg. az eddigi tapasztalatok szerint különösen a megye textilüzemeinek jelentősen nagy segítséget a diákok szakmai előképzése. /mti/

8.50/-n

925

P

-12-

P

bb. 26. sztk rendelőintézet Lentiben

vid/j/rj fm 1965. február 10.

zala megye az idén újabb egészségügyi létesítménnyel gazdagodik: lentiben sztk rendelőintézet épül, ahol 10 szakorvos segít majd a rászorulókon. ezzel megoldódik a határvidék lakosságának gyógyellátása, s nem kell a nagy távolságra levő nagykanizsára vagy zalaegerszegre járniok kezelésre a betegeknek./mti/

..

bb. 27. félmilliárd tonnás lignitkészlet a bükkalján - százmillió tonnával növekedett a visontai szénvagyton - új barnaköszén területek balinkán, mányon és csordakuton

i/szf/tm/rj vg 1965. február 10.

az évről-évre tervszerűen folytatandó hazai kőszénkutatások igen eredményes tavalyi időszakáról tájékoztatta Lőrincz János, az országos földtani kutató és furó vállalat igazgatója, valamint dr. alföldi László főgeológus az mti munkatársát.

egyik legfontosabb kutatási területeként kezelték 1964-ben is az ország fekete szén vidékét, a mecsek hegységet. itt a több mint egy évtizede tartó erőteljes kutatási tevékenység befejezéshez közeledik. a múltévi furások újabb négy millió tonnával növelték a felderített fekete szén-készletet. ez is hozzájárult, hogy az évtizedes kutatási időszakot kiváló eredménnyel zárhatják le. a most összegezett készletszámítások szerint a mecseki terület fekete kőszénvagyona az utóbbi évek kutatásaival 500 millió tonnára növekedett. ez a jelenleg ismert készlet nössze évtizedekre biztosítja a bányászkozást a mecsekben, még akkor is, ha a pécsi és a komlói bányák termelését számottevően megnövelik.

ugyancsak tíz éves időszakra tekinthet vissza a balinka-környéki kutatás. ennek a hosszabb időszaknak eredményei alapján most már kétségtelen hogy az itteni régi bánya szomszédságában új barnaköszén-területet találtak. 30 millió tonna szénrel. ebből a készletből a tavalyi kutatás 6 millió tonnát derített fel. a tekintélyes készlet elegendő új bánya telepítésére.

/folyt.köv./
9.05/-n

-13-

930
P

P

bb. 27. / félmilliárd tonnás lignitkészlet.....1. folyt./rj

sokatigérő kutatások kezdődtek a tatabánya-dorog közötti területen, csordakut és mány környékén. Itt a tatabányaival azonos korú földtani rétegekben eddig 12 millió tonna új barnaköszén készletet sikerült találni. nagy jelentőségű új felfedezésként értékelik a szakemberek, hogy ezenkívül újabb széntelepet is feltártak ezen a vidéken. eddig 32 millió tonna készlettel. az idén fokozott erővel folytatják itt a kutatást és azt várják, hogy további számottevő barnaköszén készleteket tárhatnak fel.

a majd egy évtizede megkezdett mátraaljai lignitkutatásokra ugyancsak nagy erőt összpontosítottak tavaly is. mint ismeretes, a mátraaljai visontán első ízben feltárt 120 millió tonnás lignitkészlet kitermelésére már megkezdődtek a thorez külfejtéses bányüzem nyitási előmunkálatai. ez a bánya látja majd el tüzelőanyagot a thorez bánya és hőerőkombinát gyöngyösi erőművét. a környéken tovább folytatott kutatások tavalyi eredményei most már kétségtelenné teszik, hogy a 2. számmal jelölt visontai rész, valamint a kelet felé hozzacsatlakozó nalmajugrai, detki, tódebrői, nem különben a nyugatra fekvő nagyrédei terület újabb 100 millió tonna lignittel erősíti az erőmű tüzelőanyag-bázisát.

három éve tudnak már a kutatók a bükkábrány környékén levő lignitvagyonról is. az itteni előzetes kutatásokat rövidesen lezárják a felkutatott lignitkészlet felmérése folyamatban van. az eddigi számítások szerint a bükkábrányi lignit jóval több a visontainál. jelenleg mintegy félmilliárd tonnára tehető az a készlet, amelyet külfejtéssel gazdaságosan ki lehet itt bányászni.

elmondották végül a földtani kutató és furó vállalat vezetői, hogy befejezték tavaly a budapesthez közeli solymár község alatt pár éve felfedezett barnaköszén-készlet feltárását. a tavalyi kutatások is azt igazolták, hogy a solymári készlet elegendő bányatelepítéshez. azt is kiderítették azonban a legújabb vizsgálatok: a solymári szénrétegek olyan töredezettek és vízveszélyesek, hogy ez a szén a közeljövőben nem látszik alkalmasnak gazdaságos kibányászásra, ezért itt egyelőre nem javasolják a bányanyitást./mti/

--

bb. 28. rostalemez-gyártás a dunai vasműben

vid/lk/rj ki 1965. február 10.

a fővárosból a dunai vasműbe telepítették át a rostalemezgyártást, s most ott, többségében a dunai vasmű lemeztermékeiből, készítenek az ipar és a mezőgazdaság számára perforált lemezt. a régi budapesti üzem öreg gépei közül huszat szereltek fel a vasmű egyik nagy csarnokában.
/folyt.köv./

9.15/-n

-14-

g35

P

bb. 28. / rostalemez-gyártás.....1. folyt./rj

az áthelyezéskor a gépeket egyedül meghajtásúvá alakították át. a dunai vasműben a perforáló gépeket maximálisan kihasználják. a régi gépekkel, egyedi meghajtással ma kétszer annyi perforált lemezt gyártanak, mint hét évvel ezelőtt. az ipar és a mezőgazdaság igényei azonban ennél is nagyobbak. ezért a régi gépek folyamatos felújításával párhuzamosan néhány új lyukasztógépeket is gyártanak a vasmű mechanikai üzemében. egyelőre három ilyen gép készül./mti/

--

bb. 29. üzemi szakkörök a vasi termelészövetkezetekben

vid/ká/rj 1965. február 10.

a hazafias népfront vas megyei bizottságának kezdeményezésére mezőgazdasági szakköröket hoznak létre a megye termelészövetkezeteiben. a szakkörök célja az új és a legjobb agro- és zootechnikai módszerek elterjesztése. a 15-20 tagú szakkörök agronómus, illetve brigádvezető irányításával kidolgozzák a közös gazdaság állattenyésztésének, növénytermesztésének fejlesztési lehetőségeit, az önköltség csökkentésének módjait, s kísérleteket folytatnak a talaj adottságainak legjobban megfelelő növényfélések termesztésével.

a szakkörök tagjai havonként rendszeresen tartanak megbeszéléseket, s az agrobotanikai intézet kísérleti telepén megismerkednek az ottani munkával. tevékenységüket a népfrontbizottság megyei mezőgazdasági akcióbizottsága és a megyei tanács mezőgazdasági osztálya is segíti. jelenleg tizenkét termelészövetkezetben működik már szakkör és a továbbiak folyamatosan alakulnak a megye közös gazdaságaiban./mti/

--

bb. 31. 18 ezer komárom megyei fiatal az „ifjúság a szocializmusért” mozgalomban

vid/tné/rj fm 1965. február 10.

a kisz komárom megyei végrenajtó bizottsága értékelte az „ifjúság a szocializmusért” mozgalom múlt évi eredményeit. a mozgalom négy követelményét több mint 18 000 fiatal teljesítette. a korábbiakhoz képest fejlődés, hogy a lányok, fiatalasszonyok száma megközelíti a hétezret.

a mozgalom - amely az idén már ötödik esztendejében lépett - tavaly is jelentős haszonnal jár az építőmunkában és a fiatalok jellemének, tudásának fejlesztésében egyaránt. tizenkét és félezer fiatal vett részt például a különféle munkaakciókban, s csaknem 470 000 óra társadalmi munkát végeztek. mind többen ülnek be az iskolapadba, a szellemi vetélkedőkön pedig ötezren mérték össze tudásukat./mti/

--

9.30/-n

-15-

g45

P

le

bb. 30. baranya megye legfontosabb műszaki, gazdasági problémái a mtesz idei munkatervében

vid lk/ki/gy/cz

1965. február 10.

a mtesz baranya megyei intéző bizottsága az idén ünnepli fennállásának 15. és a pécsi műszaki szemle megjelenésének 10. évfordulóját. a jubileumokat pécssett, a technika házának felavatásával teszik emlékezetessé.

a jubileumi esztendőre gazdag, sokrétű munkatervet dolgozott ki 1965-re az intézőbizottság. a több mint hatvan oldalas füzetben felsorolt munkabizottsági feladatok a megye legidősebb problémáival foglalkoznak. így például külön munkacsoportot alakítottak, amely a szakemberképzés növelésének, a munkaerőhiány megszüntetésének lehetőségét tárja fel és javaslatokat dolgoz ki. a pécsi bányász részére értékes segítséget adnak a műszaki fejlesztési teendők megvalósításához. többek között kiértékelik a felsőbőrök fagyállóságának növelésére irányuló kísérleteket, új gyorscsiszolási eljárással kísérleteznek. tekintettel a távfűtés térhódítására, ebben a témában országos konferenciát rendeznek pécssett. pécs távlati energiaellátásának legkedvezőbb megoldására tanulmányi pályázatot hirdetnek. javaslatot dolgoznak ki az orfői üdülőközpont, a mecseki parkerdő és pécs közötti közlekedés megoldására. tanulmány készül a mecseki bányavizek hasznosítására is. foglalkoznak komló víz-ellátásának problémáival, pécs körül víztárolórendszer kiépítésének lehetőségeivel. a kémikusok egyesületének helyi csoportja a fiatal műszakiak aktivitásának növelésére és a kutatómunkához szükséges jártasság megszerzésének segítésére pályázatot ír ki öt évnél nem régebben végzett vegyészek részére. analitikai szakosztályt szerveznek, amely a kisebb üzemek szakembereinek ad segítséget különleges analitikai problémákban. a bányászati területén a nagyüzemi koncentráció kialakításával kapcsolatos kérdésekkel foglalkoznak, s erről a témáról országos méretű konferenciát is tartanak 1965-ben pécssett.

a mtesz baranya megyei egyesületei több mint kétezer műszaki és gazdasági szakembernek adnak társadalmi munkaprogramot./mti/

..

9.45/-n

-16-

10²⁵
P

bb. 32. új napirendi pont a baksai tisz. zárszámadó közgyűlésén: a háztáji agronómus beszámolója

vid ká/sk/gy/cz

1965. február 10.

az országosan ismert baksai ezüstkalász tisz. zárszámadó közgyűlése érdekes új napirendi ponttal bővül az idén. a szokásos elnöki beszámoló után, amely a közös gazdaság eredményeivel és problémáival foglalkozott, a háztáji agronómus is felszólalt és ismertette a háztáji gazdaságok helyzetét. baksai Antal elnök elmondta, hogy a 3 000 holdas gazdaság vagyona hétmillió forinttal gyarapodott a múlt évben. egy munkaegységre - akárcsak tavaly - ötven forintot fizettek, s így a tagok közül származó évi részesedése átlagosan megközelíti a 15 000 forintot. csepregi Gyula háztáji agronómus - az országban az első ilyen beosztású tisz. szakember - a 250 háztáji gazdaság termelési és értékesítési problémáival foglalkozott. a múlt évben 5 000 nagy tojáshozamu tyukot helyeztek ki a háztáji gazdaságokba és ellátták azokat tojótáppal. ennek köszönhető, hogy a tagok 542 000 tojást értékesítettek tavaly a termelőszövetkezet útján.

a szövetkezeti gazdaság az idén is sokoldalúan támogatja a háztáji termelést és elősegíti a nagybani értékesítést. a takarmánytermelési terv elkészítésénél figyelembe vették a háztáji állatállományt is. így például tehenenként tizenöt mázsa, hizómarhánként tizenkét mázsa és növendékállatonként hat mázsa szénát juttatnak a tagoknak, természetesen térítés ellenében./mti/

..

bb. 33. automatizálással csökkentik a nehéz fizikai munkát a tatabányai szénbányászati trösztnél

vid lk/ki/gy/cz

1965. február 10.

a tatabányai szénbányászati trösztnél az automatizálásban a legszámottevőbb eredményt a szállítógépeknél érték el. a tröszt üzemében már 30 szállító gép működik kezelő nélkül, s ezzel évenként másfél millió forintot takarítanak meg. kísérleteznek a földalatti bányászati szivattyúk automatizálásával is. a tapasztalatok igazolták, hogy a vízkiemelés költségeit csökkenthetik automatikus szivattyúk alkalmazásával.

egyre eredményesebb a tröszt műszaki dolgozóinak az a törekvése, hogy könnyítsék a szállítópályákon dolgozók munkáját is. egyes szakaszokon ugyanis a munkások még nagy erőfeszítéssel mozgatják a csilléket. ennek megszüntetésére automatikus és félautomatikus csillétozóberendezéseket készítettek. üzembehelyezték az első olyan szerkezetet is, amely magasabb szintekre emeli fel a nehéz csilléket. eredményesen működik egy távvezérlésű gumiszalag és megoldották a földalatti szellőztetőgépek távfirányítását. /folyt. köv./

10.00/-n

-17-

10²⁵
P

le

bb. 33. / automatizálással csökkentik.... 1. folyt./ gy

kísérleteket folytatnak a földalatti zsompok - ide gyűjtik a bányavizeket és az iszapot - takarításának automatizálására is.

az utóbbi néhány év alatt automatizálással 142 dolgozót szabadítottak fel a nehéz fizikai munkától és évenként 2 797 000 forintot takarítanak meg.

a tröszt szakemberei már elkészítették 1966-ig szóló automatizálási tervüket. továbbra is egyszerű, a helyi viszonyoknak megfelelő, olcsó, a lehetőség szerint a magyar ipar által gyártott és beszerezhető elemekből állítják össze a berendezéseket. többek között újabb husz szállítógépet automatizálnak, a kezelőnélküli szivattyúk számát tízzel növelik és újabb 15 csille-továbbítót állítanak munkába./mti/

..-

le

10.00/-n

-18-

10³⁰
Pm

bb. 34. a budapesti rendőrfőkapitányság

rj cz

1965. február 10.

emberölés büntette miatt őrizetbevette és eljárást indított szliva Antal 30 éves gépkocsivezető, pilisborosjenői lakos ellen. szliva kedden este a 3. vihar utcában lévő 372. sz. italboltból számlájának rendezése nélkül távozott el, sőtész Imre 47 éves felszolgáló utánament és számlájának kiegyenlítésére szólította fel. szóváltás közben a helyszíntre érkezett nauer Ferenc 55 éves hajtó, budapesti lakos, aki sőtésszal együtt szlivát az italboltba vissza akarta kísérni. szliva ennek során a nála lévő zsebkéssel sőtésszt és nauert mellbeszurta, majd elmenekült.

nauer a helyszínen meghalt, míg sőtésszt életveszélyes állapotban szállították a koltói Anna kórházba. az urh járőr polgári személyek segítségével szlivát a helyszín közelében elfogta. /mti/

..-

bb. 35. póstavezérigazgatóság - közli

se/rj cz

1965. február 10.

nagy február 13-án Budapest felszabadulásának 20. évfordulóján, a Budapest 4, 5, 62, 72 és 114 sz. postahivatalok különleges rajzu ünnepi alkalmi bélyegzőt használnak./mti/

..-

11.40/-n

-19-

Pm

bb. 36. békegyűléseket, kiállításokat, barátsági esteket rendez a vasi békemozgalom

vid se/gy/cz

1965. február 10.

Szerdán békegyűlést tartottak szombatnelyen. Farkas László, az országos béketanács tagja ismertette a békemozgalom feladatait. Ezután a résztvevők elfogadták a vasi békemozgalom idei munkatervét. A második világháború befejezésének 20. évfordulóját követő hetekben 25 helyen rendeznek békegyűlést, a világ ifjúságának harca a békéért címmel előadásokat tartanak a középiskolákban.

Békekiállításokat rendeznek a megye sok községében. Az év folyamán német, csehszlovák, lengyel és bolgár esteket tartanak, s ismét megrendezik a hagyományos nemzetiségi napot a megyei mintegy husz nemzetiségi községében./mti/

..

le

10.50/-n /

-20-

12.10
Pm

bb. 37. felavatták Kis Ferenc költő síremlékét

t áe/fr/gy/cz

1965. február 10.

Szerdán a Farkasréti temetőben tisztelői, barátai, családtagjai jelenlétében felavatták az egy évvel ezelőtt elhunyt, Kis Ferenc költő síremlékét. A megemlékezésen részt vett Dobozy Imre, a magyar írók szövetségének titkára is. A magyar írók szövetsége költői szakosztálya nevében Kónya Lajos méltatta a kiváló munkásköltő életútját, tolmácsolta az irodalmi élet kegyeletét./mti/

bb. 38. az országos béketanács táviratban tiltakozott a vietnami demokratikus köztársaságot ért amerikai támadások ellen

áe/ny/

1965. február 10.

A magyar országos béketanács táviratot intézett Johnson elnöknek, amelyben tiltakozik a vietnami demokratikus köztársaságot ért amerikai támadások ellen. A távirat többi között hangsúlyozza:

„A magyar országos béketanács - amelyben képviselve vannak a különböző szervezetek és a társadalom minden rétege - a békéért aggodva mélységesen elítéli az amerikai imperialista támadásokat, a vietnami demokratikus köztársaság területei ellen. A vietnami demokratikus köztársaság sok ezer kilométer távolságra fekszik az amerikai egyesült államok határaitól és sohasem fenyegette az egyesült államok biztonságát. Ezek a provokációk lábbal tapossák a nemzetközi jogot és az 1954-es genfi egyezményeket. E durva önkény és erőszak ellentétben áll azokkal az elvekkkel is, amelyeket elnök ur több ízben hangoztatott. A béke érdeke azt parancsolja és követeli, hogy ön veszen véget ezeknek a súlyos következményekkel járó orvtámadásoknak,„

Táviratot küldött az országos béketanács a vietnami béketanácsnak is, amelyben a magyar dolgozók szolidaritásáról biztosítja az agresszió ellen harcoló vietnami népet:

„Felnáborodással értesültünk az amerikai imperialisták újabb arcátlan támadásairól. A magyar közvélemény szolidáris a hős vietnami néppel az agresszió elleni igazságos harcában és mindenütt nyilvánítja, hogy mélységesen elítéli ezeket a kalóztámadásokat, amelyek durva merényletek indokina és az egész világ békeje ellen,„
/mti/

..

12.30/-n /

-21-

14.05
Pm

le

bb. 39. újabb enyhülés, havazás

rh

1965. február 10.

az elmúlt két nap folyamán európa időjárásának alakulásában nagy szerepet játszó brit anticiklon lassu összeomlásávalmétél kezdve ismét lehetőség nyílt nagyobb mennyiségű enyhe óceáni légtömegek nyugat és közép-európa légtérébe való behatolásához. a kárpát-medence fölött a kilométernél magasabb légrétegekben hajnal óta jelentékeny melegedés következett be, viszont medencénkben kialakult a za ugynevezett hideg légpárna. hazánkban tegnap kevés hely kivételével erősen szeles hideg idő volt. főként az ország középső részén gyenge hózáporok, hószállingozások keletkeztek. a hőmérséklet tegnap napközben 0-5 fokig emelkedett ma reggelre általában - 10-15 a keleti országrészben - 15-18 fokig hűlt le a levegő. a hegyek hőviszonyaiban tegnap óta nem történt változás. ma délelőtt országsterő hideg, derült, párás, viszonylag csendes idő volt. a hőmérséklet 11 órakor -3 -9 fok között váltakozott. budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke - 3,0 fok volt; 3.0 fokkal alacsonyabb, mint a sok évi átlag. ma 12 órakor a budapesten a hőmérséklet -5 fok a tengerszintre átszámított légnyomás 768 milliméter alig változik. várható időjárás csütörtök estig: északnyugat felől növekedő felhőzet éjjel még csapadék nélkül, holnap napközben felhős időtűbbfelő havazással esetleg havas esővel. napközben megélénkűlő nyugati, majd északnyugati forduló megerősödő szél. néhány helyen rövid időtartamu hófúvás. enyhülés. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet északnyugaton -4 - -7, délen - 8 - -12 fok között, a nappali hőmérséklet holnap 0 fok körül. a duna vizállása budapesten 249 centiméterre./mti/

--

bb. 40. a televízió és a rádió közvetítése az országgyűlés üléséről

a televízió ma, csütörtökön délután / fél 5 órai kezdettel helyszíni közvetítést ad az országgyűlés üléséről. a rádió este 8 órakor kezdi közvetítését az ülésről./mti/

--

13.42/-n

-22-

bb. 41. zajlik a duna - újra befagyott a balaton és a velencei tó

3/vic/ab/rj vg

1965. február 10.

a több mint egyhetes hideghullám alaposan lehütötte a folyókat és a tavakat. a tiszta felső szakasza tiszalökiig - néhány kilométeres zajló résztől eltekintve - újra befagyott. lejjebb erősen zajlik a folyó. a víztükörnek több mint a felét jégtáblák takarják és néhol pedig teljes folyószélességben vonul a jég. a tiszta mellékfolyói is csaknem teljesen befagytak, a 5-10 centiméter vastag rajtuk a jég. egy héttel ezelőtt - egy keskeny partmenti sáv kivételével - elolvadt a balaton jége, de most újra, ezen a télen másodszor is beállt a tó. a velencei tavon már kétszer elolvadt a jég és most harmadszorra is befagyott. szerdán a balatonon 5-15, a velencei tavon pedig 6-12 centiméter vastag jégréteg takarta a vizet. az erős hideg 8 centiméterrel megvastagította a rakacai víztároló tó jégpáncélját. a gát mentén törik a jeget, hogy megvédjék a jégkártól a töltést és levegőztessék, oxigénhez juttassák a tó halállományát.

ezen a télen szerdán jelentették először, hogy a dunán is megkezdődött a szórványos zajlás. a sok évtizedes statisztikai adatok szerint azonban 47 napot késett a jég. érdekesség viszont, hogy átlagos években tulajdonképpen ez a nap, vagyis február 10-e már nem a jég megjelenésének, hanem a korábban megfagyott jégpáncél felszakadásának időpontja volna. a duna most még nem is a saját jégével, hanem mellékfolyóinak „ajándékaival”, zajlik. a felsőduna ugyanis majdnem 1 fokos „melegvizet”, szállít. a folyó még budapestnél is 0,1 fok meleg és csak mohácsnál hűl le 0 fokra. a rába adott elsőnek jeget a dunának, de már megszüntette a jégszállítást, mert a győri szakaszon befagyott a folyó. a vízügyi szakemberek szerint a következő napokban tovább húzódik a jég és erősödik a zajlás a folyókon./mti/

--

14.05/-n

-23-

14.25

le

le

bb 42. tájékoztató a jubileumi lipcsei vásár nemzetközi és magyar részvételéről

t sz/má szb ki

1965. február 10.

a hagyományokban gazdag vásárváros lipcse, jubileumi eseményre készül. az idei tavaszi vásáron emlékeznek meg arról, hogy ebben a városban 800 év óta rendszeresen rendeznek vásárokat. a jubileumi vásár előkészületeiről nemzetközi és magyar részvételéről szordán a német demokratikus köztársaság budapesti nagykövetségének kereskedelempolitikai osztályán tájékoztatták a sajtó képviselőit.

erich sbrisny, kereskedelmi attasé elmondotta, hogy az idei tavaszi vásárra 70 országból mintegy 9 000 kiállítót várnak. a 320 000 négyzetméternyi kiállítási területnek több mint 40 százalékát a külföldi cégek foglalják el. a baráti szocialista országok külkereskedelme már hagyományos kiállítónak számít lipcsében, ahol rendszeresen bemutatja ipari újdonságait. az az évi vásáron 35 tengerentúli ország is képviselteti magát lipcsében, többségük hivatalos kollektív kiállítást rendez. magántól a vásár iránti érdeklődés valamennyi európai ipari államban. a vásárra 95 országból érkeznek bevásárlók, látogatók. számos ország kormány-, parlamenti- vagy kereskedelmi delegációja keresi fel lipcsét. a vásárra magyar kormány-delegációt is meghívtak.

a vásár 60 szakmai csoportban széles áruválasztékot nyújt az üzletembereknek. a kiállítások középpontjában természetesen az ndk gazdag áru kínálata áll. a német demokratikus köztársaság az itt bemutatásra kerülő termékekkel is érzékelteti azt a fejlődést, amelyet az elmúlt 15 év alatt népgazdasága elért. a vásár a békés egymás mellett élés elve alapján nemcsak a kereskedők, hanem az ipari szakemberek nagy találkozója is lesz. tudósok, mérnökök, konstruktőrök egyre nagyobb számban vesznek részt a lipcsei vásároknak alkalmával rendezett szimpóziumokon, szakmai tanácskozásokon.

220 jubileumi aranyérem és oklevél vár azokra a gyártmányokra, amelyek kiváló minőségükkel, tetszetős külsejükkel, gazdaságos előállításukkal, illetve működésükkel kitűnnek. a műszaki és tudományos világszinten álló termékek kiállítói számára ezek az aranyérmek és oklevelek a világpiacon jó ajánlólevelet jelentenek majd.

/folyt.köv./

17.06/a

- 24 -

bb 42. /tájékoztató... 1. folyt./- szb

a lipcsei vásár magyar részvételét a magyar kereskedelmi kamara készíti elő, s erről marsányi zoltán főosztályvezető helyettes számolt be:

- az előző évekhez hasonló területen, 3 500 négyzetméternyi helyen, mutatjuk be a magyar termékeket, most azonban első alkalommal a technikai vásár területén nem kollektív kiállítást rendezünk, hanem a különböző szakcsoportokon belül találkozhatnak a látogatók a magyar árukkal. husz külkereskedelmi vállalatunk 21 szakmai kiállításon mutatja be 820 ipari üzem termékeit. a magyar áruk itymódon közvetlenül összehasonlíthatók lesznek a különböző országok gyárainak produktumaival. a szakmai bemutatóktól újabb kereskedelmi, üzleti előnyöket várunk. a bemutatásra kerülő termékek kiválasztásakor szigorú követelményeket támasztottunk gyárainkkal szemben. a legjelentősebb a szerszámgyártáson való részvételünk lesz, ezenkívül bemutatunk élelmiszeripari, híradástechnikai, erőszármu berendezéseket, mezőgazdasági gépeket, a vásárházakban pedig gyógyszereket, élelmiszereket, textiliát, divatárut, könyveket, hanglemezeket. a magyar kiállítás építési már a helyszínen vannak, s e héten utnak indítjuk a kiállítási anyag utolsó szállítmányait is, - hangzott a tájékoztató. /mti/

bb 43. korszerű vendéglátó kombinátot adtak át veszprémben

vid má/lm ki

1965. február 10.

szordán veszprémben az új lakótelepen átadták rendeltetésének a város legkorszerűbb vendéglátóipari üzemét. csendes istván, a veszprém és környéke vendéglátóipari vállalat igazgatója az avatóünnepségen elmondotta, hogy a csaknem nyolc milliós forintos költséggel létesített vendéglátó kombinát üvegfalakkal határolt éttermében egyszerre 140 vendéget szolgálhatnak ki. az épület másik szárnyában levő eszpresszó 120 személyes. a kombinát rakományait a nyersanyagot lifttel szállítják a konyhára, amelyet modern villamos berendezésekkel szereltek fel. az eszpresszóban a veszprémi egyetemisták kérésére külön hírlapsarkot rendeztek be.

a vendéglátóipari kombinát fogadja majd a nyári időszakban a balatonpartról a patinás városba érkező hazai és külföldi kirándulókat is. /mti/

17.10/a

- 25 -

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 22. számú hír: /befejeződött a cukorgyártási idény -.../ második bekezdésének negyedik sorában a szöveg helyesen:

... cukrot gyártottak, 25 000 tonnával többet....

/mti/

bb 49. kifizették az idei első lottó főnyereményt

1 kf/kf szb ki

1965. február 10.

az 5. játékhéten megszületett az év első lottó találatát. az öt találatos szelvényt az egyik fővárosi kórház 8 tagú lottózó csoportja töltötte ki. a kollektíva négy éve játszik együtt 100 szelvénnel, s ugyanazokkal a számokkal. türelmüket két héttel ezelőtt mind a 100 szelvény honorálta. a találaton kívül ugyanis 33 hármas találatot és 66 kettős találatot is elértek.

a nyeremény „apraját”, a 99 két és háromtalálatos szelvényre járó összesen 10 926.60 forintot, már a múlt héten felvették. szerdán az országos takarékpénztár nádor utcai központjában kifizették részükre a főnyereményt is. a szerencsés lottózók a nyereményilleték levonása után 1 896 338 forintot kaptak kézhez.

/mti/

bb 50. szombaton üzemkezdettől újból megindul a villamos-, az autóbusz- és a közúti forgalom a szabadság-hidon és a gellért téren

1 nbj/má szb ki

1965. február 10.

a főnyomóvezeték átépítése után szerdán a déli órákban befejeződött a gellért téren a távfűtővezeték védőalagútjának betonozása is. korábban, amikor még fagypont felett volt a hőmérséklet, a szakemberek arra számítottak, hogy a vasbeton 24 óra alatt megköt, megszilárdul és azt követően megkezdődhet a munkaárok tömődékelése. minthogy ezekben a napokban hidegebbre fordult az idő, s különösen az éjszakai órákban erősen fagy, a beton szilárdulása, kötése lassabb, hosszadalmas, legalább 48 órát vesz igénybe, tehát késik a munkaárok visszatöltése is. ezért a fővárosi ut és vasutépítő vállalat csak csütörtökön késő este - pénteken láthat hozzá az utburkolat felújításához és csak pénteken fejezhetik be a hidfőnél és a gellért téren a villamossín fektetését.

/folyt.köv./
18.55/a

- 26 -

bb 50. /szombaton... 1. folyt./- szb

a fővárosi tanács közmu- és szolgáltatási igazgatósága és a közlekedési igazgatóság szakemberei a szerdai helyszíni szemle után úgy döntöttek, hogy szombaton hajnalban - ha csak valami egészen váratlan meglepetés nem szél közbe, - megindulhat a forgalom a gellért téren. szombaton üzemkezdettől ismét a szabadság-hidon át közlekedik a 42-es, a 47-es, a 49-es, a 63-as villamos, továbbá az 1-es autóbusz. a fővárosi villamosvasut tájékoztatása szerint ugyancsak szombaton üzemkezdettől a 42-es vonalán életbe léptetik a részleges kalauznélküli közlekedést. a vállalat kéri az utasokat, hogy arra a kocsira, amelyen nincs kalauz - s amelyet k.n. jelzéssel jelölnek meg - csak azok szálljanak fel, akik érvényes menetjeggyel rendelkeznek.

szombaton hajnaltól természetesen a közúti járművek is közlekedhetnek a szabadság-hidon. /mti/

szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb 40. sz. hírünk első sora helyesen a következő:

a televízió ma, csütörtökön délután 4 óra 25 perckor helyszíni...

19.05/a

- 27 -

bb 44. kitüntetés

szb -cz

1965. február 10.

a népköztársaság elnöki tanácsa fazekas józsefnek, a könnyűipari minisztérium osztályvezetőjének, több évtizedes munkásságalmi tevékenysége elismeréséül, 60. születésnapja alkalmából, a munka érdemrend arany fokozata kitüntetést adományozta.

a kitüntetést dobi istván, az elnöki tanács elnöke nyújtotta át. jelen volt a kitüntetés átadásánál kiss károly, az elnöki tanács titkára és nagy józsefné könnyűipari miniszter.
/mti/

bb 45. kónya sándor márciusban ismét budapesten vendégszerepel

1 ol szb -cz

1965. február 10.

márciusban ismét budapesten vendégszerepel kónya sándor, a new yorki metropolitan tagja. a világhírű tenorista ezúttal új szerepben mutatkozik be a magyar közönségnek: március 12-én az erkel színházban radames szerepét énekli verdi kölölmultban felújított népszerű operája, az aida előadásán.
/mti/

bb 46. gabos gábor külföldi vendégszereplésre utazott

k ol szb -cz

1965. február 10.

gabos gábor zongoraművész szerdán külföldi vendégszereplésre utazott. a káthetes hangversenykörut során több fellépése lesz az ndk különböző városában. egyik zenekari hangversenyét a berlini metropol theaterben rendezik, ahol csajkovszkij b-moll zongoraversenyét tolmácsolja, majd felvételt készítenek közreműködésével a helyi rádióban is. a művész koncerteket ad drezdában és több szélőestje lesz a drezda környéki városokban. /mti/

19.09/a

Me 19.10. Cse

- 28 -

bb 47. zala megye 1965. évi termelési és beruházási tervéről tárgyalt a megyei tanács ülése

vid 40/44-lm -cz

1965. február 10.

zalaegerszezen szerdán ülést tartott a megyei tanács. török lajosnak, a tanács vb elnökének előterjesztése alapján megtárgyalták, majd jóváhagyták a megye 1965. évi termelési tervét, a megye helyiipari vállalatainak feladatait és a beruházási programot.

a tanácsülés fő feladatként jelölte meg a lakosság részére történő szolgáltatások fejlesztését és növelését. zalaegerszezen, nagykanizsán, zalaszentgróton, letenyén és zalaszentmihályon szolgáltató-javító kombinátot építenek. a megye butoriparának termelése mintegy 20 milliárd forint értékkel növekszik, s eléri az évi 110 milliárd forintot.

lakásépítésre 87.5 milliárd forintot fordítanak, s ebben az évben 466 lakás építést fejezik be, további 503 lakás építést pedig megkezdik. letenyén gimnáziumot, zalaegerszezen egy újabb általános iskolát, megyei könyvtárat építenek, befejeződik egy 16 tantermes általános iskola, 150 férőhelyes diákotthon, lentiben pedig az sztk rendelkezései építése. bejelentették, hogy zalaegerszezen ebben az évben újabb 750 lakást kapcsolnak be a gázszolgáltatásba.

a megye ebben az évben többek között 24 000 szarvasmarhát, 50 000 hizottsertést, 27 millió tojást ad az országnak. több mint 50 millió forintot fordítanak talajjavításra és talajvédelemre s további 60 milliót termelőszövetkezeti beruházásokra. /mti/

bb 48. jelmezes uttörő jégkarnevál a városligetben

fe/j-lm -cz

1965. február 10.

budapest felszabadulásának 20. évfordulója alkalmából a magyar-szovjet baráti társaság és a magyar uttörő szövetség budapesti elnöksége szerdán délután nagyszabású jelmezes uttörő jégkarnevált rendezett a városligeti máljégpályán. a „letatókon„ mintegy 2000 gyermek nézte végig a karnevál herceg színpompás bevonulását, amellyel megkezdődött a jégparádé. ezután 11 műkorcsolyázó pár színvonalas bemutatója következett. ezt követően került sor a karnevál fénypontjára - a jelmezes versenyre. az eredmény kihirdetése után a pajtások még sokáig vidáman szórakoztak. /mti/

19.15/a

Me 19.10. Cse

- 29 -

bb 51. korszerű üzemi konyhát és éttermet avattak
szolnokon

vld j-lm ki

1965. február 10.

a szolnoki járműjavítóban szerdán délben adták át
rendeltetésének az új, korszerű konyhát és éttermet, az
„étkezőkombinátban,, naponta 1500 személy részére készül
izletos ebéd. az új létesítményben a szakácsok és a ki-
segítő személyzet ugynevezett fekete-fehér öltözékön
jut a konyhába./mtl/

bb 52. megnyílt vác új idegenforgalmi hivatala

j-lm ki

1965. február 10.

vác legforgalmasabb utvonala, a széchenyi utcában
szerda délután ünnepélyesen megnyitották észak-pest megye
legszebb idegenforgalmi hivatalát.

dr. Lakatos Imre, a pest megyei tanács vb elnökhelyette-
se megnyitó beszédében elmondta, hogy 1965-ben 32 millió
forintot fordítanak a dunakanyar fejlesztésére. ennek során
horányban újabb turistaszállás létesül, a váccal szemközt
pokol-szigeten 1500, a szőlőligeti határban 1000 személyes
campinget alakítanak ki./mtl/

19.52/a

ME 20.10. Cse

- 30 -

bb 53. közlekedési balesetek

j szb -cz

1965. február 10.

a 2. kerületben, az árpád fejedelem útján grenek józsef
55 éves pilisszentkereszti lakos figyelmen kívül ment át az ut-
testen, és egy személygépkocsi elütötte. grenek súlyosan meg-
sérült. kórházba szállították.

a 9. kerületben, az illési ut és a száva utca kereszteződé-
sénél körültekintés nélkül ment az uttesten át skapa jános 37
éves segédmunkás, budapesti lakos, és egy személygépkocsi el-
ütötte. súlyos sérüléssel kórházba szállították. /mtl/

bb 54. saját érdekében jelentkezzenek

j szb -cz

1965. február 10.

a 20. kerületi rendőrkapitányságon 1964-ben 27 esetben tet-
tek feljelentést ismeretlen tettes ellen, aki a száritásra ki-
terített fehérneműt ellopta magánháza udvaráról. a bűncselek-
mények elkövetését szinte minden esetben elősegítette az a kö-
rülmény, hogy a kertkapu nem volt bezárva. a rendőrség megállá-
pitotta, hogy a besurranásos lopásokat cser lászló, 26 éves
segédmunkás, budapest, 20. kerület, kolozsvári utca 13. szám
alatti lakos követte el, akit előzetes letartóztatásba helyeztek.
lakásán azonban a házkutatás során több ezer forint értékű, lopás-
ból származó ruhaneműt találtak, amelyek nem az ismert károsul-
tak tulajdonát képezik. a 20. kerületi rendőrkapitányság kéri
a még ismeretlen károsultakat, hogy a feljelentés megtétele és
értékeik átvétele végett jelentkezzenek budapest, 20. kerület,
török flóris utca 72. 1. emelet 105. szám alatt. /mtl/

19.54/a

ME 20.10. Cse

- 31 -

bb 55. Közömben az enyhülés - összeomlik a „hideg” nyugati anticiklon, enyhébb óceáni légtömegek érkezhnek - élénkülő szél, havazás, havaseső várható

cs/j szb ká

1965. február 10.

Szerdán hajnalban mérték hazánkban az idei tél legkeményebb hidegét: csupán a Balaton környékén és a Duna alsó szakasza mentén nem hűlt a levegő mínusz 10 fok alá, országsszerte mínusz 10-13 fokos fagyok voltak, északon és északkeleten mínusz 14-16 fokig szűlt le a hőmérők higánya, a legalsó légrétegben Békéscsabán 19, Fertőhelyen és Egerben 28, Berettyóújfalun pedig 21 fokot mértek. A budapesti mért napi középhőmérséklet kedden 3, szerdán 5-6 fokkal maradt az átlag alatt. A legutóbbi 10 napon, vagyis a nyugat-európa feletti hideg anticiklon uralomra jutása óta, kesken 12 fokkal csökkent a középhőmérséklet.

A nagy lehűlést a hételeji hideg betörés utáni szélcsend és a gyors kiderülés hozta. Az ország északnyugati és északkeleti tájain már kedden volt 6-8, más vidékeken 2-5 órás napsütés, a derült, hideg idő szerdán folytatódott. Jellemző, hogy a nappali maximumok csak mínusz 1-6 fokig emelkedtek.

A jelek szerint most lényeges átalakulás kezdődött az időjárásban. Dr. Berkes Zoltán, a meteorológiai intézet távprognozis osztályának vezetője tájékoztatásul elmondta, hogy a Brit-szigetek feletti központtal 10 nap óta működött óriási anticiklon-rendszer a legutóbbi 24 órában meggyengült és kissé délre toldódott. Így az óceáni levegő most már kisebb kerülővel érkezik a kontinens fölé, vagyis az enyhülés megkezdődött. A legutóbbi időjárási térképek szerint az óceáni levegő következő hulláma elérte Németország és Lengyelország északi tájait, ahol - az enyhe levegő felsiklási zónájában - kiterjedt havazás kezdődött. A hullám mögött még enyhébb levegő áramlik délnek, dél-keletnek. Ha az anticiklon központja még legalább 1000 kilométerrel délnek toldódik, akkor az eddigi észak-déli légáramlási irány helyett kiépül a nyugat-keleti „pálya”, amelyen az atlanti óceáni ciklonokkal megjönnek a tavaszközelítő „bőjt”, szelek. Egyébként az évszázados feljegyzések szerint a február első felére szóló időjárási szingularitás - amely szerint 8. és 10. között vannak a hónap leghidegebb napjai, a 11. főleg pedig a 12. gyors felmelegedést hoz, 13-14. között átmeneti kisebb visszaesés következik, majd 16-tól kezdve a felmelegedés meggyorsul, s a napi átlagokból eltűnnek a negatív értékek - az idén meglepően pontosnak ígérkezik.

/folyt.köv./

20.05/a

- 32 -

20.20. Cse

bb 55. /közömben az... 1. folyt./- szb

A központi előrejelző osztály tájékoztatása szerint a következő 36 órában észak-nyugat felől erősödő felhősödést várhatunk, a csütörtökre virradó éjszaka még csapadék nélkül. Csütörtökre jobbára felhős lesz az idő, többfelé lesz már havazás, esetleg havaseső, a napközben még mérsékelt nyugati szél estére felerősödik és észak-nyugatra fordul. Néhány vidéken hófúvás is lehetséges. Az enyhülés első gyengébb hullámai a magasban már szerdán megérkeztek, s így az éjszakai lehülés észrevehetően mérséklődik. A hajnali minimumok csütörtökre reggel északon mínusz 4-7, délen mínusz 8-12, a nappali maximumok országsszerte 0 fok körül alakulnak ki. /mtl/

bb 56. Manolisz Glezosz,

J szb -cz

1965. február 10.

Aki a magyar újságírók országos szövetségének vendégeként Magyarországon pihent, szerdán elutazott hazánkba. Elutazásakor az alábbi levelet küldte az újságírószövetségnek:

„Mélységes meghatottsággal távozom Magyarországról. Sok mindent kaptam itt. Sok mindent hagytam itt. Az, ahogyan a magyar nép szereti görögországot, a békét, az embert, mindig felejthetetlen marad számomra.

A magyar újságírók országos szövetségének meghívása alkalmat adott rá, hogy még egyszer kifejezzem őszinte köszönetemet mindenkinek a görög nép iránti szolidaritásukért. Sajnálom, hogy a nap csak 24 órából áll, s ezért nem tudtam minden meghívásnak eleget tenni. De azok, akikkel sikerült találkoznom és megismerkednem, megismertették velem a magyar népet és elért vívmányait abban a harcban, amely a szocializmus diadaláért folyik. Egészséget és sok boldogságot mindenkinek!

Manolisz Glezosz.,,

/mtl/

bb 57. elutazott az olasz pártküldöttség

J szb -cz

1965. február 10.

Az olasz kommunista párt küldöttsége, amely Rossana Rossanda elvtársnőnek, az olasz kommunista párt központi bizottsága tagjának, a kb. osztályvezetőjének vezetésével az MSZMP központi bizottságának meghívására látogatást tett hazánkban, szerdán elutazott Budapestről.

/folyt.köv./

20.30/a

- 33 -

21.05. Cse

bb 57. /elutazott az olasz... 1. folyt./- szb

a küldöttséget kedden fogadta szirmai istván, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára.

a vendégek bucsuztatására a ferihegyi repülőtérre megjelent dr. gosztonyi jános, az mszmp központi bizottságának póttagja, a kb osztályvezetője, dr. köpeczi béla, a kb osztályvezetője, óvári miklós, a kb póttagja, a kb osztályvezetőhelyettese, garai róbert, a kb osztályvezetőhelyettese. /mti/

bb 58. tudományos vita a filozófia és a történelemtudomány összefüggéseiről a kossuth klubban

k áe/áe szb -cz

1965. február 10.

a tudományos ismeretterjesztő társulat történelmi- és filozófiai szakosztálya szardán vitát rendezett a kossuth klubban. az ankéton dr. balogh józsef egyetemi adjunktus tartott előadást a két tudomány összefüggéseiről, közös elméleti kérdéseiről. részt vettek a vitában a tit választmányainak tagjai, tudományos kutatók, tanárok, újságírók. /mti/

bb 59. milan kundera budapestben

t s/j szb -cz

1965. február 10.

milan kundera, a kiváló csehszlovák költő és író budapestre érkezett, hogy csütörtökön este részt vegyen a vígszínházban „zárt ajtók mögött”, című drámájának bemutatóján. kundera szardán a csehszlovák kultúrában találkozott a sajtó képviselőivel. elmondotta, hogy jelenleg a művészeti főiskolán világhírneműt ad elő. 16 éves korában kezdett írni, 1946-ban jelent meg első verse nyomtatásban, majd 1953-ban első verseskötete „az ember tágas kert”, címmel. azóta „utolsó május”, és „monológok”, címmel jelentek meg költeményei. az utóbbi időben inkább prózát ír, s legutóbb „nevetséges szerelmek”, címmel jelent meg elbeszéléskötete. jelenleg ennek folytatásán dolgozik. több irodalmi tanulmányt és esszét jelentetett meg.

a „zárt ajtók mögött”, című drámáját csehszlovákiában 15 színház adta elő, ezenkívül bemutatták a szovjetunióban, nyugat-németországban és uruguayban is. a dráma ősbemutatóját 1962-ben tartották csehszlovákiában. /mti/

20.40/a

- 34 -

Wc 21.05.65

bb 60. a divsz nyilatkozata a spanyolországi helyzetről

áe-lm -cz

1965. február 10.

a demokratikus ifjusági világszövetség budapestben nyilatkozatot tett arról, hogy a spanyolországi franco-rendszer a legkülönbözőbb eszközöket igyekszik elnyomni a demokratikus és antifasiszta mozgalmat, demokrácia-ellenes pereket indít munkások, értelmiségiek, egyetemi hallgatók ellen. a francoista katonai hatóságok új pert szándékoznak indítani a burzsoi központi börtön 38 politikai foglya ellen. ugyancsak újabb per indul 19 valenciai bebörtönzött ellen. valamennyiüket 18-41 évi börtön és százezer-ötszázezer peseta pénzbüntetés fenyegeti. egy asszonyra például 31 évi börtönt kér az ügyészség, három fiataalt - luisa molinát, vicente gomezt és josé scrianot - 18, 26, illetve 18 évi börtön fenyegeti.

a demokratikus ifjusági világszövetség erélyesen tiltakozik az antidemokratikus perek ellen, amelyek összesen 426 évi börtönt zudithatnak a bebörtönzöttek nyakába. követeli, azonnal helyezték szabadlábba a bebörtönzötteket.

a divsz felkéri tagszervezeteit és barátait, hogy a spanyol igazságügyminisztériumhoz intézett leveleikben, üzeneteikben tiltakozzanak a fasiszta hatalmi módszerek ellen - állapítja meg végül a nyilatkozat. /mti/

bb 61. felszabadulási emlékműsor pesterzsébeten

t áe-lm -cz

1965. február 10.

a 20. kerületi tanács népművelési osztálya és a pesterzsébeti vasas művelődési ház szardán emlékműsort rendezett a főváros felszabadulásának 20. évfordulója tiszteletére. a művelődési ház színháztermében, nagyszámu közönség előtt hazánkban tartózkodó neves szovjet vendégművészek: oleg ptuha, alekszandr rodum, natalja kozlova, lidija krajeva, olga kaverznyeva, alekszandra begunova szerepeltek. /mti/

21.10/a

- 35 -

Wc

bb 62. ülést tartott a magyar unesco bizottság

j-lm -cz

1965. február 10.

az újjászervezett magyar unesco bizottság szerda délután a kulturális kapcsolatok intézetében kulturális és tudományos életünk nagy számu képviselőinek részvételével plenáris ülést tartott, melyen dr. jóboru magda, a magyar unesco bizottság elnöke beszámolt az unesco legutóbbi közgyűléséről, válaszolt a szervezet 1965-66. évi programját, valamint a magyar unesco bizottság előtt álló feladatokat. a beszámolót vita követte, majd a résztvevők egyhangulag a bizottság alelnökeivé választották lugossy jeno művelődésügy-miniszterhelyettest és törő imre akadémikust./mti/

bb 63. időjárásjelentés

j-lm -cz

1965. február 10.

a meteorológiai intézet jelenti 1965. február 10-én, szerdán este 20 órakor:

enyhülés, kisebb havazás

várható időjárás csütörtök estig: felhős idő, többfelé havazással, esetleg havasesővel. megélénkülő nyugati, majd átmenetileg erős északnyugati szél. enyhülés. várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 0 fok körül.
/mti/

21. 16/a

- 36 -

v é g e

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

parlament

a szerkesztőségek figyelmébe!

bs/zs/sr/s

1965 február 10.

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk dr. timár mátyás pénzügyminiszter költségvetési expozéját. a beszéd csak jelzésre használható fel.

x x x

timár mátyás beszéde

tisztelt országgyűlés!

■ második öt éves tervünk utolsó évébe léptünk. az elmúlt négy esztendőre visszatekintve megállapíthatjuk, hogy népgazdaságunk fejlődése jelentős. nemzeti jövedelmünk a négy év alatt 22-23 százalékkal emelkedett. az állami ipar termelése 40 százalékkal ezen belül a vegyiparé 70 százalékkal nőtt. sikeresen haladt előre a mezőgazdaság szocialista átalakítása, a szövetkezeti nagyüzemek megszilárdítása és közben a mezőgazdasági termelés mintegy 10 százalékkal növekedett. hatalmas összegeket fordítottunk beruházásokra. működésbe léptek olyan nagy létesítmények, mint a berentei vegyiművek pvc-üzeme, a szőnyi kőolajfinomító egymillió tonna kapacitású új üzemrész, a dunai vasmű meleg-mengerműve, az egyesült izzó váci képcsőgyára, a dunai cement és mészmű, a dunai szalmacelluloze gyár, a békéscsabai hűtőház.

a munkások és alkalmazottak reáljövedelme 18 százalékkal volt magasabb 1964-ben, mint 1960-ban, a parasztság fogyasztásának reálértéke pedig ugyanezen idő alatt 12-13 százalékkal emelkedett. megváltozott a lakosság kiadásainak összetétele. a tartós fogyasztási cikkek forgalma 4 év alatt csaknem 50 százalékkal emelkedett. a magyar állampolgárok külföldi utazásainak száma az 1960. évi mintegy 300.000-rel szemben 1964-ben megközelítette a másfél milliót. a takarékbetétállomány a négy év alatt 5,5 milliárd forintról 16,8 milliárd forintra nőtt.

/folyt. köv./

8.08/sa

18. 2. 10.

I

/timár mátyás beszéde.../ 1. folyt./s

szociális és kulturális intézményeink költségvetése 1964-ben 34 százalékkal haladta meg az 1960. évi. jelentős eszközöket fordítottunk ezekben az években nonvédelmünk korszerűsítésére.

eredményeinket népünk gyümölcsöző munkája, a párt helyes politikája tette lehetővé. e sikerek a szocialista és a tőkés országokban is erősítették hazánk nemzetközi tekintélyét.

mégis megállapítható, hogy fejlődésünk nagyobb is lehetett volna, ha a termelő munkában a gazdaságosság, a hatékonyság, a szükségletek jobb kielégítése, általában a termelés minőségi követelményei következetesen érvényre jutnak, ha irányítási rendszerünkben kevesebb lett volna a fogyatékoság, ha beruházásainkat nagyobb koncentrálttsággal, és hatásokkal rajtoltuk volna végre, ha a részérdekek sokhelyütt nem előzték volna meg a népgazdaság egészének érdekeit.

az elmúlt négy év fejlődésének pozitív vonásai és hiányosságai jellemzik 1964. évi tervünk és költségvetésünk végrehajtását is. a termelés és a forgalom mennyiségi növelésének előirányzatait a legtöbb területen teljesítettük, de nem a kívánt hatásokkal. a gazdálkodás minőségi fejlődésére jellemző mutatók - a termelékenység, az önköltség, stb - ugyanis nem alakultak kielégítően. ennek következményei az állami költségvetésben és külkereskedelmünkben is tükröződnek.

a vállalatok gazdálkodásában elmaradás tapasztalható az önköltségcsökkentés terén. az iparban a termelékenység emelkedése - az ötéves tervben átlagosan előírt 70 százalék helyett - csak valamivel több mint fele részben volt forrása a többlettermelésnek. számos vállalat túllépte létszám- és bér-alapját, terven felül sok túlórárt vettek igénybe, ami a termelés ütemének egyenetlenségét is mutatja. túllépések mutatkoztak az anyagfelhasználásban, ami külkereskedelmi mérlegünket is terhelte. a vállalati gazdálkodásban fellelhető hiányosságok következtében az elért nyereség alacsonyabb volt az előirányzottnál.

a készletek alakulásában - 1963-hoz hasonlóan - némi javulás mutatkozik, ezt azonban nem lehet kielégítőnek nevezni. az elmúlt évek során készleteink az iparban gyorsabban nőttek, mint a termelés, noha ez a tendencia nem indokolt.

/folyt. köv./

8. 18/s

8. 40. oldal

/timár mátyás beszéde.../ 2. folyt./s

beruházásokra nagyjából a tervezett összeget fordítottuk, számos létesítmény azonban a tervezettnél drágábban és később valósult meg. az eszközök koncentrálttságában az építkezések meggyorsításában nem értük el a kívánt előrenhaladást.

a mezőgazdasági termelésben a fő figyelem 1964-ben a kenyérgabona- szükséglet biztosítására összpontosult és az erőfeszítések eredményesnek bizonyultak. a mezőgazdaság termelése körülbelül 2 százalékkal volt magasabb 1964-ben az előző évinél, összességében azonban nem érte el a tervezettet.

külkereskedelmi forgalmunk mind a szocialista, mind a gazdasági fejlődés útjára lépett országokkal és a fejlett tőkés országokkal is erőteljesen bővült. a mezőgazdasági termelés 1963. évi elmaradása miatt jelentős volt a rendkívüli kenyérgabona- és takarmányimport devizakihatása. az ipar, a mezőgazdaság és a közlekedés igényeinek kielégítésére gépekből és nyersanyagokból is terven felül importra került sor. a többletimporttal szemben a kiviteli tervek túlteljesítése nem érte el a kívánt szintet.

az 1964. évi állami költségvetés bevételei és kiadásai lényegében a tervnek megfelelően alakultak: a teljesítés aránya egyaránt 99.8 százalék volt, a tervezetthez képest azonban a költségvetés belső arányaiban eltolódások következtek be.

a termelés és az áruforgalom tervet meghaladó növekedése miatt emelkedtek a költségvetés forgalmiadó- bevételei. ugyanakkor főleg az ipari és építőipari vállalatok - a nem kielégítő költséggazdálkodás következtében - kevesebb nyereséget fizettek be az előirányzatnál. mindent összevetve a költségvetés vállalatoktól származó bevételei nem érték el a tervezettet.

a költségvetésből finanszírozott beruházásokra az előirányzott összegnél valamivel kevesebbet használtak fel. a termelészövetkezetek által igénybevett eszközök is valamelyest alacsonyabbak voltak a tervezettnél. a külkereskedelmi áruforgalom alakulása és egyéb tényezők következtében a költségvetés vállalati kiadásai és ezen belül az árkiegyenlítések meghaladták az előirányzatot. a közületi szervek kiadásainak alakulása lényegében megfelelt a tervnek.

/folyt. köv./

8. 28/s

8. 10. oldal

parlament

/timár mátyás beszéde.../ 3.folyt./s

az 1964. évi költségvetés az elmondottak eredményeként némi bevételi többlettel zárult.

tisztelt országgyűlés!

az említett eredmények és problémák meghatározzák további munkánkat, az 1965. évi népgazdasági terv és államháztartás előirányzatait is. az elmúlt évek tapasztalatai alapján következtetesebben, határozottabban kell fellépni a fogyatékoságok ellen, amelyek a termelés és felhasználás területén jellegzetesek. a fő cél most a gazdálkodás minőségi mutatóinak javítása. nyilvánvaló, hogy az állam kiadásait csak olyan arányban növelhetjük, amilyen mértékben biztosítjuk hozzá a szükséges hazai bevételi forrásokat. a bevételek megfelelő alakulásának pedig az a kulcsa, hogy nagyobb energiát fordítsunk a termelésre, a munkaszervezettségre, az önköltségcsökkentésre, a termékek minőségére, a jobb készletgazdálkodásra, az exportfeladatok teljesítésére.

az 1965. évi népgazdasági terv ennek jegyében készült. a terv az ipari termelésnek az előző éveknél kisebb mértékű, 4.2 százalékos növelését irányozza elő. ezen belül az egyes ágazatok eltérő módon fejlődnek. a leggyorsabban, 9.3 százalékkal a nehézipari minisztérium vegyiparának termelése bővül. a korábbiaknál lényegesen kisebb a növekedés a gépiparban és az építőiparban. e két területen különösen fontos a műszaki színvonal és hatékonyság növelése, mert ez a továbbiakban a helyesebb összetételű, gazdaságosabb, ugyanakkor nagyobb ütemű termelés kiinduló pontja lehet. a tervben előírt mérsékeltebb célok elérése épp ezért nem könnyebb az előző évek feladatainál.

nagy körültekintést igényel a mezőgazdasági tervek összeállítására. a biztonságos tervezésre való törekvés itt különösen helyénvaló. a terv a mezőgazdasági termelés 1.5-2 százalékos emelésével számol. az előirányzat teljesítése feltételezi a földek gondos és időbeni megmunkálását, a rendelkezésre álló eszközök és gépek hatékony felhasználását, a betakarítás és értékesítés jól előkészített és szervezett elvégzését.

a termelés mérsékeltebb emelésének megfelelően mintegy 3 százalék a nemzeti jövedelem emelkedésének előirányzata. ezzel arányos a felhasználás is. bár a beruházások volumene 1965-ben az előző évihez mérten nem nő, a második ötéves terv időszakában még így is lényegesen többet fordítunk beruházásra, mint amennyit az ötéves tervben előirányoztunk. a lakosság fogyasztása tekintetében a feladat az eddig elért eredmények megszilárdítása.

/folyt.köv./
8.34/s

8.5. 2. mér

IV

parlament

/timár mátyás beszéde.../ 4.folyt./s

a népgazdasági terven alapulnak az államháztartás előirányzatai is. az előterjesztett 1965. évi állami költségvetés kiadásai megközelítik a 98 milliárd forintot és mintegy 6.8 százalékkal haladják meg az előző évit. a többlet körülbelül háromnegyed része a növekvő vállalati és termelőszövetkezeti pénzellátást és a felhalmozási célokat szolgálja; körülbelül egymilliárd forinttal több jut a szociális, az egészségügyi és a kulturális intézmények szükségleteinek kielégítésére. a védelmi kiadások csökkennek. a közületek kiadásai az előző évek 7-9 százalékos növekedési ütemével szemben most csak 3 százalékkal nőnek. a kiadásoknak ez a megoszlása megítélésünk szerint megalapozza az előrehaladás pénzügyi feltételeit. az előirányzat szerint elsősorban a vállalatoktól származó bevételek növekednek - összességükben 5.2 milliárd forinttal.

a népgazdasági mérlegek és az államháztartás egyensúlyának biztosítására több fontos intézkedés született. a vállalatok jövedelmezőségének növelésére új rendelkezéseket adtunk ki a munkaerő-, a bér- és készletgazdálkodásra vonatkozólag. ezek ismertetésére még visszatérek. ezenkívül a költségvetés bevételeit növelő és a takarékosabb gazdálkodást biztosító egyéb határozatok is születtek. így intézkedtek az égett szeszesitalok árának és a telefon díjtételének emelésére, a másodállások és mellékfoglalkozások adóinak bizonyos mértékű emelésére, valamint az utazási okmány illetékek és más adónemek növelésére is. csökkentettük a reprezentációval kapcsolatos kiadásokat, a bel- és külföldi kiküldetések előirányzatait, takarékosági intézkedéseket írtunk elő az állományon kívüli béralappal való gazdálkodásra.

ezek az intézkedések elsősorban a magasabb jövedelmeket és a nem alapvető fogyasztási cikkek érintik.

a hozott ármódosítások egyben a fogyasztási árarányok javítását is célozzák. ilyen irányú további intézkedéseket a terv és a költségvetés nem tartalmaz.

/folyt.köv./
8.40/s

8.5. 2. mér

V

/timár mátyás beszéde.../ 5.folyt./s

tisztelt országgyűlés! a következőkben az előttünk álló legfontosabb feladatokról szeretnék beszélni. elsősnek az állami vállalatok tevékenységével kapcsolatos követelményekkel kell foglalkozni, mert elsősorban a termelés területén mutatkozó problémákat kell megoldanunk, ahhoz, hogy a további években gyorsabban haladjunk előre.

a költségvetés előirányzatai szerint állami vállalatoknak 1965. évben 38,1 milliárd forint nyereséget / az összes állami bevételek 38,9 százalékát/, forgalmi adó címén 17,9 milliárd forintot / a bevételek 18,2 százalékát/, eszközlekötési járulékként pedig több mint 10 milliárd forintot / 10,2 százalék/ kell befizetniük. a költségvetési kötelezettségek teljesítése jelentős erőfeszítést követel vállalatok vezető gárdájától és dolgozóitól.

a nyereség növelésének egyik fontos előfeltétele a termelési tevékenység emelése, a munkaerő - és bér-gazdálkodás megjavítása. olyan periódusba jutottunk, amikor a munkaerő ellátás eddigi forrásai falun és városban egyaránt kimerülőfélben vannak. türelmetlen, hogy míg egyes területeken állandósult munkaerő - hiánnyal küzdünk, vállalatok nagyrésznél jelentős belső tartalékok vannak. 1964-ben az állami iparban terven felül mintegy 11.000-rel nőtt a létszám. a sokhelyütt fellelhető belső munkanélküliség demoralizáló hatással van azokra, akik munkájukat rendszeresen elvégzik. a munka törvénykönyvének közelgő módosítása lehetőséget nyújt a meg nem felelő, vagy az adott munkahelyen feleslegessé vált munkaerő elbocsátására. vállalatoknak élni kell ezzel a lehetőséggel. az átcsoportosítás szervezett lebonyolítása lehetséges és szükséges. ezt támasztja alá az a rendelkezés is, amely lehetővé teszi a létszámcsökkentésből eredő bérmegettarítás egy részének az átlagbérek emelésére fordítását. a népgazdaság egészében nem csökken a munkaalkalom, hiszen az összes foglalkoztatottak száma ebben az évben is a terv szerint körülbelül 43.000-rel nő.

a termelési tevékenység emelésére másik tennivaló a munkanormák felülvizsgálata. ahol ez indokolt, még az év első felében módosítani kell a normákat. a létszám és normafelülvizsgálat természetesen nem helyettesíti a termelési tevékenység növelésének alapvető módszereit: a műszaki fejlesztést, az üzemszervezési munka, belső szállítások, a technológiai fegyverjavítását.

/folyt.köv./
8.49/s

g3f

P-e

-VI-

le

/timár mátyás beszéde.../ 6.folyt./s

a másik nagy tartalék vállalatoknál a jobb készlet-gazdálkodás. a költségvetés a forgóalapok növelésére hitel fedezeti alap címén 2,3 milliárd forintot biztosít. ennek és a hitelrendszer más pénzforrásainak figyelembevételével 1965-ben - az elmúlt évek 7-8 milliárd forintos készletnövekedésével szemben - csak 4-4,5 milliárd forint értékben számolunk a készletek állományának emelkedésével. ez gondosabb készletgazdálkodást s ennek érdekében számos intézkedést igényel.

készleteink az elmúlt években nagyobb mértékben nőttek, mint a termelés, noha korszerű szervezethez mellett a készletfelhalmozódásnak általában lassabbnak kell lennie, mint a termelés-emelkedés ütemének. ebben milliárdos tartalékok rejlenek. a központi statisztikai hivatal és a magyar nemzeti bank vizsgálatai alapján egyértelműen megállapítható, hogy a készletek, ezen belül különösen az anyagkészlet összetétele, sok esetben nem felel meg a szükségleteknek.

a vizsgálatok megállapításai szerint a vállalatoknál - és ezek közül is elsősorban a kohó- és gépipari minisztérium felügyelete alá tartozó üzemeknél - jelentős mennyiségű felesleges készlet halmozódott fel az elmúlt évek során. egyes vállalatok rendelkezéseik feladásakor nem veszik eléggé figyelembe a meglévő készleteket, nem minden esetben gondoskodnak egyes termékek gyártásának megszüntetése után a fennmaradt anyagok hasznosításáról. előfordul, hogy biztonsági okokból - a belföldi beszerzési lehetőség ellenére - külföldről is megrendelik az anyagokat. a készletfelhalmozódásban nagy szerepe van a nem megrendelésre történő termelésnek is. ilyen megállapításokat tettek a vizsgálatok során a csepel vas- és fémművek több gyárában, a Ganz elektromos készülékek és mérőműszerek gyárában, az Orionnál, a telefongyárban, a remix rádió-technikai vállalatnál és sok más iparág üzemében is.

a készletgazdálkodás területén 1965-ben kettős feladat előtt állunk. a kormány gazdasági bizottsága a közelgő határozatot hozott a feleslegesnek minősíthető készletek felmérésére és gyors, bürokrácia mentes értékesítésére. lehetőség nyílik arra, hogy ilyen készleteket árendaménnyel értékesítsenek és az árban a vevő és eladó vállalat közvetlenül állapodjon meg. az eladó vállalatnak az így keletkező eredményekiesését megtérítik, a vállalat megszabadul a felesleges készletek kamatterhétől, a vevő vállalat viszont az olcsóbb beszerzéssel javíthatja eredményét. a termelést irányító minisztériumoknak és a bankoknak az így lebonyolításra kerülő ügyleteket ellenőriznie kell. a fenti intézkedés csak az 1965-ös évre vonatkozik. itt tehát koncentrált intézkedésekre van szükség.

/folyt.köv./
8.58/s

g3f

P-e

-VII-

le

/timár mátyás beszéde.../ 7. folyt./s

nem kisebb feladat az új felesleges készletek képződésének megakadályozása sem. a tapasztalat ugyanis azt mutatja, hogy olyan időszakban, amikor a termelés egyes területein lassabb mennyiségi növekedést tervezünk, a tájékozatlanság és a rossz irányítás többlettermelést eredményez, jóllehet arra nincs szükség. 1965-ben tehát különös gonddal kell - a beruházások és közületi megrendelések korlátozása miatt előálló - rendeltésmódosításokat átvezetni, hogy ne legyen felesleges termelés ez ne vonja el a rendelkezésre álló nyersanyagot, munkaerőt, stb. a fontos szükségletek kielégítésétől. a jövőt illetően a termelés és a szükségletek fokozott összhangját a szállítási szerződési rendszer megreformálásával is elő kell mozdítani. az ezzel kapcsolatos munka folyamatban van. a cél az, hogy a vállalatok ne csak a terv mennyiségi teljesítéséért, hanem elsősorban a vevő igényeinek kielégítéséért érezzenek felelősséget.

meg kell említeni, hogy a készletek nyilvántartása sem kielégítő. gyakori, hogy a vállalatok nem ismerik pontosan, mi is áll tulajdonképpen rendelkezésükre. az ügyvitelgépesítés és szervezés egyik fontos feladata, hogy biztosítsa a készletek nyilvántartását, a gyors és állandó adatszolgáltatást.

mind a belföldre, mind a kivitelre gyártott termékeknel nagy gondot kell fordítani a szállítások ésszerű, gazdaságos megszervezésére. még mindig sok a keresztbeszállítás, a vasuti kapacitások felesleges lekötése. a közlekedés- és postaügyi minisztériumnak, a központi szállítási tanácsnak nagyobb gondot kell arra fordítania, hogy az ittlévő tartalékokat feltárja.

nyersanyaghelyzetünk, a modern ipari és mezőgazdasági objektumok létesítésére vonatkozó igények és az e tényezőkből eredő nagyarányú külkereskedelmi forgalom szükségessé teszik, hogy fokozzuk erőfeszítéseinket az export- területén. nagy jelentősége van annak, hogy az iparvállalatok és külkereskedelmi szerveink együttműködése szorosabbá váljék. a vállalatok anyagi érdekelt-ségét úgy fejlesztjük, hogy az arra ösztönözzön: a megrendeléseknek növekvő mennyiségben és mind jobb minőségben tegyenek eleget. nagy gondot kell fordítani arra, hogy kivitelünk gazdaságos legyen. gépiparunk területén a helyzet e tekintetben nem kielégítő, s hasonló problémák vannak más iparágban, például a könnyűiparban is. biztosítani kell a termelés ütemességét mind export, mind belföldi vonatkozásban, kiküszöbölve a negyedévvégi, az évvégi hajrákat, aminek a minőség és gazdaságosság látja kárát.

/folyt. köv.
9.00/s937
P

-VIII-

le

/timár mátyás beszéde.../ 8. folyt./s

a felsorolt intézkedéseknek végső soron a vállalatok pénzügyi eredményeit kell javítaniok. azzal számolunk, hogy az iparban az előállítási költségeket 100 forintoként átlag több mint 50 fillérrel fogják csökkenteni. minden vállalatnál, üzemben, arra kell törekedni, hogy a költségszintcsökkentés valamennyi lehetőségét kihasználják s az ésszerű takarékoság a vállalatok egész tevékenységét áthassa.

timár mátyás ezután így folytatta :

- vállalataink munkájában, de az egész népgazdaság fejlesztésében is megkülönböztetett szerepe van a beruházásoknak. ez az az elem, amely újat hoz a gazdaságban, amelynek hatékony megvalósításával a termelés szerkezetét kedvező irányba lehet változtatni. 1965. évi tervünk beruházásokra 45,5 milliárd forintot irányoz elő. ebből a költségvetés közvetlenül 25 milliárd forintot fedez, a többit az amortizációs befizetések és egyéb források. idei tervünk a magas készlettségi fokú, befejezés előtt álló beruházásokra összpontosítja az erőt. az előző évekhez mérten kevesebb új beruházás kezdődik s az év végéig többmilliárd forinttal kell csökkentenie a befejezetlen állományt. így az év végén mintegy 30 százalékkal kevesebb lesz a folyamatban lévő, értéknátár feletti beruházások száma, mint tavaly.

a rendelkezésre álló lehetőségek korlátai miatt és a beruházási eszközök összpontosítása érdekében átmenetileg szükségesé vált egyes vállalati és tanácsi alapok pénzeszközei egy részének zárolása.

az elmúlt időszakban sok esetben tapasztalhattuk, hogy beruházásaink előkészítésénél a műszaki számítások mellett a gazdaságosság és a külkereskedelmi forgalommal való összefüggések elemzése háttérbe szorult. el kell érni, hogy már a beruházási programok kidolgozásakor az eddigieknél sokkal pontosabban tudjuk, hogy a létesítmény milyen importszükségletet támaszt, milyen exportot fog eredményezni. a beruházások tervezésében, a gazdaságossági számításokban a műszakiak mellett a közgazdászoknak, közöttük a pénzügyi szakembereknek nagyobb szerepet kell kapniok. nagyon fontos az ésszerű takarékoság érvényesítése.

/folyt. köv./

-IX-

le

9.12/-s

ghe
P

parlament

/ timár mátyás beszéde.../ 9. folyt./s

a budapesti bútorgyári vállalat és a cardó bútorgyár például olyan gépeket szerzett be nyugat-németországból 26 millió forintos értékben, amelyeknek kapacitását csak 35 százalékban tudják kihasználni. a soroksári vasöntőde bővítésénél többször módosítani kellett a programot., a költségek közben állandóan emelkedtek, a befejezés késik. balmazújvároson 1964-ben fejezték be a művelődési ház építését, melynek nézőtere nagyobb befogadóképességű, mint a debreceni csokonai színházé, a beruházási költségek pedig a norma szerinti 6,4 millióról 11,7 millióra emelkedtek. az állami gazdaságok lakásépítkezéseinek 24-féle tustervet használtak fel. nem valószínű, hogy erre szükség volt.

az érdekelt szervezeteknek és a bankoknak az előzetes kontroll mellett fokozni kell a beruházások utólagos vizsgálatát is. az eddigi vizsgálatok is igazolták, hogy az elmúlt években az építkezések elhúzódása, a szervezatlenség milyen kedvezőtlen hatással volt nemzeti jövedelmünk, külkereskedelmünk alakulására. három nagy papíripari beruházás, a csepeli hullámvertikum, a dunaújvárosi író-nyomó papírgyár és a szolnoki iv. számú papírgép üzembehelyezésének késedelme 180.000 tonna papírtermelés-kiesést okoz, ami jelentős importtöbblettel jár. a kohó- és gépipari minisztérium vállalatai nem készültek fel kellő időben a földgáz fogadására, s emiatt ez év első felében 12 millió köbméter földgáz felhasználása maradt el. így 15.200 tonna szén igénybevétele és 4.000 tonna fűtőolaj importja válik szükségessé.

e példák is mutatják, hogy a beruházások tervezésénél és bonyolításánál van mit javítani. az illetékes szervezetek ez évben javaslatokat dolgoznak ki arra, hogy növeljük a beruházási eszközök felhasználásának hatékonyságát, beruházási gyakorlatunkat jobban alárendeljük a népgazdaság központi érdekeinek, hogy szükítsük a helyi érdekek hatását.

a beruházási tevékenység gazdasági fejlődésünk egyik legfontosabb eszköze, ezért a vezetésnek minden szinten következetesebben kell törekednie a munka megjavítására, a tervezés színvonalának növelésére, a kivitelezés szervezettségének fokozására. megnövekedett követelményeknek kell eleget tennie az építőiparnak is. építőiparunknak lehetősége nyílik arra, hogy az ez évi kisebb mennyiségű fejlesztési feladatok mellett jobb minőségű, szervezettebb munkát végezzen. ezt szolgálja az építőipar 1964-ben részlegesen bevezetett új finanszírozási rendszere is, amely szerint az építőipari vállalat részére csak az építmény rendeltetésszerű átadását követően fizetnek a megrendelők.

/folyt. köv.
9.20/s

ghe
P

parlament

/ timár mátyás beszéde.../ 10. folyt./s

a pénzügyminiszter ezután hangoztatta:

- az 1965. évi költségvetés jelentős összegeket irányoz elő a mezőgazdaság, a termelőszövetkezeti gazdálkodás fejlesztésére. a termelőszövetkezetek hosszulejárata hitel-előirányzata 3.327 millió forint, a középlejárata hiteleké 2.158 millió forint, összesen 6.3 százalékkal haladja meg az előző évit. ezen felül az állami támogatások és kedvezmények összege csaknem 4 milliár forint, 530 millió forinttal több, mint 1964-ben. a hitelek, kedvezmények és támogatások tehát ebben az évben is jelentős pótlólagos forrást biztosítanak a termelőszövetkezetek gazdasági fejlődéséhez. tovább nő a közös állatállomány elhelyezésére szolgáló férőhelyek száma, bővül a termelőszövetkezetek saját erő- és munkagépparkja. jelentős összegek szolgálgják a talajjavítást és a talajvédelmet. a kedvezőtlen természeti adottságú területek komplex talajjavítására több mint 500 millió forint állami támogatás áll rendelkezésre. 570 millió forint hitelt vehetnek igénybe a szövetkezetek állatállományuk gyarapítására. állami támogatásként biztosítja a költségvetés a gyenge szövetkezetek jövedelemkiegészítésének, a rét- és legelőgazdálkodás támogatásának fedezetét is.

a hitelek és állami támogatások azonban csak akkor lesznek eredményesek, ha párosulnak a munka jobb megszervezésével. a vetésterület lényegében nem bővíthető. intenzívebb munkával növelni kell az egy holdról betakarított termékek mennyiségét és értékét. az állattenyésztésben az 1 kg súlygyarapodáshoz felhasznált takarmány mennyiségét és a hizlalási időtartamot csökkenteni kell. ezek alapozhatják meg elsősorban a tagság jövedelmének névekedését is. a mezőgazdaságot irányító szervezeteknek és a bankhálózatnak fokoznia kell ellenőrző munkáját, hogy a jövedelemnövekedés összhangban álljon a termelés emelésével és a ráfordításokkal.

állami gazdaságaink eredményei azokhoz a beruházásokhoz képest, amelyeket az elmúlt évek során eszközöltünk, 1964-ben nem voltak kielégítőek. lazaságok mutatkoztak a társadalmi tulajdon kezelésében és a bérgazdálkodásban is. az irányító munkát e területen lényegesen javítani kell.

mezőgazdasági termelésünk és külkereskedelmünk között szoros az összefüggés. a feladat az, hogy a mezőgazdasági, főleg takarmányimportot a minimumra csökkentjük és fokozzuk a termelést azokon a területeken, ahol előnyös exportértékesítési lehetőségek kínálkoznak.

/folyt. köv./
9.25/s

9.45

- XI -

le

a magyar mezőgazdaság adottságai kedvezőek az export tekintetében. sok esetben azonban a tárolás, a feldolgozás fogyatékoságai következtében esünk el kivitelről, vagy csomagolási és más hiányosságok miatt nem tudunk megfelelő árakat elérni. a járulékos beruházások megoldása éppen ezért elsőrendű feladat. az elmúlt évben már jelentős eszközök szolgálták ezt a célt. így gabona-termésünk tárolási lehetőségének biztosítására 82 millió forintos költséggel 18.000 vagon kapacitású ideiglenes tárolóteret létesítettünk. 1965-ben a gazdaságok közművesítésére, tejházak, takarmányelőkészítők, stb. létesítésére több mint 225 millió forintot fordítunk. 132 millió forint költséggel 400 ezer hektoliter bor tárolását oldjuk meg. már 1965-ben és a további években is a rendelkezésre álló kereteken belül fokozott mértékben kell biztosítani járulékos beruházások anyagi fedezetét.

timár mátyás a továbbiakban a közületek gazdálkodásáról szólt. rámutatott:

- a szociális és egészségügyi kiadások 4,4 százalékkal, a kulturális kiadások 3,4 százalékkal emelkednek. az igazgatási költségek lényegében az elmúlt évvel azonosak, a védelmi előirányzatok pedig alacsonyabbak annál. a kormány számos takarékosági intézkedést hozott s ezek nagyobb részét a költségvetés összeállításánál már érvényesítettük. úgy látjuk azonban, hogy az év során van még lehetőség további megtakarításra, elsősorban az igazgatási kiadások terén. tanácsaink költségvetése a központilag tervezett fejlesztésekkel együtt 2 százalékkal nő. tanácsainknak is nagy gondot kell fordítani a gazdálkodás - a beruházási felújítási munka - javítására. előfordul, hogy nem rangsorolják megfelelő körültekintéssel az igényeket és olyan építkezéseket valósítanak meg, amelyeknél sokkal fontosabb feladatok nincsenek kielégítően megoldva.

a közületi intézmények előtt álló feladatok a költségvetési kiutalások szerényebb növekedése ellenére jelentősek. a társadalombiztosítás keretében 1965-ben összesen 1 millió 143 ezer állami és szövetkezeti nyugdíjas ellátásról gondoskodnak. az egészségügyi ellátást 5.458 millió forint szolgálja, ami többek között a fekvőbeteg intézményekben 78.000 ágy fenntartását, a rendelő és gondozóintézetek szakorvosi órák számának növelését, a körzeti orvosi hálózat szélesítését teszi lehetővé.

/folyt. köv./
9.45/s

- XII -

le

1030
P

a kulturális kiadások 9.5 milliárd forintot meghaladó előirányzata többek között 1,400.000 általános iskolás gyermek, 173.000 szakmunkástanuló, 248.000 középiskolás és több mint 100.000 egyetemi és főiskolai hallgató elméleti és gyakorlati oktatását tűzi ki célul. ezen kívül a lehetőségeknek megfelelően tovább bővül valamennyi oktatási formában a bentlakásos intézmények hálózata és nő a napköziotthoni helyek száma.

növekednek a tudományos kutatás fejlesztését szolgáló összegek is. a műszaki fejlesztési alapon felül közvetlenül a költségvetésből 510 millió forint jut erre a célra.

a népművelési intézmények költségvetése 835 millió forint, s ennek keretében a művelődési otthonok, könyvtárak, múzeumok kiadásairól gondoskodnak. a művészeti intézmények céljaira 258 millió forint áll rendelkezésre. a színházak gazdasági tevékenységének javítása érdekében olyan gazdálkodási rendszer bevezetését tervezzük, amely a színházak önállóságának és érdekeltiségének fokozása mellett a színvonal emelését is elősegíti. az előző évinél nagyobb támogatást kapnak a sportintézmények is.

a népgazdasági terv és a költségvetés fedezetet biztosító néhány közvetlen életszínvonal-emelő intézkedés megvalósítására is, így a kétgyermekesek családi pótlékának rendezésére és egyes elmaradt kategóriák nyugdíjának felemelésére.

idegenforgalmunk fejlődéséről szólva a pénzügyminiszter megállapította: az elmúlt évben jelentősen nőtt a külföldre utazó magyarok, valamint a hazánkat mind a szocialista, mind a tőkés országokból felkereső turisták száma is. népgazdaságunk fontos és jövedelmező ága az idegenforgalom. ezért valamennyi mérdékelt szerv feladata, hogy az e téren fennálló lehetőségeket maximálisan kihasználja. a magyar utazók devizaellátását az idegenforgalmi bevételek arányában biztosítjuk. ezért nagyon széleskörű az érdekelttség, hogy a hazánkba érkező turisták megfelelő ellátást kapjanak.

tisztelt országgyűlés!

1965 második öt éves tervünk befejező éve. az, hogy milyen eredményeket érünk el, bizonyos mértékben meghatározó a harmadik öt éves tervre is. ezért is erősíteniünk kell a gazdálkodás rendjét és fegyelmét, fokozni kell az ellenőrző munkát, megfelelően felelősségére kell vonni a mulasztókat. szigorúbban kell eljárni a meg nem engedett jövedelemforrások használatával és azokkal szemben, akik a társadalmi tulajdont csáki szalmájának tekintik. / folyt. köv./
9.55/s

1030
P

- XIII -

le

parlament

/ timár mátyás beszéde.../ 13. folyt./s

gondosan meg kell vizsgálni mindenfajta deficit kiküszöbölésének lehetőségét és megfelelő intézkedéseket kell kidolgozni ezek felszámolására. a takarékosságot helyesen, ésszerűen és nem kicsinyesen kell alkalmazni.

a termelékenység növelésének, a munkaszervezettség javításának, a készletgazdálkodásnak, a minőség javításának, az export-feladatok megoldásának, a gazdálkodási rend- és fegyelem erősítésének feladatai nemcsak 1965-re szólnak. a gazdasági vezetésnek felül kell vizsgálni és tovább kell fejleszteni a gazdaságirányítási módszereket.

a magyar népgazdaság a régi, 20 év előtti elmaradt gazdaságból erősen fejlődő, bonyolult, sokrétű gazdasággá vált. irányítási módszereink is jelentősen fejlődtek. a gazdaság mai foka megköveteli, hogy a tervezés, árrendszer, pénzgazdálkodás, beruházás-irányítás, stb. tekintetében a megváltozott követelményeket felmérjük és megfelelő intézkedéseket tegyünk. a gazdaság bonyolultabbá válásával egyre nagyobb szerepe van annak hogy helyesebb munkamegosztás jöjjön létre a vállalatok és az irányító szervek között, hogy a felső gazdasági vezetés és különösen a termelést irányító minisztériumok egyre inkább az átfogó, felsőszintű irányítás feladataival foglalkozzanak. a demokratikus centralizmus helyes, az adottságok elemzéséből kiinduló érvényesítése kiküszöböli az adminisztratív módszereket, gyorsabban teheti az információt, a döntést, az egész gazdasági élet folyamatát.

az mszmp központi bizottságának decemberi határozata napirendre tűzte az ezzel kapcsolatos tennivalókat. e munka nagy felelősségérzetet, elmélyülést, tudományos alaposágot igényel. sokoldalúan felül kell vizsgálni mind a vállalati, mind a felső vezetés követelményeit. ki kell dolgozni azokat a javaslatokat, amelyek elősegítik az erők és képességek jobb kibontakozását. mindez időt igényel, hisz nem kis kérdésekről van szó. míg az átfogó értékelés és elképzelések kialakulnak, számos vonatkozásban, addig is folyamatosan javítanunk kell módszereinken. előreláthatólag még ez év során kidolgozásra kerülnek bizonyos változások beruházásaink jóváhagyási rendszerében. folyamatban van a szállítási szerződések szabályainak felülvizsgálata és reformja.

/folyt. köv./

- XIV -

10.00/s

1030
P

parlament

/ timár mátyás beszéde.../ 14. folyt./s

kísérleteket folytatnak az ipar és külkereskedelem kapcsolatainak szorosabbra fűzésére, érdekei közelebbszítésére. napirenden szerepel néhány mezőgazdaság irányítási módszer felülvizsgálata is. ezek és a többi munkálatok a vállalatok és tanácsi szervek önállóságának, feladatának és felelősségének, ugyanakkor lehetőségének növekedését is kell, hogy eredményezzék. nem hirtelen és látványos intézkedésekre, hanem meggondolt, körültekintő fejlesztésre van szükség.

pártunk politikájának helyességét bebizonyította az idő. népgazdaságunk alapjai erősek és egészségesek, a hibák és fogyatékoságok megszüntethetők. bizonyos, hogy a dolgozó tömegek támogatását fogja élvezni minden olyan törekevés, amely a kitűzött határozatok és irányelvek megvalósítását szolgálja. máris biztató jelek mutatják, hogy dolgozóink nagy többsége megérti és helyesli céljainkat. nem szabad megállni az általános határozatok nangoztatásánál. ki kell dolgozni minden területen azokat a részletes intézkedési terveket, amelyek a termelés mennyiségi feladatai mellett előtérbe helyezik a minőség, a műszaki fejlesztés, a munkaszervezés, a helyes készletgazdálkodás, a külkereskedelem érdekeit. ha következetesen leszünk, a várt eredmények nem maradnak el - fejezte be expozéját timár mátyás./mti/

--

- XV -

10.05/s

1035
P

parlament

megkezdődött az országgyűlés ülásszaka

t bc-zs-ie-di-sl-tf-gg-tm-gk-m-fm

1965. február 10.

szerdán délelőtt 11 órakor összeült az országgyűlés.

az ülésen részt vett dobi istván, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke, kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, apró antal, biszku béla, fehér lajos, focs Jenő, gáspár sándor, kállai gyula, komócsin zoltán, rónai sándor, somogyi miklós, szirmai istván, az mszmp politikai bizottságának tagjai, s a politikai bizottság pótagjai, a központi bizottság titkárai, valamint a kormány tagjai.

a diplomáciai páholyokban helyet foglalt a budapesti diplomáciai képviselők sok vezetője és tagja.

az ülést vass istvánné, az országgyűlés elnöke nyitotta meg.

az országgyűlés elnöke kegyeletes szavakkal emlékezett meg az országgyűlés legutóbbi ülásszaka után elhalálozott boros antal, bács-kiskun megyei képviselő munkásságáról. boros antal emlékét az országgyűlés jegyzőkönyvében megörökítette.

az elnök ezután bejelentette, hogy a bács-kiskun megyei választókerületben megüresedett képviselői helyre dr. veréb jános soronkövetkező pótképviselőt behívta.

vass istvánné ezután bejelentette, hogy a forradalmi munkás-paraszt kormány megbízásából dr. timár mátyás pénzügyminiszter benyújtotta az 1965. évi állami költségvetésről szóló törvényjavaslatot.

—XVI—

/folyt.köv./

10.50/m

12 P₁₄

le

parlament

/megkezdődött ... 1. folyt./ m

az elnök a benyújtott törvényjavaslatot előzetes tárgyalás céljából az országgyűlés állandó bizottságainak kiadta, s a képviselők között szétosztatta.

az elnök a továbbiakban arról tájékoztatta az országgyűlést, hogy a népköztársaság elnöki tanácsának az országgyűlés 1964. november 20-án berekesztett ülásszaka óta alkotott törvényerejű rendeletekről szóló jelentését az alkotmány rendelkezésének megfelelően a képviselők között szétosztatta.

az országgyűlés jóváhagyólag tudomásul vette a népköztársaság elnöki tanácsának jelentését.

az elnök ezután bejelentette, hogy sárosi györgy képviselőnek a szőlő feldolgozása és tárolása tárgyában a legutóbbi ülásszakon előterjesztett interpellációjára kovács imre élelmezésügyi miniszter az ügyrend 48 paragrafusának 2. bekezdése értelmében a választ írásban adta meg. dr. pesta lászló jegyző felolvasta a választ levelet. az élelmezésügyi miniszter választát az interpelláló képviselő és az országgyűlés tudomásul vette.

az országgyűlés ezután - az elnök javaslatára - az 1965. évi állami költségvetésről szóló törvényjavaslatot tűzte napirendre.

ezután dr. timár mátyás pénzügyminiszter emelkedett szólásra, s megtartotta költségvetési expozéját.

timár mátyás beszédét korábbi kiadásunkon közöltük. a beszéd embargóját feloldjuk.

/folyt. köv./

—XVII—

12.00/s

le

parlament

/megkezdődött..../ 2.folyt./s

dr. timár mátyás elvtárs beszédére az alábbi javításokat adjuk:

a 6. folyt. első bekezdésének 4. sorában a szöveg helyesen :

... hitelrendszer más forrásainak...

a 7. folyt. 8. sorában :... rendelésmódosításokat átvezetni a tervben, hogy ne legyen....

a 8. folyt. 3. bekezdésének 11. sorában a szöveg;

... forinttal kell csökkennie a befejezetlen....

a 9. folyt. első bekezdésének 3. sorában a szöveg :

... 26 millió forint értékben....

a 2. bekezdés 7. sorában a szöveg:

.... szolnoki iv. számú papírgyártó gép üzembehelyezésének....

ugyanezen bekezdés 12. sorában :

... felhasználása marad el. így.....

az utolsó bekezdés 9. sorában :

... az építőipar részlegeseben bevezetett....

..-

/folyt.köv./

-XVIII-

12.44/-n

a szerkesztőségek figyelmébe!

/megkezdődött....2. folyt. utolsó sorában:

a szöveg helyesen:

..... az építőipar részlegesen bevezetett.....

-XIX-

13.00/-n

/megkezdődött ... 3. folyt./ s

timár mátyás pénzügyminiszter nagy tapssal fogadott beszéde után a napirend előadója

dr. dabronaki gyula

-----, az országgyűlés terv- és költségvetési bizottságának titkára emelkedett szólásra.

- az 1965. évi állami költségvetés tervezetét megtárgyalta az országgyűlés kilenc állandó bizottsága. megvitatta a terv- és költségvetési bizottság is, amely más állandó bizottságok állásfoglalását is tudomásul véve, a magyar népköztársaság 1965. évi állami költségvetéséről előterjesztett törvényjavaslatot az országgyűlésnek elfogadásra ajánlja.

- az előirányzatok a népgazdasági terven alapulnak. a tervezett bevételek és a kiadások egyaránt 6.8 százalékkal haladják meg az előző évit. ez népgazdaságunk további erősödését mutatja. a javaslat azzal számol, hogy a tavalyinál 6.3 milliárd forinttal magasabb bevétel nagyobb része - 5.2 milliárd forint - az állami vállalatok befizetéséből származik.

a törvényjavaslat előadója a továbbiakban rámutatott: a terv- és költségvetési bizottság véleménye szerint a benyújtott költségvetés jól számbavette a bevételi lehetőségeket. a kiadásokat, a pénzügyi eszközök felhasználását a takarékoság szempontjainak messzemenő figyelembevételével összpontosította a szükséges feladatok megoldására. a bizottság megállapította azonban azt is, hogy sem a bevételek növelését, sem a takarékoságot nem lehet minden területen és minden részletében megtervezni. a lehetőségek kiaknázásában, a tartalékok felkutatásában további nagy feladatok várnak minden dolgozóra, vezetőre és beosztottra egyaránt.

dr. dabronaki gyula ezután beszámolt arról, hogy az országgyűlés bizottságai a törvényjavaslat tárgyalásakor a gazdasági munka és a munkafegyelem megjavítása mellett - elsősorban a közületek vonatkozásában - a takarékosabb gazdálkodásra hívták fel a figyelmet.

- további fejlődésünk is megköveteli, hogy rendelkezésre álló anyagi, pénzügyi eszközeinket az eddiginél koncentráltabban, hatékonyabban és takarékosabban használjuk fel.

/folyt.köv./
12.49/s

- XX -

le

/megkezdődött...../ 4. folyt./s

tisztelt országgyűlés!

- az 1965. évi beruházási előirányzatból az ipar 39, a közlekedés 11, a mezőgazdaság pedig 21 százalékkal részesedik. a költségvetés tervezete a tavalyinál többet, összesen 9.8 milliárd forintot biztosít mezőgazdasági beruházásokra. ezenkívül a múlt évinél 6,5 százalékkal több - összesen 6.3 milliárd forint - nosszu- és középlejratu hitelt irányoz elő termelőszövetkezeteink további megerősítésére, szocialista utra lépett parasztságunk gazdálkodásának támogatására.

az előirányzatok biztosítják a megkezdett ipari beruházások gyorsabb ütemű befejezését, a jelentős részben külkereskedelmi célokat szolgáló új beruházások megkezdését, a mezőgazdaság állami szektorának és a termelőszövetkezetek anyagi- műszaki ellátásának megszilárdítását és javítását.

- a kiadások között jelentősek azok az összegek is, amelyek az állam szociális, egészségügyi és kulturális feladatainak pénzügyi fedezetét biztosítják. lehetővé teszik, hogy csaknem az ország egész lakossága igénybe vegye a társadalombiztosítás szolgáltatásait, s számolnak azzal, hogy újabb létesítményekkel bővül az egészségügyi, szociális és kulturális intézmények hálózata, nő az oktatásban résztvevők száma. államunk az idei évre tervezett kiadásoknak összesen 28.3 százalékát fordítja az egészségügyi, a szociális és a kulturális feladatok megoldására. ez az összeg egy milliárd forinttal nagyobb a tavalyinál, s egészében 27 milliárd 682 millió forintot tesz ki. szocializmust építő társadalmunk költségvetésének ez az egyik legszebb fejezete.

a törvényjavaslat előadója a továbbiakban bejelentette, hogy az országgyűlés bizottságainak ülésein a képviselők sok hasznos észrevételt és javaslatot tettek. ezek elsősorban a munkafegyelem és a gazdálkodás megjavítására, a termelőszövetkezetek további fejlődéséhez szükséges intézkedésekre, valamint az egészségügy, a kultúra és más területek időszerű kérdéseire vonatkoztak. a javaslatok csaknem mindegyike helyes és meg-alapozott volt. a képviselők azonban nem kívánták a költségvetés tervezetének módosítását, hanem felhívták a tárcák vezetőinek figyelmét, hogy a terv végrehajtásakor és a harmadik öt éves terv előirányzatainak kialakításakor javaslataik-ra legyenek tekintettel.

/folyt.köv./
13.05/st

- XXI -

le

parlament

/ megkezdődött...../ 5.folyt./s

■ dr. dabronaki gyula befejezésül hangsúlyozta :

- a költségvetés megfelel az 1965. évi népgazdasági tervnek, pénzügyileg biztosítja annak végrehajtását, céljai a dolgozó nép érdekeit szolgálják, ezért a terv- és költségvetési bizottság nevében a költségvetés tervezetét egészében és részleteiben elfogadásra javasolom. kérem képviselőtársaimat is, hogy a feladatok megoldásához, ki-ki a maga területén, legjobb munkájával járuljon hozzá.

■ az országgyűlés ezután dr. dabronaki gyula javaslatára elhatározta, hogy a magyar népköztársaság 1965. évi állami költségvetéséről előterjesztett törvényjavaslatot általánosságban és részleteiben együtt tárgyalja.

ezután szünet következett.

- XXII -

/folyt.köv./

13.10/s

parlament

/ megkezdődött...../ 6.folyt./s

szünet után polyák jánosnak,
----- az országgyűlés alelnökének elnökletével folytatódott a tanácskozás.

molnár ernő

----- budapesti képviselő elmondotta, hogy a dolgozók nagy többsége egyetért a párt-politikájával, a kormány tevékenységével, s általában az a kívánság, hogy legfőbb politikai és állami szerveink következetesen szerezzenek érvényt határozataiknak, döntéseiknek, emberségesen, de gyorsan és határozottan intézkedjenek, amikor elhúzódnak egyes feladatok, vagy amikor a bürokrácia miatt a különféle intézmények akadózhatnak, amikor a népgazdaság ügye csorbát szenved.

hangsúlyozta, hogy mindenkinek elsősorban a saját munkahelyén kell harcolni a munka megjavításáért, fel kell lépni az olyan jelenségek ellen, amikor egyes emberek saját hibájuk kijavítását másokon kéri számon, a munka színvonala ott emelkedik, ahol mindenki becsületesen elvégzi saját feladatát.

a képviselő, aki egyben a csepel vas- és féművek pártbizottságának titkára, elmondotta, hogy csepelen tavaly sikeresen teljesítették a tervet, az idei feladatokat is kellő időben megismerték és sok területen a tervezettnél is többet akarnak nyújtani. hazánk felszabadulásának 20. évfordulója tiszteletére szocialista versenymozgalom bontakozott ki a csepel művek valamennyi részlegében, mindenütt hasznos felajánlásokat tettek a dolgozók. a motorkerékpárgyárban például a termelékenység javítása a legfontosabb teendő, s olyan új technológiákat dolgoztak ki, amelyek 52-ről 47 órára csökkentik egy-egy motorkerékpár gyártásának idejét. az új technológiák 80 százalékát már át is vezették a norma-lapokon, 80 százalékban tehát már a korszerűbb előírások szerint dolgoznak. ez csupán egyetlen példa, de a korszerűbbre való törekvés az egész gyárra jellemző. a csepel művekben 2315 munkabrigád működik, ebből 944 a szocialista címért, vagy annak megtartásáért versenyez. a brigádok céljai a legváltozatosabbak, de az biztos, hogy valamennyitől termelékenyebb, jobb minőségű, gazdaságosabb munka várható. a féművekben például az alpakka- anyagok eddigi 11.1 százalékos selejtjét 5, a brenzzsal foglalkozó részleg 7,6 százalékos selejtjét pedig 2,5 százalékra kívánják csökkenteni.

/folyt.köv./
14.09/s

- XXIII -

jk

parlament

/megkezdődött...../ 7. folyt./s

a varrógépgyárban 7 korszerű, új géptípust alakítottak ki, ebből négy már sorozat-ban készül, további háromnak a nagyüzemi gyártását pedig szintén bevezetik az idén. természetesen vannak még nehézségeink is. gyárunkban sok a kényelmeskedés, szerteágazó a bürokrácia. a dolgozók sokezer javaslata, nem ritkán bíráló szava, s a vezetés módszereinek állandó javulása azonban fokról-fokra elhárítja ezeket a hibákat és a gyár teljesíti mindazt, amit a népgazdaság tőle vár.

a költségvetési javaslatot a képviselő elfogadta.

/folyt.köv./

14.15/s

- XXIV -

le

parlament

/megkezdődött ... 8. folyt./ m

ezután sümegi jános négrád megyei képviselő felszólalása következett.

- a mezőgazdaság fejlesztése az egész országnak közös ügye, - mondotta, s ez tükröződik a költségvetésben is. az egész ország érdeke, hogy a mezőgazdaság fejlesztésére fordított befektetések mielőbb hozzák meg a vért eredményt.

ezután arról beszélt, hogy bár a mezőgazdasági termelést sok olyan külső, természeti tényező is nehezíti, amelyeken csak részben tudunk változtatni, igen sok az olyan gátló körülmény is, ami kizárólag rajtunk múlik, s így teljes mértékben ki is küszöbölhető.

a képviselő ezután a mezőgazdasági szakemberek munkájáról szólt. a termelészövetkezeteknek nagy szükségük van szakemberekre - hangsúlyozta -, s aki becsületesen dolgozik, meg is találja ott a számítást. helytelen azonban, hogy - bár a nagy többség munkáját hivatásnak tekinti s eszerint is látja azt el - egyesek kihasználják a szakemberhiányból adódó konjunktúrát. magas jövedelmet kapnak a termelészövetkezettől és támogatást az államtól, de nem végeznek lelkiismeretes munkát, s mire megismernék a helyi viszonyokat és gyakorlatot szereznek, ott-magyják a termelészövetkezetet.

a képviselő ezután a mezőgazdasági építkezések néhány rendelkezésével foglalkozott. hiba, hogy igen gyakran, csaknem évente változnak a tervtervek. a szécsényi ill. rákóczi tervben eddig két 100 fős helyes telenistállót építettek, mindkettőt más-más típusu terv szerint. rövidesen szükségük lesz egy harmadik ilyen istállóra is, ami feltételezhetően szintén egy újabb típus-terv alapján épül majd. egy majortban, egy üzemágon belül háromféle technológia, háromféle gépesítés, háromféle munkaszervezés nagyon zavarja, nehezíti a termelést. ha az országban utazva - mondotta - meglátunk egy majort, messziről megállapítható, hogy az azonos rendeltetésű, de más-más típusu épületek melyik esztendőben készültek. most már végre pontot kellene tenni a nagyüzemi épületek kialakításának hosszadalmas kísérletezései után, mert a termelészövetkezeteknek ez nagyon sokba kerül.

/folyt.köv./

- XXV -

14.25/-m

14.45

le

parlament

/megkezdődött ... 9. folyt./ m

a takarékoság egyik fontos tényezőjeként beszélt sümegi jános a megtermelt termények megvásárlásáról. mivel a kombájnnal aratott gabona, ami most már nagy többletet tesz ki, nem raktározható azonnal, kombájnszerűkre lenne szükség. milliókat érő drága takarmány megy tönkre amiatt is, hogy nincs elegendő és megfelelő szin a szalastakarmányok tárolására.

a képviselő befejezésül a termelőszövetkezeti tagok anyagi érdekelttségének néhány kérdéséről szól. helyes intézkedések szolgálják a termelőszövetkezeti tagok anyagi, szociális, kulturális felemelkedését, ami egyebek között azért is fontos, hogy a fiatalok nagyobb számban jöjjenek vissza a szövetkezetbe, illetve már el se menjenek onnan. ha a falusi ifjúság megtalálja otthon is a rendszeres kereseti lehetőséget, az igényeinek megfelelő technikai és kulturális viszonyokat, akkor szívesen marad a mezőgazdaságban. a megfelelő körülményeket már mind több helyen tudják biztosítani. foglalkozott azzal a kettősséggel, ami az ipari dolgozóknak és a tsz- tagoknak járó sztk-juttatások között még fennáll.

a költségvetést elfogadta.

-XXVI-

/folyt.köv./

14.28/-m

14.25 Cse

parlament

/megkezdődött ... 10. folyt./ m

oláh györgy, szolnok megyei képviselő felszólalásában kiemelte:

- a törvényjavaslat jól mutatja, hogy a költségvetés összege évről-évre emelkedik. érdemes megemlíteni, hogy az 1965. évi költségvetési törvényjavaslat például az 1961-es - a második öt éves terv első esztendei - költségvetésénél 22 milliárd forinttal nagyobb összeget irányoz elő, a növekedés több mint 28 százalékos. népgazdaságunk tehát erősödik, bázisa egyre szélesebb, méretei egyre nagyobbak. a javaslat szerint várható bevételek realizálása és megfelelő gazdálkodás a kiadásokkal, biztosítja, hogy az ország pénzügyi helyzete az idén is egyensúlyban legyen.

- ezévi népgazdasági feladataink a felületes szemléltetés számára lényegesen könnyebbnek látszanak mint az előző évek, hiszen mind az iparban, mind a mezőgazdaságban a termelés mennyiségének növekedése szerényebb mértékű az előző évekénél. az éves tervszámok megismerésekor sokan ezt a következtetést vonták le először. ez a következtetés és a túlzott optimizmus az elmúlt években nagymértékben elterjedt mennyiségi szemléletből fakadt, amikor nem fordítottak kellő gondot a terveknek részleteiben és minden mutatójában történő teljesítésére. a költségvetés tárgyalásakor a szemlélet és a feladatoknak ilyen egyoldalú megítélése ellen feltétlenül szükséges szót emelni. mostani feladataink ugyanis sok vonatkozásban nehezebbek és bonyolultabbak, mint a korábbi esztendőben voltak.

- a terveket részleteiben, komplex módon teljesíteni mindig bonyolultabb és nehezebb feladat, mint globálisan forintértékben. a csak összszólamenben való tervteljesítés lehetőséget ad arra, hogy a nagyobb figyelmet, a gondosabb szervezést és a nagyobb hozzáértést követelő ágazatokat elhanyagolják, s csak azokra az ágazatokra fordítanak figyelmet, amelyekben könnyebb, egyszerűbb a terveket teljesíteni.

- a terveket komplex módon végrehajtani nehezebb és bonyolultabb feladat azért is, mert éppen azokon a területeken kell előbbre menni, ahol az előző években elmaradtunk. egyaránt meg kell tehát küzdenünk a helytelen szemlélettel és a helytelen gyakorlattal. feltétlenül el kell érni, hogy a termelékenységre, az önköltségre, a minőségre, a létszámra, a béralapra és a gazdaságosságra vonatkozó mutatók teljesítését minden vezető kötelességének érezze.

ezután oláh györgy képviselő a terv és a költségvetés végrehajtásának két fontos biztosítékáról szőtt. az egyik: valamennyi vállalati igazgató, termelőszövetkezeti elnök, trösztigazgató, tanácsai vezető legyen tisztában az országos vezetés elgondolásaival, lássa a célt és a feladatot, hogy saját hatáskörében azonnal összhangban tudjon cselekedni.

/folyt.köv.

14.35/- m

14.25 Cse

-XXVII-

le

/megkezdött .... 11. folyt./ m

szükség van erre annál is inkább, mivel a népgazdaság egészének fejlesztése, az elért életszínvonal megazsírítására olyan intézkedéseket is szükségessé tett - mint például létszámcsökkentés, fokozottabb takarékoság - amelyeknek helytelen felfogása alkalmazásintézkedést adhat a pesszimizmusnak. a nehézségek jelentkezésekor nem siránkozni, hanem cselekedni kell.

a költségvetés végrehajtásának másik biztosítéka: a következtetésesség. az elmúlt időben például nem egyszer előfordult, hogy a népgazdaság egyes területeiről a felesleges munkaerőt nem irányították át azokra a helyekre, ahol szükség lett volna rá.

a továbbiakban a képviselő a harmadik ötéves terv előkészítése kapcsán vetett fel néhány gondolatot.

- az előirányzatok kidolgozásakor célszerű lenne meghatározni, hogy a különböző munkahelyeken - az adott feltételek mellett - milyennek kell lennie a termelő és az adminisztratív dolgozók létszám-arányának. nem ártana alaposabban szemügyre venni, különösen a kutatóintézetek apparátusát. az adminisztráció és a különféle jelentési rendszerek egyszerűsítésében is van teendő bőven. bátrabb lépésekkel kellene előrehaladni az ilyen munkák gépesítésében. joggal merül az igény az államigazgatásban is: tisztázzák és egyértelműen döntseik el, hogy a különféle feladatokat milyen szinten kell és lehet legjobban elvégezni. az államigazgatási apparátus létszámproblémáinak ugyanis nem egyszer a részfeladatok túlzott központosítása az oka: előfordul, hogy esetenként a létszámot csökkentik, de a feladatköröket nem csoportosítják megfelelően.

a továbbiakban a felszólaló az igazgatási kiadások csökkentésének egy kézenfekvő lehetőségéről, az eljárási gyakorlat egyszerűsítéséről beszélt. véleménye szerint a jogorvoslati jelentései eljárási gyakorlata feleslegesen sok ember munkáját igényli, és ezért magát a folyamatot is lényegesen lassítja. csökkenteni az államigazgatási kiadásokat, az improduktív összegeket a jelentései eljárási gyakorlat egyszerűsítése. ennek eredményeként számottevő munkaerő is felszabadulna.

végezetül oláh györgy az 1965. évi költségvetésről szóló törvényjavaslatot elfogadta.

14.40/-m

14.40/-m

- XXVIII -

/folyt.köv./

le

/megkezdött ... 12. folyt./ m

ezután az elnök szünetet rendelt el.

az ebédszünet után dr. borusztóczy miklós elnökletével folytatott tanácskozását az országgyűlés. dr. ajtai miklós, az országgyűlés törvénnyel elnöke emelkedett székére.

tisztelt országgyűlés!

az 1965. évi költségvetés, - amelyet tímar elvtárs részletesen indokolt, - az ez évi népgazdasági tervre épül, azzal összhangban készült el.

- mint ismeretes, a nemzeti jövedelmet keréken 3 százalékkal tervezzük emelni, ami összhangban van az ipari termelés 4 százalékos meghaladással, és a mezőgazdasági termelés mintegy két százalékos növelésével. a nemzeti jövedelem, a megtermelt új érték növelését természetesen elsősorban iparunk fejlődése biztosítja. népgazdaságunk belső szükségleteinek és a nemzetközi áruforgalom követelményeinek megfelelően 1965 -ös tervünkben az ipar leggyorsabban növekvő ága a vegyipar, amelynek termelése jelentősen meghaladva az ipar egészét - mintegy 9 százalékkal növekszik. a vegyipar fejlődésében a legfontosabb szerepük éppen azoknak a termékeknek van, amelyek a belső szükségletek és külkereskedelmünk szempontjából alapvetőek. ilyenek például a műtrágyagyártás, a kőolaj feldolgozás, a gyógyszergyártás termékei.

az építőanyagipar termelése 5 százalékkal emelkedik. az üvegiparban - az új orosházi üvegyár üzembe lépésével - a növekedés meghaladja a 16 százalékos. különös gondot fordít a terv a lakosság építőanyaggal való ellátására; arra, hogy az állami lakásépítkezések mellett a lakosság magánépítkezése is tovább növekedjen. itt jegyzem meg, hogy 1965-ben magánlakás építkezések támogatására 1,4 milliárd forint ötp kölcsön folyósítását tervezzük.

a kohászat tervével kapcsolatban helyes kiemelni, hogy 1965-ben lép üzembe a dunai vasmű hideghengerműve, amelynek termelése a kohászati termékek összetételének lényeges változását, minőségi javulását jelenti.

a gépipar termelésének növekedését - a korábbi évek 7-10 százaléka helyett - 4 százalékosan irányozták elő. ez azt is jelenti, hogy nem kívánjuk kihalasztani a gépipar rendelkezésre álló kapacitását. a gépipar tervét szigorúan a belföldi és az exportszükségletek alapján kellett meghatározni. ebben az iparágban különösen előtérbe kerültek - amit tímar elvtárs is hangsúlyozott expoziójában - a termelés és gazdálkodás minőségi vonásai, a műszaki fejlesztés, a hatékonyság, a gazdaságosság.

/folyt.köv./

15.20/a

le

XXX

/megkezdődött .... 11. folyt./ m

szükség van erre annál is inkább, mivel a népgazdaság egészének fejlesztése, az elért életszínvonal megazsívárdítása olyan intézkedéseket is szükségessé tett - mint például létszámcsökkentés, fokozottabb takarékoság - amelyeknek helytelen felfogása alkalmasint tápot adhat a pesszimizmusnak. a nehézségek jelentkezésekor nem siránkozni, hanem cselekedni kell.

a költségvetés végrehajtásának másik biztosítéka: a következtetés, az elmúlt időben például nem egyszer előfordult, hogy a népgazdaság egyes területeiről a felesleges munkaerőt nem irányították át azokra a helyekre, ahol szükség lett volna rá.

a továbbiakban a képviselő a harmadik öt éves terv előkészítése kapcsán vetett fel néhány gondolatot.

- az előirányzatok kidolgozásakor célszerű lenne meghatározni, hogy a különböző munkahelyeken - az adott feltételek mellett - milyennek kell lennie a termelő és az adminisztratív dolgozók létszám-arányának. nem ártana alaposabban szemügyre venni, különösen a kutatóintézetek apparátusát. az adminisztráció és a különféle jelentési rendszerek ésszerűsítésében is van teendő bőven. bátrabb lépésekkel kellene előrehaladni az ilyen munkák gépesítésében. joggal merül az igény az államigazgatásban is: tisztázzák és egyértelműen döntseik el, hogy a különféle feladatokat milyen szinten kell és lehet legjobban elvégezni. az államigazgatási apparátus létszámproblémáinak ugyanis nem egyszer a részfeladatok túlzott központosítása az oka: előfordul, hogy esetenként a létszámot csökkentik, de a feladatköröket nem csoportosítják megfelelően.

a továbbiakban a felszólaló az igazgatási kiadások csökkentésének egy kézenfekvő lehetőségéről, az eljárási gyakorlat egyszerűsítéséről beszélt. véleménye szerint a jogorvoslat jelenlegi eljárási gyakorlata feleslegesen sok ember munkáját igényli, és ezért magát a folyamatot is lényegesen lassítja. csökkentené az államigazgatási kiadásokat, az improduktív összegeket a jelenlegi eljárási gyakorlat egyszerűsítése. ennek eredményeként számottevő munkaerő is felszabadulna.

végezetül oláh györgy az 1965. évi költségvetésről szóló törvényjavaslatot elfogadta.

14.40/-m

14.40/-m

- XXVII -

/folyt. köv./

le

/megkezdődött ... 12. folyt./ m

ezután az ülések szünetet rendezt el.

az ebédszünet után dr. beresztóczy miklós elnöklétével folytatva tanácskozását az országgyűlés. dr. ajtai miklós, az országgyűlés tervhivatal elnöke emelkedett székére.

tisztelt országgyűlési

az 1965. évi költségvetés, - amelyet tímr elvtárs részletesen indokolt, - az az évi népgazdasági tervre épül, azzal összhangban készült el.

- mint ismeretes, a nemzeti jövedelmet keressen 3 százalékkal tervezzük emelni, ami összhangban van az ipari termelés 4 százalékos meghaladó, és a mezőgazdasági termelés mintegy két százalékos kiegészítő növelésével. a nemzeti jövedelem, a megtermelt új érték növelését természetesen elsősorban iparunk fejlődése biztosítja. népgazdaságunk belső szükségleteinek és a nemzetközi áruforgalom követelményeinek megfelelően 1965 -ös tervünkben az ipar leggyorsabban növekvő ága a vegyipar, amelynek termelése - jelentősen meghaladva az ipar egészét - mintegy 9 százalékkal növekszik. a vegyipar fejlődésében a legfontosabb szerepük éppen azoknak a termékeknek van, amelyek a belső szükségletek és külkereskedelmünk szempontjából alapvetőek. ilyenek például a műtrágyagyártás, a kőolaj feldolgozás, a gyógyszergyártás termékei.

az építőanyagipar termelése 5 százalékkal emelkedik. az üvegiparban - az új országházi üvegyár üzembe lépésével - a növekedés meghaladja a 16 százalékos. különös gondot fordít a terv a lakosság építőanyaggal való ellátására; arra, hogy az állami lakásépítkezések mellett a lakosság magánépítkezése is tovább növekedjen. itt jegyzem meg, hogy 1965-ben magánlakás építkezések támogatására 1,4 milliárd forint otp kölcsön folyósítását tervezzük.

a kohászat tervével kapcsolatban helyess kiemelni, hogy 1965-ben lép üzembe a dunai vasúti hideghengerműve, amelynek termelése a kohászati termékek összetételének lényeges változását, minőségi javulását jelenti.

a gépipar termelésének növekedését - a korábbi évek 7-10 százaléka helyett - 4 százalékosban irányoztak elő. ez azt is jelenti, hogy nem kívánjuk kihasználni a gépipar rendelkezésre álló kapacitását. a gépipar tervét szigorúan a belföldi és az exportszükségletek alapján kellett meghatározni. ebben az iparágban különösen előtérbe kerültek - amit tímr elvtárs is hangsúlyozott exposéjában - a termelés és gazdaságosság minőségi vonásai, a műszaki fejlesztés, a hatékonyság, a gazdaságosság.

/folyt. köv./

15.20/a

XXX

/megkezdődött ... 13. folyt./ m

- a gépipar fejlesztésére előirányzott ütem természetesen nem tekinthető valamely hosszú időre szóló gazdaságpolitikai elvnek. Ellenkezőleg, éppen arról van szó, hogy a gépipar minőségi fejlődésének, a korszerűségnek, az exportképességnek, a termelékenységnek és a költségszintnek a megjavításával megalapozzuk a gépipar későbbi gyorsabb fejlődését.

a könnyűipari termelése 3,5 százalékkal nő, ezen belül az exportszállítás meghaladja az 5 százalékot. a terv a konfekcióipar és a cipőipar kivételével a kapacitások teljes kihasználásával számol. sőt, egyes területeken, mint például a papíriparban, a tervek maximális túlteljesítése kívánatos.

az élelmiszeripar termelése 5 százalékkal növekszik, ezen belül az átlagot meghaladó ütemben, mintegy 14 százalékkal nő a konzervipar termelése. az élelmiszeripar előirányzatai a terv szerint rendelkezésre álló nyersanyagokkal összhangban készültek.

a népgazdaság energia-ellátását a terv kielégítően biztosítja, az energia-ágazat termelése csaknem 8 százalékkal növekszik. az energetikai terv egyik jellegzetes vonása, hogy a földgáz-felhasználás mintegy másfélszeresére emelkedik, s ez egyenértékű mintegy 700.000 tonna hazai szénmennyiséggel. országunk energia-helyzete szükségessé teszi, hogy energiaimportunk tovább növekedjék. ugyancsak energiahelyzetünk indokolja, hogy különös gondot fordítsunk 1965-ben is az energia-megtakarítási intézkedésekre: arra, hogy egész energetikai rendszerünk határfokát megfelelő anyagi befektetésekkel tovább javítsuk, növeljük. részletes elemzések egyértelműen igazolják, hogy az energiamegtakarítást szolgáló beruházások gazdaságossága sok esetben kedvezőbb, mint ha ugyanezen összegeket energia-termelésre fordítanánk.

pontos adataink vannak az 1963-ban végrehajtott ilyen jellegű beruházásokról. az energia-racionalizálásra fordított minden 10 millió forint beruházás évi 28.000 tonna szénrel egyenlő érték megtakarítását eredményezte. a megtakarításokat jobb hatásfokú kazánok beállításával, a hulladékhő hasznosításával, a távfűtések bevezetésével, s több más intézkedéssel értük el.

/folyt. köv./

15.25/

ME

XXX

50

/megkezdődött ... 14. folyt./ m

a terv az építőipar termelését lényegében az 1964. évi teljesítés színvonalán irányozza elő. ez az előirányzat módot és lehetőséget ad, hogy felszámoljunk néhány kedvezőtlen jelenséget, amely az építőipar munkájában a legutóbbi időkben mutatkozott. gondolok az építőipar létszám igényére, egyes építkezések elhúzóására, és arra, hogy ebben az iparágban problémák jelentkeztek a szervezés, a kooperáció, a munkafegyelem terén.

az ipar tervének egészét a termelés minőségi oldalának erőteljes előtérbe állítása jellemzi; több esetben a mennyiségi előirányzatok rovására is, ezért a terv nem mindenütt irányozza elő a kapacitások teljes kihasználását. a tervnek ez a sajátossága természetesen iparáganként és üzemenként is különböző, és nem valamiféle - minden termékre, územre vonatkozó - sablon.

a termékek jelentős számának természetesen helyes volt előirányozni a kapacitások teljes kihasználását. több terméknél a tervek túlteljesítése is helyes és kívánatos; így például a nitrogénműtrágyagyártásban, a timföldgyártásban, a kőolajtermelésben, a szénbányászatban, a cellulóze- és papírgyártásban, és azokban a termékekben, amelyek gazdaságosan exportálhatók.

mindez azonban semmit sem változtat a terv alapvető jellemvonalán; a feladat lényegén, hogy most erőfeszítéseink súlyát a minőségre, a hatékonyságra, a termelékenységre, a műszaki fejlesztési célokra szükséges koncentrálnunk.

a mezőgazdasági termelés előirányzott emelkedése reálisnak, bizonyos fokig szerénynek is tekinthető. a mezőgazdaság termelési előirányzatával kapcsolatosan tartalékokkal rendelkezünk. megállapítható, hogyha jól dolgozunk, közepes időjárás esetén is, lehetőség nyílik egyes területeken a túlteljesítésre, nem szükséges részletesen indokolni a mezőgazdasági termelés jelentőségét, a tervben rejlő tartalékok kihasználásának fontosságát. indokolja ezt a lakosság növekvő élelmiszer-szükséglete, az a szerep, amelyet a mezőgazdasági termékek exportunkban betöltenek, az ipar több ágának ellátása hazai nyersanyaggal és az, hogy a parasztság életszínvonalának emelkedése közvetlenül összefügg a termelési eredményekkel.

/folyt. köv./

15.30/a

ME

XXX

/megkezdött ... 15. folyt./ m

ajtai miklós a továbbiakban fejlődésünk egyik lényeges tényezőjével, a beruházások kérdésével és a terv néhány jellegzetes vonásával foglalkozott.

az ezévi terv beruházási összege valamelyest meghaladja a második ötéves tervben az 1965 évre előirányzott összeget. a terv egyik célja koncentrálni a beruházások kivitelezését. célul tűztük ki, hogy a folyamatban levő beruházásokat maximális ütemben folytassuk, annak árán is, hogy ebben az esztendőben erősen korlátozni kellett az új, induló beruházások számát. így érhetjük majd el, hogy a rendelkezésre álló erők ne forgácsolódnak szét, hogy azokat kevesebb építkezésre, beruházási objektumra koncentráljuk, hogy egész beruházási munkánk hatékonysága javuljon.

ezután néhány számadattal illusztrálta a beruházások koncentrációját.

- a teljes beruházási összeg 78 százaléka szolgálja az értékhatár fölötti beruházásokat, tehát azokat a nagyberuházásokat, amelyeket a terv központilag határoz meg. a koncentrációs mértékre jellemző, hogy az év kezdetekor 680 ilyen értékhatár feletti beruházással indultunk. ezeknek a száma az év végére 440-re csökken a terv szerint, bár év közben, ha kisebb számban is, új értékhatár feletti beruházásokat indítunk.

az induló beruházások többsége a népgazdaság fejlődésének gerincét, alapját képezi. kiragadva néhány legfontosabbat: 1965-ben kezdődik el a tvk nitrogénműtrágyagyárának intenzifikálása, a péti nitrogénművek, a gyöngyösi hőerőmű, az almásfüzitői timföldgyár bővítése, a soproni temperöntöde a kaposvári világítástechnikai vállalat építése.

a beruházások koncentrációját jellemző szám, hogy a terv szerint az értékhatár feletti beruházások állománya - a teljes költséget számolva - egy év alatt 20 százalékkal csökken. a viszonylag kis számú új induló beruházás lehetőséget nyújt, hogy a további évek induló beruházásait alaposabban előkészítsük, azok műszaki-gazdaságossági számításait, kereskedelmi előkészítését javítsuk, változtatásokat munkáljunk ki. szükséges, hogy éljünk is a jobb előkészítés lehetőségével.

a terv előirányzatai szerint 1965-ben több olyan jelentős beruházás lép majd üzembe, amelyeknek termelése fejlődésünk szempontjából nagy jelentőségű. említettem már a dunai vasmű hideghenger-művének befejezését, üzembe lép a szegedi gumigyár, valamint az almásfüzitői timföldgyár és a magyar viscosa új danulon-selyem üzemegysége, amely parlon típusú selyem szálát gyárt majd. a lakásépítés szempontjából nagy jelentőségű a szovjetunióból importált budapesti házépítő kombinát üzembe lépése, befejeződik a békéscsabai konzervgyár építése, stb.

/folyt. köv. 3

B.37/a

/megkezdött ... 16. folyt./ s

az 1965. évi beruházások koncentrációjára nézve néhány - fejlődésünk szempontjából különösen fontos - beruházás befejezését meggyorsítjuk. a terv előtérbe állítja a kohászat, az energia-termelés, a műtrágya- és a műanyagipar, valamint a papír és cellulózeipar néhány nagyjelentőségű beruházását.

a beruházások koncentrációjára azonban csak a végrehajtás gazdaságosságát érinti. ennél is döntőbb kérdés a beruházás megfelelő előkészítése, a lehetőségek alapos műszaki-gazdasági tanulmányozása, a legjobb, leggazdaságosabb beruházási lehetőség kiválasztása és megtervezése. e téren - különösen ami a gazdaságosság elvének határozott érvényesítését illeti - sok a tennivaló. javítanunk kell a tervhivatal, a tárca, a beruházók és tervezők munkáját.

az 1965-ös terv a munka minőségének megjavítása szempontjából különös fontosságot tulajdonít a műszaki fejlesztés gondos megtervezésének, előkészítésének, végrehajtásának és a végrehajtás ellenőrzésének. előtérbe kell helyeznünk a műszaki fejlesztés céljait, a gyártmányfejlesztést, a technológia, a technika korszerűsítését. a beruházások előkészítésének munkájában is nagy gondot kell foglalkoznunk azzal, hogyan szolgálják beruházási terveink, beruházási munkánk a műszaki fejlesztési célokat. fejlődő iparunkban a korszerűt, a haladót természetesen mindenképpen az új létesítmények, az üzembővítések, a rekonstrukciók, a beruházások által létrehozott új berendezések jelentik. különösen nagy gondot kell ezért fordítanunk beruházásaink tervezésénél a műszaki fejlesztésre, a haladó technika és technológia kiválasztására, s ezt megelőzően a technika nemzetközi állásának alapos tanulmányozására. így érhetjük el, hogy beruházásaink leggazdaságosabban, de egyben a leghatékonyabban szolgálják iparfejlesztésünk elsőrendű követelményét, a műszaki fejlesztést.

van a beruházási munkának egy másik, minőségi, gazdaságossági oldala is, amelyet a terv előirányoz és amelyre a végrehajtásnál helyes különös gondot fordítani: statisztikai és pénzügyi adatok, egyedi vizsgálatok a beruházási munkában sok tartalmat tártak fel. mutatják ezek az adatok azt, hogy számos létesítményünket, - akár termelést szolgáló beruházásról van szó, akár más jellegűről - olcsóbban, takarékosabban is megvalósíthatjuk; eszközöket szabadíthatunk fel a fejlesztés más céljaira, gondos és takarékos munkával meggyorsíthatjuk fejlődésünket. gyakran találkozunk a beruházásokat megdrágító felesleges luxussal, ésszerűtlen, drága megoldásokkal sok kiadásal járó túlzott iparművészeti ambícióval.

/folyt. köv./

15.45/a

M

XXXIII

/megkezdődött ... 15. folyt./

ajtai miklós a továbbiakban fejlődésünk egyik lényeges tényezőjével, a beruházások kérdésével és a terv néhány jellegzetes vonásával foglalkozott.

az ezévi terv beruházási összege valamelyest meghaladja a második ötéves tervben az 1965 évre előirányzott összeget. a terv egyik célja koncentrálni a beruházások kivitelezését. célul tűztük ki, hogy a folyamatban levő beruházásokat maximális ütemben folytatjuk, annak árán is, hogy ebben az esztendőben erősen korlátozni kellett az új, induló beruházások számát. így érhetjük majd el, hogy a rendelkezésre álló erők ne forgácsotódnak szét, hogy azokat kevesebb építkezésre, beruházási objektumra koncentráljuk, hogy egész beruházási munkánk hatékonysága javuljon.

ezután néhány számadattal illusztrálta a beruházások koncentrációját.

- a teljes beruházási összeg 78 százaléka szolgálja az értékhatár fölötti beruházásokat, tehát azokat a nagyberuházásokat, amelyeket a terv központilag határoz meg. a koncentrációs mértékre jellemző, hogy az év kezdetekor 680 ilyen értékhatár feletti beruházással indultunk. ezeknek a száma az év végére 440-re csökken a terv szerint, bár év közben, ha kisebb számban is, új értékhatár feletti beruházásokat indítunk.

az induló beruházások többsége a népgazdaság fejlődésének gerincét, alapját képezi. kiragadva néhány legfontosabbat: 1965-ben kezdődik el a tvk nitrogénműtrágyagyárának intenzifikálása, a péti nitrogénművek, a gyöngyösi hőerőmű, az almásfüzitői timföldgyár bővítése, a seproni temperöntöde a kaposvári világítástechnikai vállalat építése.

a beruházások koncentrációját jellemző szám, hogy a terv szerint az értékhatár feletti beruházások állománya - a teljes költséget számolva - egy év alatt 20 százalékkal csökken. a viszonylag kis számú új induló beruházás lehetőségét nyújt, hogy a további évek induló beruházásait alaposabban előkészítsük, azok műszaki-gazdaságossági számításait, kereskedelmi előkészítését javítsuk, változtatásokat munkáljunk ki. szükséges, hogy éljünk is a jobb előkészítés lehetőségével.

a terv előirányzatai szerint 1965-ben több olyan jelentős beruházás lép majd üzembe, amelyeknek termelése fejlődésünk szempontjából nagyjelentőségű. említettem már a dunai vasúti hideghenger-művek befejezését, üzembe lép a szegedi gumigyár, valamint az almásfüzitői timföldgyár és a magyar viscosa új danulon-selyem üzemegysége, amely parlon típusú selyem szálát gyárt majd. a lakásépítés szempontjából nagyjelentőségű a szovjetunióból importált budapesti házépítő kombinát üzembe lépése, befejeződik a békéscsabai konzervgyár építése, stb.

/folyt. köv. 3

B.37/a

/megkezdődött ... 16. folyt./

az 1965. évi beruházások koncentrációját révén néhány - fejlődésünk szempontjából különösen fontos - beruházás befejezését meggyorsítjuk. a terv előtérbe állítja a kohászat, az energia-termelés, a műtrágya- és a műanyagipar, valamint a papír és cellulózeipar néhány nagyjelentőségű beruházását.

a beruházások koncentrációját azonban csak a végrehajtás gazdaságosságát érinti. ennél is döntőbb kérdés a beruházás megfelelő előkészítése, a lehetőségek alapos műszaki-gazdasági tanulmányozása, a legjobb, leggazdaságosabb beruházási lehetőség kiválasztása és megtervezése. e téren - különösen ami a gazdaságosság elvének határozott érvényesítését illeti - sok a tennivaló. javítanunk kell a tervhivatal, a tárcák, a beruházók és tervezők munkáját.

az 1965-ös terv a munka minőségének megjavítása szempontjából különös fontosságot tulajdonít a műszaki fejlesztés gondos megtervezésének, előkészítésének, végrehajtásának és a végrehajtás ellenőrzésének. előtérbe kell helyeznünk a műszaki fejlesztés céljait, a gyártmányfejlesztést, a technológia, a technika korszerűsítését. a beruházások előkészítésének munkájában is nagy gondot kell foglalkoznunk azzal, hogyan szolgálják beruházási terveink, beruházási munkánk a műszaki fejlesztési célokat. fejlődő iparunkban a korszerűt, a haladót természetesen mindenképp az új létesítmények, az üzembevitések, a rekonstrukciók, a beruházások által létrehozott új berendezések jelentik. különösen nagy gondot kell ezért fordítanunk beruházásaink tervezésénél a műszaki fejlesztésre, a haladó technika és technológia kiválasztására, s ezt megelőzően a technika nemzetközi állásának alapos tanulmányozására. így érhetjük el, hogy beruházásaink leggazdaságosabban, de egyben a leghatékonyabban szolgálják iparfejlesztésünk elsőrendű követelményét, a műszaki fejlesztést.

van a beruházási munkának egy másik, minőségi, gazdaságossági oldala is, amelyet a terv előirányoz és amelyre a végrehajtásnál helyes különös gondot fordítani: statisztikai és pénzügyi adatok, egyedi vizsgálatok a beruházási munkában sok tartalékot tartak fel. mutatják ezek az adatok azt, hogy számos létesítményünk, - akár termelést szolgáló beruházásról van szó, akár más jellegűről - olcsóbban, takarékosabban is megvalósíthatjuk; eszközöket szabadíthatunk fel a fejlesztés más céljaira, gondos és takarékos munkával meggyorsíthatjuk fejlődésünket. gyakran találkozunk a beruházásokat megdrágító felesleges luxussal, ésszerűtlen, drága megoldásokkal sok kiadás-sal járó túlzott iparművészeti ambícióval.

/folyt. köv./

15.45/a

XXXIII

/megkezdéskor .... 17. folyt./ m

a terv végrehajtása során nagy gonddal kell fejlődésünknek ezt a nem helyes jelenségét megszüntetnünk, és a beruházók figyelmét a takarékos, olcsó, célszerű megoldásokra irányítani. olcsón is lehet izlésesen, tetszetősen és a célnak megfelelően építkezni.

beruházási politikánk előirányzott lényeges vonásait a végrehajtásnál érvényesítenünk kell, annak jellegét meg kell őriznünk. a hatékony beruházási politika egyik követelménye az is, hogy szigorítsuk a tervfegyelmet. a beruházások kérdésében ez alatt azt értem, hogy az előirányzott koncentrációt nem szabad évközben azzal fellazítanunk, hogy a tervben elő nem irányzott új beruházásokat indítunk. a beruházási terv is rendelkezik tartalmakkal, - az évközben felmerülő rendkívüli szükségletek kielégítésére, - ez azonban nem jelentheti azt, hogy rendszeresen megengedjük magunknak évközben kisebb, - nagyobb új beruházások megindítását. ez ismételtén azt jelenthetné, hogy erőnk egy részét a folyamatban lévő beruházásoktól vonnánk el, azok építését lassítanánk meg, késlekednék befejezésük. a beruházási tervek tettelesítése akkor szolgálja tervünk céljait, ha a tettelesítés a folyamatban lévő építkezések meggyorsítását jelenti, azaz ha határidő előtt fejezzük be és adjuk át rendeltetésének az új létesítményeket.

tisztelt országgyűlés!

az 1965-ös terv előirányzataiból világos, hogy - bár egy év tervéről beszélünk - mégis a terv célkitűzéseinek egész sora átnyul a következő évekre, további fejlődésünket alapozza meg, harmadik ötéves tervünket készíti elő. a beruházások befejezésének gyorsítása csak részben érinti ezévi eredményeinket, részben már a további éveket szolgálja, új beruházások indulnak a távolabbi évek megalapozására. tervünk egész jellege - a hatékonyabb munka középpontba állítása, a takarékos gazdálkodás - nem egy rövid év ügye, hanem a szocialista tervgazdálkodás velejárója, következménye. és ez át kell hogy hassa munkánkat, a munka mindennapi gyakorlatává kell hogy váljék, nemcsak 1965-ben, hanem a fejlődés további éveiben is.

/folyt. köv./

15.50/a

XXXIV

/megkezdéskor .... 18. folyt./ m

azzal, hogy az ipar egyes területein a mennyiségi növekedés rovására is előirányozza a terv a minőségi mutatók megjavítását, nemcsak az 1965-ös feladatait oldjuk meg, hanem éppen a további évek megfelelő növekedésének előfeltételét biztosítjuk.

ilyen módon jelenti az 1965 éves terv - második ötéves tervünk befejezésén túl - a harmadik ötéves terv megalapozását is, azt, hogy egészségesen tovább fejlődjék szocialista népgazdaságunk, hogy megteremtjük ennek a fejlődésnek, népünk jövőjének további alapjait.

az előterjesztett költségvetéssel egyetérttek és azt az országgyűlésnek elfogadásra javaslom.

dr. ajtai miklós nagy tapssal fogadott beszéde után

somoskői lajos, nógrád megyei képviselő emelkedett szözlés-

ra. egyebek között beszámolt arról, hogy a megyében 1960-1964 között az országos átlagnál gyorsabban nőtt az ipari termelés és a termelékenység, s a nógrádi üzemek ez alatt az idő alatt csaknem megkétszerezték export-tevékenységüket. alaposan felkészülnek az ideai feladatokra is. a tervelőirányzatokat a megye gyárjaiban, üzemiben munkásgyűléseken, a szocialista brigádok tanácskozásain és más fórumokon széles körben megtárgyalják. az üzemekben ezenkívül intézkedési terveket is kidolgoztak a helyi feladatok megoldására.

a körültekintő felkészülés már ez év első hónapjában is igéretes eredményeket hozott: egy-két vállalat kivételével nógrád megye valamennyi ipari üzeme teljesítette, illetve túltejesítette tervét. a dicséretes teljesítmény értékét még növeli, hogy hónap közben dekadonként is egyentetes, jó ütemű volt a munka. a további munkasikereket megyszerte ésszerű takarékos-sággal, a munkafeltételek javításával, átgondolt műszaki intézkedésekkel kívánják megalapozni. a salgótarjáni acélárugyárban például magasértékű, exportra is alkalmas szalagacélok termelési feltételeinek kialakításán dolgoznak. az öblös-üveggyárban, a tűzhelygyárban és a többi vállalatoknál is jónéhány új termék, korszerű gyártási eljárás meghonosításán munkálkodnak.

/folyt. köv./

16.00/a

XXXV

/megkezdődött .... 19. folyt./ m

a képviselő ezután azokat a véleményeket, észrevételeket és javaslatokat összegezte, amelyek a megyében tartott munkás-gyűléseken, termelési és egyéb tanácskozáson hangzottak el az idei tennivalókról. egyöntetű helyeslés fogadta a tervezett takarékossági intézkedéseket, az üzemi rend erősítését, a munkaszervezéssel szemben támasztott magasabb követelményeket és azt az állásfoglalást, hogy az eddiginél szigorúbban, következetesebben vonják felelősségre a felelősöket, a rendbontókat, a tanácskozáson, illetőleg azt követően sorra születtek a megyében értékes felajánlások, munkavállalások. Öröndetes, hogy a munkások, műszakiak elsősorban gazdaságosabb termelésre, jövedelmezőbb termékek előállítására, a különböző területeken megvalósítható takarékosságra tettek ígéretet.

- ezen a téren bizony bőven van még tennivaló - folytatta. - jól példázza ezt, hogy a nógrádi szénbányászati trösztnél az elmúlt esztendőben a tervezett szénmennyiség kitermeléséhez az előirányozottnál 28.000 műszakkal többet használtak fel. ebben nem kis szerepet játszott a táppénzes állomány indokolatlan növekedése. az termelési eredményeket rontja az is, hogy gyakran munkaidő alatt kerül sor olyan összeüvöltésekre, megbeszélésekre, tanácskozásokra - ezeken többnyire társadalmi akciókról, megmozdulásokról esik szó - amelyeket a munka befejezése után lehetne és kellene megtartani. szervezettebbé, eredményesebbé tehetnénk a munkát azzal is, ha biztosítanánk: a vállalatok idejében minden tervidészak előtt kézhez kapják a „lebontott”, feladatokat, s a központilag előírt legfontosabb mutatók alapján saját kezdeményezéseiknek, elgondolásaiknak megfelelően dolgozhatnak ki programjukat.

a képviselő a költségvetés-tervezetét elfogadta és az országgyűlésnek elfogadásra ajánlotta.

/folyt.köv./

16. 10/a

XXXVI

/megkezdődött.... / 20. folyt./s

dr. belák sándor,
----- veszprém megyei képviselő hangsúlyozta, hogy mezőgazdasági termelésünk növelése nélkül sem a népgazdaság arányos összehangolt fejlődése, sem népünk életszínvonalának emelkedése nem biztosítható. rámutatott:

a szocialista termelési viszonyokat még korántsem használjuk ki teljesen a valóban nagyüzemi mezőgazdasági termelés megszervezésére. több termelőszövetkezetnél például létrehoztuk a nagyüzemi kereteket, de ezen belül kisüzemi módon gazdálkodunk, mert még nem biztosítottuk a nagyüzemi termeléshez nélkülözhetetlen technikai bázist.

dr. belák sándor a továbbiakban rámutatott, hogy igen szoros az összefüggés az egyes mezőgazdasági üzemek állászköz ellátottsága és termelési, gazdálkodási színvonala, eredményessége között. különösen vonatkozik az olyan területekre, ahol a nagyüzemi termelés természeti feltételei is korlátozottak, mint az északi hegyvidék és a dél- és nyugat-dunántul igen sok részén. a gyenge termelőszövetkezetek nagy többsége ezeken a vidékeken működik, s gazdálkodásuk fejlesztéséhez mindenképpen meg kell teremteni a nagyüzemi feltételeket. ez csak a talaj javításával, műtrágyázással, a felszerelések gyarapításával oldható meg.

a képviselő ezután a szarvasmarha-tenyésztés fejlesztésének fontosságáról szólt. a szarvasmarhatenyésztést a mezőgazdaság nagyiparoként szokták emlegetni - mondotta - mert ez az állatfaj kiválóan tudja hasznosítani a tömegtakarmányokat. mi mégsem élünk eléggé ezzel a lehetőséggel, pedig igen sok helyen jóval könnyebben tudunk tömegtakarmányt termeszteni és a jelentős kiterjedésű gyepterületeket is csak kizárólag szarvasmarhával tudnánk hasznosítani. a szarvasmarhatenyésztés fellendítése után kerülhetne azután sor a nagyobb arányú sertés- és baromfitenyésztésre. nálunk azonban a sorrend fordított. túlságosan kiépítettük a sertés- és baromfitenyésztést, amely pedig import- abrakra épül, s amelynek fehérje- szükséglete nem biztosított, ezért állattenyésztésünk nagyon költséges. érthetetlen számunkra, hogy a közelmúltban az egyik országos hatáskörű mezőgazdasági kutató intézet azt javasolta, hogy zala megye fő termelési iránya a sertés- és baromfitenyésztés legyen. teljesen hibás szemlélet ez!

/folyt.köv./

16. 20/a

XXXVII

/megkezdődött .... / 21. folyt. / s

hazai és világviszonylatban bebizonyított tény, hogy a mező - gazdaságot csakis a szarvasmarhatenyésztés fejlesztésével lehet belterjesebbé tenni, s hogy ez a korszerű mezőgazdaság működésének egyik igen fontos tényezője. Különösen fontos ez nálunk, tekintettel kiváló marha- kivitel lehetőségeinkre. a képviselő ezzel kapcsolatban javasolta, hogy a baromfitenyésztést elsősorban a háztáji gazdaságokban fejlesszék, s az így felszabaduló összeget - ahol erre lehetőség van, már az idén is - fordítsák további szarvasmarha- férőhelyek építésére.

a tápanyag- utánpótlásról szólva a képviselő felhívta a figyelmet, hogy a rendelkezésre álló műtrágyát az eddiginél sokkal koncentráltabban kellene felhasználni. további nagy lehetőségek rejlenek a tőzegtrágyák szélesebbkörű alkalmazásában. a könnyű- ipari minisztérium azonban - amelyhez a tőzegkitermelés tartozik - vajmi kevés gondot fordít arra, hogy nagyobb mennyiségű, jobb minőségű és olcsóbb tőzegtrágyát bocsásson a mező - gazdaság rendelkezésére. a mezőgazdasági üzemek jelentős részében még ma is szakszerűtlenül, hanyagul kezelik és használják az istállótrágyát, pedig a talajtermelékenység fokozásának ez a legegyszerűbb, mindenütt alkalmazható eszköze. a felszólaló erre vonatkozóan javasolta : a termelőszövetkezetek anyagi támogatásának, a tsz- vezetők jövedelem- kiegészítésének legyen előfeltétele a szakszerű trágyakezelés és felhasználás. az öntözéses gazdálkodás kiterjesztésével kapcsolatban a képviselő hangoztatta :

- véleményem szerint először el kell érni a nagyarányú beruházással elkészített öntözőtelepek maximális kihasználását, s csak ezután növeljük az egyébként nagyon indokolt öntözési beruházásokat. javasolom, hogy az idén csak a már elkészített öntözési beruházásokat valósítsuk meg, s a felszabaduló összeget fordítsuk a pangóvízes területek meliorációjára. igen sok ugyanis az olyan vidék, ahol a nagyüzemi gazdálkodás ezek miatt a vízkárok miatt mindaddig nem bontakozhatott ki.

részletesen foglalkozott a termelőszövetkezetek támogatásának kérdésével, s javasolta, hogy a tsz-ek támogatására rendelkezésre álló összegeket osszák szét a megyék között, úgy, hogy ezzel több év távlatában önállóan rendelkezhessenek. így növekedne a megyei szervek felelősség- érzete és célirányosabban lehetne a pénzt is felhasználni.

/folyt. köv/
16.30/a

KE 16.40

XX XVIII

4/ megkezdődött..... / 22. folyt. / s

- a szocialista nagyüzemek továbbfejlesztésének, a fejlődés helyes irányának meghatározásához - mondotta a továbbiakban - félre kell tennünk az egyes főhatóságok, az egyes megyék és járások részéről jelentkező szovinizmust. Írhatatlan például, hogy miért nem vehet át ugyanarról a zöldség- területről friss fogyasztásra a szővegy, konzervipari feldolgozásra pedig az élelmiszeripar árut, miért kell mindkettőnek külön területre leszerződnie. mennyi gondot okoz ez a balaton-part zöldségellátásában is ! a helyes gyakorlat az lenne, hogy ha közvetlen fogyasztásra kell a termék, akkor a szővegy, ipari célra pedig a konzervipar vegye át az árut.

dr. belák sándor befejezésül hangsúlyozta : a szocialista nagyüzemi keret ma a magyar mezőgazdaságban minden lehető - séget megad ahhoz, hogy fokozottan növeljük a mezőgazdaság termelését és a következő években kiegyenlítsük az ipar és a mező - gazdaság közötti aránytalanságot.

placské józsefné,

zala megyei képviselő bevezetőben vázolta gazdasági életünk elmúlt évi eredményeit, majd zala megye termelési sikereivel, feladataival, problémáival foglalkozott.

zala megye 1964-ben ipari tervét 105,4 százalékra, ezen belül a termelékenység tervét 107 százalékra teljesítette. Különösen dicsőregetes a megyei állami építőipar tevékenysége ; a

terveket - a korábbiáért kisebb létszámmal is - túlteljesítették. például a 420 millió forintos költséggel kismélt beruházásként épülő nagykanizsai malátagyár építési útjára a terv szerint alakult, a létesítmény első lépcsőjének próbaurzemeitése és átadása már meg is történt. a képviselő kifejezést adott annak a reményének, hogy e nagy beruházás kivitelezésének további szakaszán sem lesz lemaradás, s jut majd idő a költségcsökkentés módjainak felkutatására is, mert ezen a téren akad tennivaló bőven. kifogásolta, hogy egyes beruházások gyakran befejezetlenül maradnak, olykor túllépi a pénzügyi kereteket is. előfordul, hogy feleltlenül olyan drága gépeket hozatnak külföldről, amelyek nem felelnek meg a célnak, vagy egyáltalán nincs is rájuk szükség, így azután sokáig hasznavehetetlenül havernek a raktárakban.

zala megyében az elmúlt időszakban nem maradt betakarítatlan termés a földeken - mondotta a képviselőné, majd a termelő - szövetkezeteknek a tartalékolással kapcsolatos feladatairól beszélt.

/folyt. köv./
16.30/a

KE

XXIX

/megkezdődött ... 23. folyt./ m

- az idei esztendőnek a takarékoság, a gondos és pontos munka jegyében kell eltelnie - hangsúlyozta a felszólaló, majd így folytatta

- a parlamenti ülés előtt meglátogattam a zalaegerszegi ruhagyárat. kíváncsi voltam, hogy ez a többszörös élűzem - ahol a munkát eddig mindig becsülettel elvéggezték, betartották a termelési mutatókat - vajon mint tud, mit szándékozik tenni a még jobb termelésért. a több mint 1700 dolgozót foglalkoztató üzem 1964-hez viszonyítva 2,9 százalékos normára-megtakarítást tervez az idei esztendőre műszaki-szervezési intézkedések révén. ezenkívül a normák karbantartásával, az átállási idő csökkentésével további 31.000 normára-megtakarítást vállaltak a gyár dolgozói. a tervek szerint jelentősen növelik a vállalat export-termelését. jelentős eredmények várhatók a takarékosági intézkedésekből is. hulladékcsökkentésből 450.000 forint megtakarításra számítanak. érdekes elképzelés a jobb szabásmatricák alkalmazása: többek között a négy méteres rajzról a nyolc méteres rajzra való átállítás 2600 méter-szövetnél hét férfi-öltönyre elegendő - körülbelül 20 méter - anyagmegtakarítást eredményez.

- érdemes elgondolkozni azon - hangzottatta placsó józsefné - hogy ha egy ilyen jól dolgozó és aránylag nem nagy vállalatnál ennyiféle módja van a takarékoságnak, mennyi mindent tehetnek akkor azok a vállalatok, ahol a figyelem és a tervezés terén lazások voltak.

■ a képviselő ezután a költségvetési javaslatnak az export-tervekre vonatkozó részével foglalkozott. a törvényjavaslat 1965-re az exportterv 12 százalékos emelését irányozza elő. ez különösen nagy feladatot ró az érdekelt vállalatokra. placsó józsefné ezután a magyar bitumen-export egyes kérdéseiről beszélt, majd az anyagkészlet-gazdálkodás problémákkal foglalkozott, s így fejezte be felszólalását:

- második ötéves tervünk utolsó esztendejében a következő ötéves terv alapjait kell megvetnünk - társadalmunk valamennyi erőinek összpontosításával. sok mulik a vezetésen, az egy személyi felelősségen, a termelést irányító szaktudásán, begyakorlottságán, helyi ismeretein.

a költségvetési törvényjavaslatot placsó józsefné elfogadta.

/folyt. köv./

16.58/a

17/10 B

/megkezdődött...../ 24. folyt./s

ezután szünet következett. a szünet után polyák jános elnöklével folytatódott a tanácskozás.

apró Antal

----- a politikai bizottság tagja a minisztertanács elnökhelyettese emelkedett székére.

tízelt országgyűlés !

kedves elvtársak !

- a pénzügyminiszter elvtárs által beérkezett 1965. évi költségvetés figyelembe veszi az ország gazdasági helyzetét, a szükségleteket és a népgazdaság további fejlesztésének lehetőségeit. az ezévi célkitűzéseink mérsékeltébbek az előző évekhez viszonyítva. ennek célszerűségét timár és ajtai elvtársak már megindokolták. 1965-ben és a következő években az eddiginél sokkal nagyobb gondot kell fordítani a társadalmi munka hatékonyságának növelésére, a minőség javítására, az értékesebb, nagyobb hasznot hajtó munkára.

- meggyőződésünk, hogy ha az állami, a gazdasági vezetés minden szintjén, a minisztériumokban, a tanácsokban, az ipari és a mezőgazdasági üzemekben, a termelészövetkezetekben jobban megszervezzük a munkánkat, és elöget teszünk az 1965. évi terv előírásainak, olyan új tartalékokat teremtünk, amely megfelelő alapot biztosít az 1966-ban kezdődő harmadik ötéves tervhez. a jobb, takarékosabb, gazdaságosabb építőmunkának mind a politikai, mind a gazdasági feltételei adottak.

- az idén és a következő esztendőben is arra kell törekednünk, hogy - folytatva eddigi, jól bevált politikánkat - leszűrjük a tanulságokat az elmúlt esztendők tapasztalataiból és ésszerűbb, eredményesebb gazdálkodással teremtünk új lehetőséget hazánk további gazdasági és politikai fejlődéséhez.

apró Antal ezután hazánk nemzetközi gazdasági kapcsolataival foglalkozott. hangsúlyozta :

- építőmunkánk eddigi eredményei szorosán összefüggenek azzal, hogy a magyar népköztársaság nemzetközi gazdasági kapcsolatai és külkereskedelme állandóan fejlődik és hazánk mind hatékonyabb, sokrétűbb kooperációt alakít ki a szocialista és a tőkés országokkal is. míg 1960-ban 106, addig 1964-ben már 128 országgal kereskedtünk, közülük 53 országgal már nemzetközi egyezmények, 30 országgal pedig több gévre szóló kereskedelmi megállapodás alapján működünk együtt. ezen túlmenően számos olyan országgal is bonyolítunk kereskedelmi forgalmat, amellyel még nincs államközi megállapodásunk. múlt évi exportunk a nemzeti jövedelemnek mintegy 35-36 százalékát, behozatalunk pedig 36 százalékát tette ki.

/folyt. köv./
17.20/a

17/10

XL1

/ megkezdődött.... / 25. folyt./s

- fejlődésünkben alapvető a kgst-hez tartozó szocialista országokkal kialakított sokoldalú gazdasági együttműködésünk. az országunk ipari fejlődéséhez szükséges nyersanyagok többségét a szovjetuniótól, illetve a kgst-hez tartozó többi országtól vásároljuk. nyersanyagbehozatalunk az 1960. évi 207 millió rubelről 1964-re csaknem 750 millió rubelre növekedett. jelenleg nyersanyag importunk mintegy 65 százalékát a kgst országok biztosítják részünkre. ipari termelésünk növelését - ismert nyersanyag - és energia gondjaink ellenére - az teszi lehetővé, hogy állandóan növekszik behozatalunk fűtőanyagokból, ércekből, fémekből, fából, gyapotból, valamint más, az ipar, a mezőgazdaság fejlesztéséhez szükséges alapanyagokból.

- a kgst-hez tartozó országok mint vevők is mind nagyobb szerepet játszanak külkereskedelmünkben. 1964-ben például hazánk gép- és berendezés kivitelének 88 százaléka, ipari közszükségleti cikk- exportjának pedig 64 százaléka irányult a kgst-hez tartozó országokba. külkereskedelmünk tehát döntően ezen országok piacaira támaszkodik.

- magyarország fejlődése szempontjából legfontosabb az évről-évre növekvő és mind sokoldalubbá váló magyar-szovjet gazdasági kapcsolat. a két ország között az elmúlt hat évben több mint kétszeresére nőtt az áruforgalom, s 1964-ben elérte a 880 millió rubelt. erre az évre több mint 900 millió rubel export- import forgalmat irányoztunk elő. a szovjetunió erre az esztendőre is jelentős részt vállalt a magyar ipar nyersanyagellátásából éppúgy, mint késztermékeink megvásárlásából. jelenleg a szovjetunió biztosítja a magyar iparban felhasznált nyersolaj 47, a vasérc 82, a gyapot 58, a fenyő-fűrészáru 66, a kohékoksz 60, az ólom 89 és a réz 53 százalékát. legfontosabb külkereskedelmi partnerünk tehát a szovjetunió, s országunk gazdasági fejlődése sok vonatkozásban szorosan összekapcsolódik a magyar-szovjet gazdasági együttműködéssel.

- a növekvő magyar-szovjet árucserforgalom kívül fejlődésünk szempontjából mind nagyobb jelentőségűek az ipari és mezőgazdasági termelésünket közvetlenül érintő gazdasági, termelési, együttműködési egyezmények és kooperációs megállapodások.

/folyt. köv./
17.28/a17.40
Kle

XLII

/ megkezdődött.... / 26. folyt./s

a magyar-szovjet timföld- alumínium egyezmény végrehajtása például lehetővé teszi, hogy hazánk nemzetközileg is a legfejlettebb alumínium- feldolgozó országok közé tartozzék. a múlt évben teljesen kiépült a „barátság”, nemzetközi olajvezeték. ez ma a világ leghosszabb olajvezetéke; mintegy 4.680 km hosszúságban öt országot köt össze. összehasonlításként említhetném, hogy a kanadai torontói olajvezeték 3.105 km, a transzarábiai pedig 1.800 km hosszúságú. a „barátság”, olajvezeték, amely 1962 óta működik, eddig 17 millió tonna olajat szállított az érintett kgst-hez tartozó országba. most, hogy teljesen elkészült, már évente 15 millió tonna további-tására alkalmas a vezeték, s ezen keresztül hazánk az idén mintegy két millió tonna olajat kap a „barátság”, olajvezeték gazdaságosságát mi sem bizonyítja jobban, mint az a tény, hogy hazai szakaszának 137,5 millió forintos építési költsége már a múlt évben teljesen megtérült. jelenleg újabb tárgyalásokat folytatunk egy második olajvezeték építéséről, és így az előzetes tervek szerint magyarország 1970-től már évi 4 millió tonna olajat kap a szovjetuniótól. a „barátság”, olajvezeték megépítése a résztvevő országok egész gazdaságának fejlődése szempontjából nagy jelentőségű. az ezen át érkező olaj jelentősen hozzájárul új iparágak kiépítéséhez, a vegyipar gyorsított fejlesztéséhez, a mezőgazdaság üzemanyag- ellátásához és a közlekedés gazdaságosabbá tételéhez, mert gyorsabban tudnak átállni a szénről a folyékony hajtóanyagokra.

- energia- ellátási nehézségeinket enyhíti, hogy a szovjetunió erőműveiből évről-évre több villamosenergia jut el hozzánk a kgst által létrehozott, „béke”, távvezetéken. tavaly - a nemzetközi energiakooperáció keretében - mintegy 4,5 milliárd kw/óra villamosenergiát továbbítottak a vezetéken a résztvevő országokba, s ebben az energia- együttműködésben hazánk több mint 1 milliárd kw/órával vett részt. ezen kívül közvetlenül a szovjetunióból importálunk tovább energia-mennyiséget. ennek nagysága 1965-ben meghaladja az 1 milliárd kw/órát. a hazai termelés most : 10,6 milliárd kw/óra.

/folyt. köv./
17.40/aKle
18.20 B

XLIII

8/ megkezdődött.... / 27. folyt./s

- a magyar-szovjet gazdasági együttműködés újabb eredményei közé tartozik az épülő dunaujvárosi hideghengermű is. ez egyik legjelentősebb beruházásunk, - s ha késve is - az idén üzembe lép. évi lemeztermelése eléri majd a 350.000 tonnát. megemlíthetem az 1970-ig szóló magyar-szovjet hajószállítási egyezményt is, amelynek alapján - 123 hajót és ugyanennyi darut szállítunk a szovjetunióba. ez hosszú évekre munkát, piacot biztosít a magyar hajóiparnak.

szocialista mezőgazdaságunk fejlesztése, az öntözéses gazdálkodás kiterjesztése szükségessé teszi, hogy a növekvő belföldi fogyasztás mellett termékeink számára külföldön is sok évre előre állandó piacot biztosítsunk. ezt segíti az, hogy 1966-70 között a jelenleginél jóval több - összesen 332.000 tonna - friss gyümölcsöt, zöldségkonzervet és egyéb konzervipari terméket szállítunk a szovjetunióba. az erről szóló államközi egyezményt nemrég írtuk alá.

az egyezmény zavartalan lebonyolításában igen nagy feladat hárul a földművelésügyi minisztériumra, az élelmezésügyi minisztériumra és a tervehivatalra. e feladat megoldása csak úgy biztosítható, ha a termelést és a feldolgozást, valamint a szállítást körültekintően megszervezzük.

- természetesen állandóan növeljük külkereskedelmi forgalmunkat a szovjetunió mellett a többi szocialista országgal is. arra törekszünk, hogy minden szocialista országgal közvetlenebb gazdasági kapcsolatokat alakítsunk ki, és népgazdasági terveink kétoldalu egyeztetésével, fokozottabb gyártásszakosítással és kooperációval mind sokoldalubb termelési együttműködést valósítsunk meg. mindez azt bizonyítja, hogy országunknak előnyös a külkereskedelmi forgalom évről-évre történő növekedése. ezt kívánja fejlődő iparunk és mezőgazdaságunk, amelynek mind több olyan nyersanyagra és gépre van szüksége, amelyet itthon nem lehet, vagy nem gazdaságos előállítani. ugyanakkor iparunk és mezőgazdaságunk termékeinek elhelyezésére szilárd és állandó piacot kell biztosítanunk. ezért helyes mind szorosabb és egyre fejlődő gazdasági kapcsolatokat kialakítani minden szocialista országgal. sajátos nemzeti érdekünk és a szocializmus egyetemes érdeke, hogy most, amikor már 14 szocialista állam létezik a világon, mind szélesebb körű együttműködést valósítsunk meg barátainkkal. pártunk és kormányunk véleménye szerint ez a mind sokoldalubb gazdasági összefogás szolgálja legjobban népeink és az egész szocialista közösség érdekeit.

/folyt. köv./
17.47/aKé
18⁶⁰ B

XLIV

/ megkezdődött.... / 28. folyt./s

tisztelt képviselőtársaim!

- a szocialista országokkal állandóan bővülő külkereskedelmünk mellett mind nagyobb jelentőségűvé válnak nemzetközi kapcsolatainkban a szocialista gazdasági együttműködés egyéb módszerei és formái. most hangoljuk össze a kgst államokkal új ötéves tervünket, számos országgal tárgyalunk a termelés szakosításáról, a műszaki-tudományos fejlesztés és kutatás koordinálásáról. azok a kormányközi kétoldalu gazdasági bizottságok, amelyeket az utóbbi években a legtöbb szocialista országgal létrehoztunk, többek között az ilyen irányú együttműködést szervezik. arra törekszünk, hogy közvetlen termelési kapcsolatok jöjjenek létre a szocialista országok különböző ipari üzemeivel, tervező és kutató intézeteivel - ha az érintett kormányok kölcsönösen kívánják azt - továbbá olyan ágazatokban, ahol kölcsönös gazdasági előnyök kínálkoznak. ilyen új együttműködési szervezetekkel is meg akarjuk gyorsítani népgazdaságunk műszaki fejlesztését, és a társult országok közötti további munkamegosztással koncentrálni kívánjuk a rendelkezésünkre álló szellemi és anyagi erőket a közös feladatok megoldására.

- ebből a szempontból igen nagy fontosságot tulajdonítunk az olyan két- és többoldalu vállalkozásoknak, amilyen a csehszlovákiával, Lengyelországgal, a szovjetunióval, az ndk-val és Bulgáriával közösen létrehozott intermetall kohászati és a golyóscsapágyipari egyesülés. a közel múltban - kétoldalu együttműködés keretében - magyar-bolgár közös vállalat létrehozását határoztuk el, az üzemben belüli anyagmozgatás és a szállítás, valamint a gyümölcs- és zöldség termelés fokozottabb gépesítésére. ezek az új vállalkozások természetesen még csak kezdeti lépésnek tekintendők. a magunk részéről arra törekszünk, hogy további, számos újabb együttműködési formát, szervezetet hozzunk létre.

- a baráti szocialista országok közötti új gazdasági együttműködési formák kialakulását nagyban elősegítették az 1964-ban megtartott kétoldalu felsőszintű párt- és kormánytalálkozók és tárgyalások.

kormányunk az elmúlt évben is tevékenyen kivette részét a kgst munkájából. mint ismeretes, a kgst tanácsa éppen a napokban tartotta meg prágában XIX. ülészsakát, ahol megvizsgálta :

/folyt. köv./
17.55/aKé
18⁶⁰ B

XLV

/megkezdődött.... / 29. folyt./s

milyen utat tett meg a kgst a tagállamok párt- és kormányvezetői részvételével az 1963. nyarán tartott értekezlet óta és meghatározta a soronlévő új feladatokat.

- a kgst egyik fő tevékenysége az évben is az 1966-70 évekre szóló népgazdasági tervek egyeztetése lesz. ezt a munkát a baráti országokkal 1965. közepén fejezzük be, majd megkötjük az új hosszulejratu - a harmadik-ötéves tervre vonatkozó - külkereskedelmi megállapodásokat.

a miniszterelnökhelyettes ezután megemlítette, hogy aközelmúltban kezdte meg működését a kgst országok közös bankja és a közös vasúti tehervagon-park. még nem állt annyi idő rendelkezésünkre, hogy megfelelően értékelni lehetne tevékenységüket, de bizunk abban, hogy - a társuló országok támogatásával - beváltják a hozzájuk fűzött reményeket.

- a kgst tevékenységének további szélesedését mutatja a legutóbbi ülészak határozata, amely szerint jugoszlávia a jövőben szorosabban fog együttműködni a kgst-vel és aktívan részt vesz majd egy sor nemzetközi ágazati-bizottság munkájában.

- a kgst országok fejlődése, az elmúlt években elért eredmények is igazolják az összefogásra irányuló politika helyességét. az eredmények mellett természetesen akadnak problémáink is. igen sok a tennivalónk az együttműködés minden területén. a kgst-ben is megvannak a hétköznapi gondjai. felmerülhet a kérdés: egyetértésünk ellenére miért fejlődik viszonylag lassan a nemzetközi munkamegosztás? a nehézségek részben abból adódnak, hogy eltérő az egyes kgst országok gazdasági színvonala, részben pedig abból, hogy a termelés szakosítása és összehangolása területén nem mindig sikerül azonnal kimutatni: mit eredményez egyik, vagy másik kooperációs javaslat a résztvevő országok számára.

- meggyőződésünk, hogy eredményesebben oldjuk meg a fejlődésünk szempontjából fontos gazdasági feladatokat az erőik összefogásával, mint külön-külön. az internacionalista politika helyes alkalmazása azt jelenti, hogy figyelembe vesszük a sajátos nemzeti érdekeket, ugyanakkor erősítjük a szocialista országok közösségét és így biztosítjuk gyorsabb gazdasági fejlődésüket.

/folyt. köv./

18.02/a

Mc
18²⁰B

XLVI

/megkezdődött.... / 30. folyt./s

természetes, hogy nem megy máról holnapra a nemzetközi gazdasági együttműködés új formáinak kialakítása. türelemre, körültekintésre az egyes államok érdekeinek, szükségleteinek gondos tanulmányozására van szükség. a termelés nemzetközi méretű fejlődése a kapitalista világban is objektíve elkerülhetetlenné teszi az országok között a munkamegosztás elmélyítését. még inkább így van ez az azonos célokért küzdő, tervgazdálkodást folytató szocialista országok között.

elvtársak!

- a magyar kormány a békés egymás mellett élés és a békés gazdasági verseny politikáját követve arra törekszik, hogy fejlessze gazdasági, külkereskedelmi és egyéb kapcsolatait a nem szocialista országokkal is.

a kölcsönös előnyökön alapuló békés gazdasági együttműködés a magyar állam hivatalos politikája. e politikának megfelelően növeljük külkereskedelmi forgalmunkat a fejlett nyugati államokkal is. a második ötéves terv időszakában eddig 60 százalékkal bővült külkereskedelmünk ezekkel az országokkal. a kölcsönös érdekekből kiindulva a tőkés országokkal növekvő számban kötöttünk hosszulejratu kereskedelmi megállapodásokat. ezek az egyezmények beváltak és elősegítették a forgalom sokoldalú fejlődését.

- a fejlett tőkés országokból származó behoztalunkban jelentősen növekedett a beruházási javak részaránya. a gyors-ütemű technikai haladás következtében napirendre kerültek számos nyugati partnerünkhöz fűződő kapcsolatunkban is a munkamegosztás, a műszaki és kereskedelmi kooperáció kérdései. e téren figyelemre méltó kezdeményezések és kezdeti eredmények születtek. fejlődik a szellemi javak - a találmányok, gyártási eljárások - exportja és importja is. 1964-ben a gépipar, a vegyipar és más iparágak számára jelentős nyugati licenceket vásároltunk és számos esetben mi is kötöttünk megállapodást magyar licencek nyugati értékesítésére.

/folyt. köv./

18.10/a

Mc
18²⁰B

XLVII

/ megkezdődött.../ 31. folyt./s

- a reális lehetőségek és a kölcsönös előnyök jutottak kifejezésre a magyar, valamint az osztrák állami és gazdasági vezetők kölcsönös tárgyalásain, legutóbb pedig pittermann osztrák alkancellár budapesti látogatása során. ennek megfelelően kapcsolataink ausztriával kielégítően alakulnak. a két ország vezetőinek találkozásából azt a következtetést vonhatjuk le, hogy gazdasági kapcsolatainkat több területen jelentősen bővíthetjük. a kereskedelmi forgalom növelésén kívül lehetőség van ipari kooperációra, a műszaki-tudományos együttműködésre és a nemzetközi piacokon való együttműködésre is.

- más nyugati országok is mind jobban érdeklődnek a magyar-országgal való sokrétűbb gazdasági kapcsolatok fejlesztése iránt. mi támogatjuk ezt a törekvést, amelyet - mint mondtam - a kölcsönös előnyök alapján kell valóra váltani.

- fejlődik kereskedelmi forgalmunk olaszországgal is. pozitívan értékeljük azt a részleges liberalizációt, amelyet anglia biztosított exportunk számára. reméljük, hogy ezt az első lépést továbbiak fogják követni és más országokkal - gondolok itt elsősorban franciaországra - szintén ebben az irányban haladhatunk előre.

- a gazdasági körök pozitív törekvéseit azonban nem egyszerűen gátolják a nyugati országokban hozott kereskedelempolitikai intézkedések és a közös piac diszkriminatív politikája. ennek megfelelően az elmúlt években a közös piachoz tartozó országok részaránya külkereskedelmünkben csökkent és az átlagosnál gyorsabban nőtt a szabadkereskedelmi övezet országaival lebonyolított árucserforgalmunk. ez tükröződik forgalmunk kedvező alakulásában finnországgal és a skandináv országokkal is.

- bár az nszk-val - 1963. novemberben - megkötöttük az első kormány szintű hosszútávú kereskedelmi megállapodást, a gazdasági kapcsolatok fejlődése nem tekinthető kielégítőnek, mert a megállapodások realizálását számos, a magyar exportot korlátozó intézkedés nehezíti. az usa-val nagyon szerény a kereskedelmi forgalmunk s a fejlődést akadályozzák azok a gazdasági diszkriminációk, amelyeket az usa velünk szemben alkalmaz. a további fejlődés attól függ, hogy milyen konkrét intézkedéseket tesz az egyesült államok kormánya a hozzánk fűződő kapcsolatok normalizálására.

/folyt. köv./

18. 25/a

XLVII

Kle 18. 11. cel

/ megkezdődött.../ 32. folyt./s

- a magyar népköztársaság kormánya nagy jelentőséget tulajdonít a gyarmati sorból felszabadult és az önálló fejlődés útjára lépett országokkal kialakult kapcsolatainak sokoldalú továbbfejlesztésének. mind a nemzetközi fórumokon - így legutóbb a világkereskedelmi konferencián is -, mind kétoldali kapcsolatainkban szerény erőnkhez képest aktívan támogatjuk az újonnan felszabadult országokat elmaradt gazdaságuk fejlesztésében.

- az egyesült arab köztársasággal és indiaival már tradicionálisnak mondható sokoldali gazdasági kapcsolataink vannak. emellett tovább fejlődtek kapcsolataink más ázsiai és különösen a nemrég felszabadult afrikai országokkal. a műszaki segítségnyújtás keretében a fejlődő országokba növekvő számban küldünk szakembereket, akik munkájukkal megbecsülést szereznek hazánknak. ezen kívül mind több szakembert fogadunk továbbképzésre. ezekből az önállóvá lett ázsiai és afrikai országokból.

apró antal a továbbiakban rámutatott: rendkívül fontos, hogy mind az iparban, mind a mezőgazdaságban műszaki vonalon elérjük vagy megközelítsük a világszínvonalat. különösen számítunk e tekintetben - folytatta - a magyar tudósokra, mérnökökre, technikusokra, a szocialista brigádok ezreire, amelyek már eddig is sokat tettek népgazdaságunk fejlesztéséért. a tapasztalat azt bizonyítja, hogy a tudományos-kutató munkában, a műszaki fejlesztés területén sok még a kihasználatlan lehetőség, és számottevő az elmaradás - annak ellenére, hogy az ország évről-évre jelentős áldozatokat hoz a műszaki fejlődés meggyorsításáért. népgazdaságunk tavaly 3,9 milliárd forintot költött műszaki fejlesztésre és a tudományos kutatásra. jelenleg 131 kutató intézetben, a több mint 770 üzemben, intézménynél mintegy 35 ezren foglalkoznak tudományos kutatással és a műszaki fejlesztés különböző feladataival. ez is bizonyítja, hogy országunknak jelentős tudományos-kutató bázisa van. ez nagy tartalék, olyan nemzeti vagyon, amelynek ésszerű felhasználása egyik legfontosabb és leghatékonyabb emelője lehet fejlődésünknek.

munka ésszerű megszervezését illetően azonban sok még a javítanivaló. számos helyen tapasztalhatjuk, hogy az elmélet és a gyakorlat között nincs összhang. a kohó- és gépipari minisztérium vállalatai például az utóbbi három évben több mint 3.500 új termék prototípusát készítették el, azonban ezeknek 63 százaléka nem került sorozatgyártásra. ugyanakkor a már jóváhagyott termékeknel is indokolatlanul hosszú az úgynevezett átfutási idő.

/folyt. köv./

18. 25/a

XLVII

Kle 18. 11. cel

parlament

/megkezdött...../ 33. folyt./s

világosan látnunk kell, hogy a szocialista és a kapitalista piacon ma is, de a jövőben még inkább csak akkor leszünk versenyképesek, ha minél több és jobb új terméket állítunk elő és fokozott gondot fordítunk termékeink korszerűsítésére, a határidők pontos betartására, a kifogástalan minőség, az exportra felajánlott termelési eszközök és fogyasztási cikkek választékának bővítése a külkereskedelem fejlesztésének nélkülözhetetlen feltétele.

- népgazdaságunk gyorsabb ütemű fejlesztése, fizetési mértékünk kedvezőbbé tétele, az életszínvonal és a munkakörülmények javítása érdekében nagyobb befolyást kell biztosítani a tudománynak, a műszaki fejlesztésnek már a tervezés stádiumában is. a tervhivatalban és a minisztériumokban pedig az illetékeseknek ismerniük kell a világviszonylatban legfejlettebb, leggazdaságosabb megoldásokat.

- az említett területeken a munka megjavítása érdekében valószínűleg új anyagi ösztönző módszereket kell kidolgozni, hogy a rendelkezésünkre álló nagy szellemi erőt, kapacitást a gyakorlatban jobban hasznosítsuk. elő kell segíteni azt is, hogy minél rövidebb legyen a most még túlhosszúra nyúló átfutási idő, amíg az új termék a kutató-tervező asztaláról, a laboratóriumból gyártásra, majd a piacra kerül. e területeken is jobban ki kell használni a nemzetközi együttműködést. első sorban azokon a területeken kell keresni az együttműködést, ahol a tudományos-műszaki kapcsolatok nyújtotta lehetőségek egybeesnek a népgazdasági céljainkkal. a közös kutatásban és tervezésben sok még a maradiság, a tartózkodás és a nacionalista elzárkózás. ez különösen a közös kutatási programok, a közös kutató központok, tervező és szerkesztő irodák, valamint mintaüzemek létrehozásával kapcsolatban tapasztalható. az ilyen magatartáson változtatni kell. bátrabban kell felhasználni a külföldi tudományos és műszaki haladás sikereit, legyenek azok szocialista, vagy kapitalista országok eredményei.

minél szélesebb területen valószínűleg meg a tudományos tapasztalatok cseréjét, értékesítését, annál több új eredményhez jutunk mi magunk is. a nemzetközi tapasztalat azt mutatja, hogy az iparilag legfejlettebb országok egyik előnye, hogy a leggyorsabban átveszik és alkalmazzák a termelésben a legjobb műszaki megoldásokat és új gyártmányaikkal rövid időn belül jelentkeznek a világpiacon. ebből nekünk is tanulnunk kell.

/folyt. köv./
18.43/a

18.43/a

parlament

/megkezdött...../ 34. folyt./s

itt még nagyok a tartalékok. a gyorsabb és ésszerűbb műszaki fejlesztést szükségszerűvé teszi az is, hogy mind kevesebb munkaerő áll rendelkezésünkre.

elvtársak!

- meggyőződésem, hogy a gazdasági vezetésben és az üzemekben végzett jobb munkával új sikereket érünk el és ezzel további nagy szolgálatokat teszünk a szocializmus ügyének - nemcsak hazánkban, de határainkon túl is. tevékenységünket támogatják a magyar dolgozók és figyelemmel kísérik külföldi barátaink is. tegyünk meg mindent, hogy munkánk jobb, eredményesebb legyen. javasolom, hogy a tisztelt országgyűlés a beterjesztett költségvetés-tervezetet fogadja el.

/folyt. köv./

18.50/a

18.50/a

parlament

/megkezdődött .... 35. folyt./ m

3. sz. javítás:

/megkezdődött ..... 6. folyt. / .... 4. bek. 2. sorában ....
pártbizottságának első titkára .... irandó.

11. folyt. 3. bek. 8. sorában a szöveg helyesen:

.... joggal merül fel az igény ....

12. folyt. 2. bek. 1. sorában helyesen: dr. beresztáczy miklósnak a z országgyűlés alelnökének elnöklétével

ugyanezen folytatás utolsó bek. 2. sorában a szöveg helyesen:

.... 4 százalékban irányoztuk elő. ....

15. folyt. 5. bek. 4. sorában a szöveg helyesen:

.... a gyöngyösi hőerőmű bővítése, a soproni .....

timár mátyás beszédének 9. folyt. 1. bek. 7. sorában a szöveg helyesen:

.... ház építését, amelynek beruházási költségei a norma szerinti ....

/folyt.köv./

18.55/a

19.10. Cse

- LII -

parlament

/megkezdődött..../ 36. folyt./s

hevér Lajos

heves megyei képviselő rámutatott, hogy a mezőgazdaság gépparkjának bővítésével egyidejűleg az eddiginél nagyobb gondot kell fordítani a meglévő állomány jobb, termelékenyebb kihasználására. hangsúlyozta: a tapasztalatok szerint sem a gépállomásokon, sem a termelőszövetkezetekben nem merítik ki a lehetőségeket. heves megyében például 1964-ben alacsonyabb volt a gépállomások kezelésében levő erőgépek teljesítménye, mint 1963-ban, s jónéhány munkagép egész évben tétlenül vesztegelt.

- a gépek megfelelő kihasználásának egyik akadálya a traktorshiány - folytatta ezután a képviselő - az utánpótlás biztosítására tett erőfeszítések még nem minden területen hozták meg a kívánt eredményt, s emiatt a nyári és őszi mezőgazdasági munkák idején az ipartól kell segítséget kérnünk. gondjainkat az is tetézi, hogy az újonnan kiképzett traktorosok és más szakemberek egy része dömpér- és vontatóvezetőként, vagy más beosztásban az üzemekben helyezkedik el. a hevesi gépállomás körzetében 1960 óta kiképzett 270 traktorvezető közül mindössze százötvenen dolgoznak ma is eredeti helyükön. ezért helyes lenne intézkedésekkel is elősegíteni, hogy a földművelésügyi minisztérium költségvetéséből szervezett tanfolyamok hallgatói a mezőgazdaságban hasznosítsák tudásukat.

hevér Lajos a továbbiakban a mezőgazdasági gépek rendeltetészerű felhasználásának kérdéseivel foglalkozott. szóvá tette, hogy - jóllehet ezeknek elsősorban a szántást, a vetést és az ezzel kapcsolatos talajelőkészítést, valamint a növényápolást, illetve növényvédelmet kellene segíteniük - a tapasztalatok szerint mintegy 50 százalékukat különböző szállításokra veszik igénybe.

- a közös gazdaságokkal kapcsolatban álló termeltető és szolgáltató vállalatok már-már túlzott mértékben használják fel a termelőszövetkezetek erőgépeit olyan szállítások lebonyolítására, amelyek például a kereskedelem hatáskörébe tartoznak.

/folyt.köv./

19.22/a

19.20. Cse

- LIII -

parlament

/megkezdődött...../ 37. folyt./s

hogy mást ne mondjak, a mék évről- évre nagyobb arányban szállítat a termelészövetkezetekkel a berakodó vasut-állomásokra. emiatt azután csökken a nyári talajmunkák mennyisége, s nehézségekbe ütközik az őszi vetés jó minőségű, időben történő befejezése.

- a gépek jobb kihasználásának másik fontos előfeltétele a megfelelő műszaki állapot, - hangsúlyozta ezután hevér Lajos. - örömmel tapasztaltuk, hogy ennek biztosítására az utóbbi időben sokkal több anyagi erő áll rendelkezésünkre, mint néhány évvel ezelőtt. jelentősen javult szerszám-gép ellátottságunk, stb. ez egyebek között a karbantartási munkákat akadályozó alkatrészhiány csökkentését is lehetővé teszi.

a képviselő az 1965. évi állami költségvetés tervezetét mind a maga, mind a heves megyei képviselőcsoport nevében elfogadta és az országgyűlésnek elfogadásra ajánlotta.

/folyt. köv./

LIV

19.27/a

19.27/a

parlament

/megkezdődött ... 38. folyt./ m

a következő felszólaló dr. bencsik istván, hajdu-bihar megye

képviselője volt. bevezetőben hangsúlyozta: a népgazdasági terv és az ezt tükröző 1965 évi költségvetés a helyzet reális megítéléséből indul ki. terveink teljesítése megköveteli azonban azt is - mondotta - hogy észintén felhívjuk a figyelmet a hibákra, vagy a hibák veszélyére.

- az utóbbi időben túlságosan sokat beszéltünk arról, hogy a termeléshez, s annak növeléséhez mennyi beruházás, mennyi új gép kell, de alig foglalkoztunk azzal, hogy mennyi munka kell hozzá. pedig mindenben a munka a legfontosabb! ezért, véleményem szerint, a népgazdasági terv helyesen fordul most a felé a főkérdés felé, hogy hogyan dolgozzunk.

- tudom, hogy van élő munka és a gépekben, termelőeszközökben megtestesülő holt munka és hogy a fejlett termelésben az utóbbinak az aránya nő. de az is nyilvánvaló, hogy meglevő gépparkunkat még nem használjuk ki kellően. különösen fontos a gépek kihasználása, gondos kezelése a mezőgazdaságban. ha nem tudunk elegendő számú, jó gépjavító üzemet építeni, akkor nem kellene-e jobban megtanítani a gépek kiméletes, gondos kezelését? ha nincs elegendő vegyszerünk a gyomirtásra, akkor nem kellene-e gondosabban alkalmazni ezeket, hogy a meglevő kevés is maximálisan használjon? ha nincs elég műtrágyánk, nem fontos-e különösen ügyelni a helyes talajerő-fenntartásra? - tette fel a kérdést a képviselő, majd rámutatott:

- mindez, fokozott szakértelmet, gondos, letkiismeretes munkát kíván a mezőgazdasági termelésben részvevő valamennyi dolgozótól: mérnöktől, technikustól, szakmunkástól.

dr. bencsik istván ezután arról beszélt: a szakmai képzés fejlesztése nemcsak azt jelenti, hogy minden üzemben legyen néhány mérnök, technikus és szakmunkás, hanem azt is, hogy mindenütt nagy számban, tömegesen értsenek a mezőgazdasági termelőmunkához. a szakemberképzés területén - mondotta a képviselő - el vagyunk maradva. a szovjetunióban például 1951 és 1965 között megnégyszereztek az agrárfőiskolások számát, de nálunk 15 év alatt csak 20 százalékos volt a növekedés. egyes álláspontok szerint nálunk már elegendő agrármérnök van, holott jelenleg minden második termelészövetkezetbe jut egy. ezt a problémát nem lehet egyszerű átcsoportosítással megoldani, mert mindenütt hiány van szakemberekben.

LV

/folyt. köv./

19.30/a

19.30/a

parlament

/megkezdődött ... 39. folyt./ -s

befejezésül hangsúlyozta: a mezőgazdaságban - ahol most van kialakulóban a korszerű nagyüzemi gazdálkodás, - különösen fontos a szakmai hozzáértés. a harmadik ötéves tervben gondosan meg kell tervezni és anyagilag is meg kell alapozni a szakemberképzést.

a költségvetést elfogadta.

a szerdai vita utolsó felszólalója szobek andrás
----- békés megyei
képviselő az építésügyi és a földművelésügyi tárca költségvetésével foglalkozott.

megállapította, hogy az építőipar az utóbbi években jelentős mértékben fejlődött, a kapitalizmustól örökölt. alig gépesített kézműiparból városokat, ipari központokat, gyárakat létrehozó, gépesített iparrá alakult. ennek ellenére még sok hiányszággal küzd ez az iparág. a képviselő szerint ennek egyik oka hogy a népgazdaság által megbecsült és sokra értékelt kutatás és tervezés, - bár igen jelentős létszámmal dolgozik - nem ad elégséges hatást, előrelátó gyakorlati segítséget az építőiparnak. a lakásépítkezésekkel kapcsolatban a képviselő szónoklata a magánépítkezéseket lassító, nehezítő hibákat. az állami szervek nem adnak elég segítséget már a tervezéshez sem. megjelent ugyan egy kislakásterv-katalógus, de ez nem a lakosság által igényelt terveket tartalmazza, így az építetők magántervezők munkájára támaszkodnak és az építésügyi minisztérium nem tudja kellőképpen irányítani a kislakás-építést. sok és bonyolult utánjárást kíván az építőanyagok és szerelvények beszerzése is és a méretek sem mindig felelnek meg, ezért sokan lemondanak építési szándékukról, s a tanácstól igényelnek lakást.

- az építőipar fejlesztéséhez természetesen fokozni kellett az építőanyag-termelést is - folytatta -, s helyes, hogy nagykapacitású téglagyárakat hoztunk létre. de az nem volt helyes, hogy a termelés központi fejlesztésével egyidőben, alapos számítások nélkül leszerelték a jó anyagot termelő vidéki téglagyárak zömét. nagyrészt ebből következett, hogy tavaly sok békés megyei termelőszövetkezet olyan építésekhez, amelyekre már az év elején megnyitották a hitelt, csak a nyár végén kapta meg az első téglaszállítmányt. sajnos, ez volt a helyzet az ország nagy részében. a téglahiány miatt az építésügyi minisztérium végül engedélyezte, hogy a tanácsok az előzőleg leállított téglagyárak közül jénéhányat újra üzembehelyezzenek, - mindez azonban igen sokba került a népgazdaságnak.

/folyt. köv./
19.38/a

ME 19.38/a

LVI

parlament

/megkezdődött ... 40. folyt./ m

a mezőgazdaság építkezési tervének teljesítése tavaly nagyobb mértékben maradt el, mint eddig bármikor. a kivitelező kapacitás vagy az anyag hiánya miatt sok épület áll befejezetlenül. az építésügyi minisztérium vállalatát csak 80, a tanácsi vállalatok 67, a ktsz-ek 82 százalékra teljesítették a mezőgazdaság számára előírt feladatukat. tervüket csak a termelőszövetkezetek házi brigádjai és a tsz-közi építési vállalkozások teljesítették, sőt a legtöbb helyen jóval túl is teljesítették. az utóbbi időben sok vita zajlott a termelőszövetkezetek építkezési vállalkozásainak létjogosultságáról, - de az élet most eldöntötte ezt a vitát. szükség van ezekre a szervekre, sőt ahhoz, hogy betölthessék növekvő szerepüket, gondoskodni kell továbbfejlesztésükről is. lehetőséget kell biztosítani a tsz-közi vállalkozások vezetőinek, brigádvezetőinek és munkásainak szakmai képzésére, illetve továbbképzésére. elő kell segíteni, hogy az arra alkalmas vállalkozások ipari tanulókat tartsanak, s a jól szervezett, szakmailag is felkészült vállalkozásokat kisebb építőipari gépekkel és felszerelésekkel kell ellátni. a képviselő javasolta, hogy a földművelésügyi, az építésügyi és a munkaügyi miniszter dolgoztasson ki olyan intézkedéseket, amelyek hathatósan előmozdítják a mezőgazdasági építőipar szakmai színvonalának emelését.

szobek andrás ezután a mezőgazdasági termelés néhány problémájával foglalkozott. a talajjavítás és a gépesítés egyes kérdéseinek megemlézése után részletesen szólt a házikertekről.

- az ország gyümölcsfáinak nagy többsége a házak körüli kiskertekben van, s ezeknek nagy része meglehetősen elhanyagolt. érdemes lenne fejlesztésükért többet tenni. egy és más történt is az utóbbi időben, de a felszerelésekkel, eszközökkel még mindig sok baj van. nem a mennyiséggel, mert lehet elegendőt kapni, de rossz a minőségük. a szerszámok egy része nem megfelelő anyagból készült, sokat meg olyan hanyagul készítenek el, hogy jóformán használhatatlanok. ahhoz, hogy ezen a helyzeten - a házikertek ápolásához szükséges szerszámellátáson - javítsunk, nem kell több pénz, beruházás, csak becsület, jó munka.

szobek andrás a költségvetési törvényjavaslatot mind a maga, mind a békés megyei képviselőcsoport nevében elfogadta és az országgyűlésnek elfogadásra ajánlotta.

az elnöklő polyák jános ezután az országgyűlés szerdai ülését bezárta.

az országgyűlés csütörtökön délelőtt 10 órakor folytatja munkáját.
/mti/

19.45/a

ME 19.45/a

LVII

parlament

4. sz. javítás:

/megkezdődött ... 19. folyt./ 1. bek. 8. sorában a szöveg helyesen:

... felelősségre a fegyelmezetlenek ...

ugyanezen folyt. 2. bek. 3. mondata /ebben .... növekedése / kimarad .

21. folyt. 5. sorában kiváló s z a r v a s m a r n a kiviteli ...

a helyes szöveg

24. folyt. /apró beszéd / utolsó bek. alulról számított 4. sorában a szöveg helyesen: .... bonyolítunk l e kereskedelmi. ...

28. folyt. 3. bek. 6. sorában a szöveg helyesen:

.... közös vállalatok létrehozását ...

29. folyt. első mondata helyesen a következő /milyen utat tett meg a kgst a tagállamok párt- és kormányvezetői részvételével az 1963 nyarán tartott értekezlet óta.

- a kgst egyik fő tevékenysége ez évben is az 1966-70 évekre szóló népgazdasági tervek egyeztetése lesz. ezt a munkát 1965. közepén fejezzük be, majd megkötjük ...

ugyanezen folyt. 4. bek. utolsó két sora helyesen a következő:

.... nem mindig sikerül azonnal kimutatni: mit eredményez az együttműködés a résztvevő országok számára.

az 5. bek. második mondata helyesen a következő:

az internacionalista politika helyes alkalmazása figyelembe veszi a sajátos nemzeti érdekeket, ugyanakkor erősíti a szocialista országok közösségét és így biztosítja a gyorsabb gazdasági fejlődést.

/ folyt.köv./

20.00/a

Kle 21.05 Cse!

LIX

parlament

/4. sz. javítás folyt. / -m

/megkezdődött ... 30. folyt./ 3. bek. alulról számított 3. sorában k ö t ö t t ü n k helyett kötünk irandó

31. folyt. 1. bekezdésének 1. mondata helyesen a következő:

- a reális lehetőségek és a kölcsönös előnyök jutottak kifejezésre a magyar valamint az osztrák állami és gazdasági vezetők kölcsönös tárgyalásain; legutóbb pittermann alkancellár budapesti látogatása során. kapcsolataink ausztriával tovább javultak. a két ország vezetőinek ....

ugyanezen folyt. 5. bek. első mondata helyesen:

így kezdődik

- bár az nszk-val - 1963. novemberében - megkötöttük az első kormány szintű kereskedelmi megállapodást, ...

/megkezdődött ... 24. folyt./ /apró antal beszédének 4. bek.

„ a pénzügyminiszter elvtárs által .... „, utolsó mondata helyesen a következő:

1965-ben és a következő években az eddiginél sokkal nagyobb gondot kell fordítani a társadalmi munka hatékonyságának növelésére, a minőség javítására.

- meggyőződésünk ....

/mti/

- v é g e -

20.10/a

LIX

Kle 21.05 Cse!

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1965. február 11.

bb 1. bemutatók a „tavaszi bérlet”, koncertjein

1 ol/hné- fm

1965. február 11.

több hazai és külföldi zeneszerző művét első ízben játsszák Magyarországon az országos filharmónia „tavaszi bérlet”, -sorozatának koncertjein. köztük lesz például papp lajos gordonkaversenye, amelyet mező lászló tolmácsol a magyar rádió- és televízió szimfonikus zenekarának március 18-1, zeneakadémiai hangversenyén. bemutatják a milánói konzervatórium igazgatójának, giorgio federico ghedininek concerto-ját is, amelyet március 22-én az erkel színházban a budapesti filharmónia társaság zenekara szólaltat meg fernando previtali, neves olasz karmester vezényletével. ugyancsak previtali dirigálja a magyar állami hangversenyzenekart is, amely március 25-én a zeneakadémián ad koncertet, műsorán egy másik olasz mű bemutatójával, ezúttal hallhatja először a budapesti közönség alfredo casella - az 1947-ben elhunyt kiváló olasz zeneszerző, zongoraművész, karmester és zenekritikus - la giara című szvitjét.

a tavaszi bérlet műsorának egyik érdekes színtestje szervánszky endre, kossuth -díjas és erkel -díjas zeneszerzőnk „variációk zenekara”, című művének bemutatása, amelyet a magyar rádió- és televízió szimfonikus zenekara tolmácsol április 7-i hangversenyén.

tyihon nykolajevics hrenyikov szovjet zeneszerző szimfóniáját a budapesten is ismert szovjet karmester, ogran durjan vezényletével április 8-án mutatja be a magyar állami hangversenyzenekar.

prokofjev: puskiniana című művét a budapesti filharmóniai társaság zenekara tűzte április 12-i koncertjének műsorára. az esten komor vilmos vezényel.

/folyt. köv./

102